

ΣΧΟΛΗ : Σ. Δ. Ο.

ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

" ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ Μ.Μ.Ε.
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ "

ΟΜΑΔΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΩΝ :

- ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
- ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
- ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

- Σ. ΓΟΥΤΣΟΣ
- Κ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

Πάτρα 1992

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	1089
----------------------	------

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	I
ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ.....	IV
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	V

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο I

"ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ"

A.Ορισμός Προγραμματισμού.....	2
B.Χαρακτηριστικά της έννοιας του προγραμματισμού...	3
Γ.Η αναγκαιότητα του προγραμματισμού στην σύγχρο- νη επιχειρηματική δραστηριότητα.....	4
Δ.Τα στάδια του προγραμματισμού.....	7
1.Αναζήτηση του προβλήματος.....	8
2.Ανάλυση της εσωτερικής - εξωτερικής κατάστασης.	9
3.Στόχοι (καθορισμός αντικειμενικών στόχων).....	10
4.Ανάλυση και αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων.....	11
5.Επιλογή και εκτέλεση της καλύτερης λύσης.....	12
Ε. Η διάσταση του χρόνου στον Προγραμματισμό.....	15
Μακροχρόνιος Προγραμματισμός.....	15
Πλεονεκτήματα , προβλήματα και εμπόδια.....	16
Ζ.Είδη προγραμματισμού.....	19
Συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών.....	20
Η.Προϋποθέσεις για έναν καλό προγραμματισμό.....	21

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι

"Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ"

Α. Προσδιορισμός των Μ.Μ.Ε.....	26
Β. Η εξέλιξη ορισμένων βασικών μεγεθών.....	27
1. Αριθμός μεταποιητικών καταστημάτων κατά τάξη μεγέθους 1958-84 (ΠΙΝΑΚΑΣ 1).....	28
2. Αριθμός απασχολούμενων κατά τάξη μεγέθους 1958- -84 (ΠΙΝΑΚΑΣ 2).....	29
3. Ιπποδύναμη μεταποιητικών καταστημάτων κατά τάξη μεγέθους 1958- 84 (ΠΙΝΑΚΑΣ 3).....	30
4. Ακαθάριστος αξία παραγωγής και προστιθέμενη αξία κατά τάξη μεγέθους 1980 (ΠΙΝΑΚΑΣ 4).....	31
Γ. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Μ.Μ.Ε;.....	31
1. Πλεονεκτήματα.....	32
2. Μειονεκτήματα.....	33
Δ. Προοπτικές των Μ.Μ.Ε.....	34
Ε. Προγραμματισμός των Μ.Μ.Ε.....	35
Ζ. Τα ωφέλη από τον Μακροπρόθεσμο προγραμματισμό....	36
Η. Τα εμπόδια ανάμεσα στη Μ.Μ.Μ. και τον προγραμ- ματισμό.....	38

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι Ι Ι

" ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΟ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ "

-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	41
-Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.....	46

-Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.....	47
-Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής ανάπτυξης.....	48
-Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.....	50
-Το νέο Κοινωνικό Μέσο.....	53
-Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα.....	55
1.ΜΟΠ και κοινές υπηρεσίες Μ.Μ.Ε.....	57
2.ΠΕΝΤΑΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 1983 - 1987 /1983-1992 ΜΟΠ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ).....	61
3.Εγκρίσεων, Προκαταβολών και Χρηματοδοτήσεων γιά τα ΜΟΠ Ελλάδος, Γαλλίας και Ιταλίας(σε εκατομμύρια ECU) (Πίνακας).....	62
4.Επεξεργασμένα οικονομικά μεγέθη χωρών της Ε.Ο.Κ. και αναλογίες χρηματοδότησης από τα ΜΟΠ σε ECU (ΠΙΝΑΚΑΣ)	63
5.Εγκεκριμένα ελληνικά - ΜΟΠ κατά πηγή χρημα- τοδότησης (ΠΙΝΑΚΑΣ).....	64
-Καινοτομίες -Τεχνολογική Ανάπτυξη - Ευρεσιτεχ- νίες	65
Χρηματοδότηση των καινοτομιών.....	67
-Κρατικές προμήθειες.....	72
-Πληροφορική Η/Υ.....	75
Πίνακας κρατικών προμηθειών κατά Κ.Α. φορέα , είδος και αξία.....	78
-Προσωπικό και εκπαίδευση.....	79
-Ανταγωνισμός.....	82
-Κοινοπρακτική και συνεταιριστική δραστηριότη- τα επιχειρήσεων.....	85

-Μ.Μ.Ε. και φορολογία..... 89

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι V

"ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ"

-Πλεκτήριο "Γεώργιος και Μιχ.Καμήτοης"..... 96
 Παρατηρήσεις - Σχόλια - Προτεινόμενες λύσεις..... 99

-Επιχείρηση "Αναστ. Γεωργιάδης - Ηλέκτρα Γεωργιάδου
 Εργαστήριο Επίπλων..... 100
 Παρατηρήσεις - Σχόλια - Προτεινόμενες λύσεις..... 102

-Βιοτεχνία Ετοιμων Ενδυμάτων Ι.Κ. Παπααναγιώτου... 103
 Παρατηρήσεις - Σχόλια..... 105
 Προτεινόμενες λύσεις..... 106

-Εργαστήριο επίπλων Γεωργίου Αναλυτή..... 107
 Παρατηρήσεις - Σχόλια - Προτεινόμενες λύσεις..... 108

-Εργαστήριο Επίπλων Γαλιατσάτου Ελένη..... 109
 Παρατηρήσεις - Σχόλια -Προτεινόμενες λύσεις..... 110

-Βιοτεχνία Ετοιμων Ενδυμάτων Ι. Καζάς Ε.Π.Ε.... 111
 Παρατηρήσεις -Σχόλια..... 111

-Κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραπά-
 νω Μ.Μ.Ε..... 111

-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ..... 113

-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ..... 116

-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΠΗΓΕΣ) 141

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Η εργασία αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των υποχρεώσεων για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Πατρών.

Παρουσιάζοντας την εργασία μας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά, όσους μέσα στους διάφορους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις, μας βοήθησαν για την υλοποίησή της.

Ευχαριστούμε τον κ. Σ. Γούτσο για την πολύτιμη βοήθειά του στην εκπόνηση αυτής της εργασίας, και τον κ. Κ. Τσεκούρα, ο οποίος δέχθηκε να τον αντικαταστήσει την παρουσίαση.

Τέλος, ευχαριστούμε τους κ.κ.
για την συμμετοχή τους
στην επιτροπή αξιολόγησης.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ

ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Μικρομεσαία Μεταποιητική Επχείρηση (Μ.Μ.Ε.) επιτυχημένα έχει χαρακτηριστεί ως πόλος οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Η ανάλυση της διάρθρωσης των διαφόρων κλάδων από άποψη μεγέθους επιχειρήσεων, εμφανίζει μία εικόνα πυραμίδας, όπου τη βάση αποτελεί ο μεγάλος αριθμός των μικρών επιχειρήσεων και την κορυφή ένας μικρός αριθμός μεγάλων ή πολύ μεγάλων μονάδων, που κατά κανόνα καθορίζουν τους όρους διάθεσης και παραγωγής των προϊόντων.

Μέσα στις συνθήκες αυτές ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. είναι αναντικατάστατος, γιατί καλύπτουν βασικά κενά της παραγωγής και της αγοράς, που δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν μόνο από τις μεγάλες μονάδες.

Γιὰ τον λόγο αυτό, η Πολιτεία καταβάλλει συνεχώς συντονισμένες προσπάθειες με τους αρμόδιους οργανισμούς, για να επιτυγχάνεται η συνεχής αναβάθμιση των Μ.Μ.Ε., ώστε αυτές να είναι σε θέση να υλοποιούν το στρατηγικό τους ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη.

Σε ιδιαίτερο κεφάλαιο αναφερόμαστε σε έρευνα που κάναμε σε ορισμένες Μ.Μ.Ε. της Πάτρας, με σκοπό να εντοπίσουμε τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Μικρομεσαίοι κατά την υλοποίηση των μέτρων που έχουν παρθεί.

Τα συμπεράσματα αυτά και οι προτεινόμενες λύσεις αναγράφονται σε ειδικό κεφάλαιο.

Ιον

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο

" ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ "

Ο ρ ι σ μ ο ς Π ρ ο γ ρ α μ μ α τ ι σ μ ο ς

Οι ορισμοί, οι οποίοι δίνονται για τον Προγραμματισμό, μέσα στα πλαίσια της Οικονομικής και Διοικητικής των Επιχειρήσεων, είναι πολλοί και διαφοροποιημένοι.

Κατά την άποψη ορισμένων συγγραφέων π.χ. των GUTENBERG και ULRICH, ο Επιχειρηματικός Προγραμματισμός ερμηνεύεται σαν μια διαδικασία όπου εκτελείται η επιχειρηματική δραστηριότητα.

Μιά δεύτερη άποψη, η οποία προέρχεται από κείνους που ασχολούνται κυρίως με το BUDGETING (προυπολογισμός), δηλώνουν ότι ο Προγραμματισμός είναι "ο προσδιορισμός στόχων για την απόδοση κάποιων επιδιωκόμενων μεγεθών".

Σύμφωνα με τον WITTMANN ο προγραμματισμός θεωρείται το "μέσο εναλλακτικών δυνατοτήτων και επιλυτικών προτάσεων", ενώ ο HELLMICH, τον Προγραμματισμό τον αποκαλεί σαν μια "διαδικασία επεξεργασίας πληροφοριών".

Μια τελευταία άποψη, από δύο συγγραφείς οι οποίοι ασχολούνται με τα στάδια του προγραμματισμού, ο GROCHLA και ο HILL, υποστηρίζουν, σύμφωνα με τον GROCHLA, ότι το περιεχόμενο του προγραμματισμού θεωρείται "ο προσδιορισμός των επιχειρηματικών αντικειμενικών σκοπών, όπως και η εκ των προτέρων νοητή προσδοκία των ενεργειών που απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των σκοπών". Ενώ σύμφωνα με τον HILL, "προγραμματισμός σημαίνει συστηματική σκέψη και καθορισμό αντικειμενικών σκοπών, τρόπων ενέργειας και μέτρων που αφορούν το μέλλον".

Μετά από όλες αυτές τις απόψεις γύρω από τον Προγραμματισμό σαν Προγραμματισμός ορίζεται :

Η πνευματική διαδικασία η οποία προσανατολίζεται προς τους αντικειμενικούς σκοπούς, αναπτύσσει εναλλακτικούς τρόπους δράσεως και μέσα γιά να επιτευχθούν οι σκοποί αυτοί, επιλέγει και αποφασίζει με τον πιο συμφέροντα τρόπο, και τέλος εκδίδει διάφορες εντολές και οδηγίες γιά την πιο ορθολογιστική υλοποίηση των αποφάσεων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Από την μελέτη του περιεχόμενου του Προγραμματισμού, μπορούμε να συνοψίσουμε συμπερασματικά ορισμένα χαρακτηριστικά της έννοιας του Προγραμματισμού.

1. Αναφορά στο μέλλον: Ο Προγραμματισμός γίνεται πριν την πραγματοποίηση μιας δραστηριότητας. Βλέπουμε λοιπόν ότι ο προγραμματισμός βασίζεται κυρίως στην πρόβλεψη, γι' αυτό χαρακτηρίζεται και σαν αβέβαιος. Η αβεβαιότητα όμως και οι ελλείψεις πληροφορίες συνεπάγονται αυξημένους κινδύνους γιά τον επιχειρηματία.

2. Ορθολογισμός: Τον προγραμματισμό τον διακρίνει η πνευματική προσπάθεια, η οποία έχει σαν αντικείμενό της την επίτευξη ορισμένων στόχων. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες, και αναλύονται διάφοροι τρόποι και μέσα, με τα οποία επιτυγχάνονται αυτοί οι στόχοι.

3. Διαπλαστικός χαρακτήρας: Με τον προγραμματισμό, επιχειρείται μια νοητή διεξόδωση στο χώρο του μέλλοντος. Γίνεται κάποια προσπάθεια συλλήψεως και συνθετικής απεικόνισης ανάμεσα στις μελλοντικές συνθήκες, που μπορεί να αντιμετωπίσει μια οικονομική μονάδα. Πραγματοποιείται δηλ. μια έρευνα και διάγνωση των προβλημάτων, τα οποία πρόκειται μελλοντικά να παρουσιαστούν, και μελετούνται εναλλακτικοί τρόποι και μέσα

γιά την αντιμετώπισή τους.

4. Επανάληψη : Ο Προγραμματισμός, σε όλους τους χώρους, και ιδιαίτερα της ανθρώπινης κοινωνικής δραστηριότητας, δεν απεικονίζει μια ανεπανάληπτη, στιγμιαία πράξη. Αντίθετα, παρουσιάζεται σαν ένα επαναλαμβανόμενο κύκλωμα, άνευ αρχής και τέλους, στο οποίο περιλαμβάνονται κάποιες διαδικασίες (θέσπιση αντικειμενικών σκοπών, προγραμματισμός μέσων και ενεργειών προς επίτευξη αυτών, πραγματοποίηση και έλεγχος) και οι οποίες είναι ενωμένες με την αρχή και το τέλος του κυκλώματος.

5. Διαδικασία επεξεργασίας πληροφοριών: Το ολοκληρωμένο κύκλωμα των δραστηριοτήτων οι οποίες συνδέονται με την πραγματοποίηση ενός προγράμματος, εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά μιας πνευματικής λειτουργίας που αποσκοπεί στην συλλογή, καταχώριση, λογική επεξεργασία και μεταβίβαση πληροφοριών από και προς το περιβάλλον.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Κατά τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος, για την αποτελεσματική απόδοση ατόμων, που εργάζονται μαζί σε ομάδες, το ουσιαστικότερο καθήκον είναι να φροντίσουμε ώστε οι στόχοι και οι αντικειμενικοί σκοποί, καθώς και οι μέθοδοι επίτευξής τους, να κατανοούνται απόλυτα. Για να είναι αποτελεσματική η ομαδική προσπάθεια, οι άνθρωποι πρέπει να ξέρουν το προσδοκώμενο από αυτούς να εκπληρώσουν. Αυτή είναι η λειτουργία του προγραμματισμού.

Ο προγραμματισμός σημαίνει να αποφασιστεί προκαταβολικά τι θα γίνει, πως θα γίνει, και ποιος θα το κάνει. Αν και το ακριβές μέλλον σπάνια μπορεί να προβλεφθεί, και παράγοντες ανεξέ-

λεγκτοί μπορεί να παρεμβληθούν ακόμη και στα καλύτερα προγράμματα, αν δεν υπάρχει προγραμματισμός, τα γεγονότα αφήνονται στην τύχη.

Άρα, μπορούμε να πούμε ότι προγραμματισμός είναι μια διαδικασία, που καθορίζει στόχους (τι) και περιγράφει τα μέσα και τις ενέργειες (άνθρωποι, υλικά, μέθοδοι) που θα λάβουν χώρα (πως) σε ορισμένο χρονικό διάστημα (πότε) για την επιτυχία αυτών των στόχων. Οι κυριώτεροι λόγοι που οδήγησαν στην έκφραση της ανάγκης του προγραμματισμού στην σύγχρονη επιχείρηση είναι οι ακόλουθοι:

1. Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η σημερινή οικονομική, τεχνική και κοινωνική εξέλιξη πραγματοποιείται με πολύ ταχύτερο ρυθμό από ότι παλαιότερα.

Μιά επιχείρηση όμως αντιμετωπίζει πολύ πιο συχνά και με μεγαλύτερη ταχύτητα τα νέα προβλήματα, καταστάσεις ή συνθήκες που παρουσιάζονται. Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων απαιτείται η συστηματική μελέτη μέσα από την μελλοντική μακροχρόνια εξέλιξη των διαφόρων μεγεθών, τα οποία είναι δυνατόν να επηρεάζουν τις αποφάσεις της επιχείρησης. Παράλληλα όμως αυξάνονται και οι κίνδυνοι μήπως τυχόν η μία ή η άλλη από τις επιλεγμένες λύσεις τελικά αποδειχθούν λανθασμένες και οδηγήσουν σε αδιέξοδο.

Γι' αυτό ο προγραμματισμός προσπαθεί να επιτύχει την καλύτερη έρευνα των δυνατοτήτων αντιδράσεων της επιχείρησης και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει ικανά χρονικά διαστήματα για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση των κινδύνων.

2. ΟΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥΣ

Η μακροχρόνια ανάπτυξη και οργάνωση της εισαγωγής και διαθέσεως στην αγορά νέων υπηρεσιών ή προϊόντων, μέσα στον

χρόνο ,εμφανίζουν ολοένα και μικρότερο κύκλο ζωής (λόγω μόδας, αλλαγής συνηθειών των καταναλωτών, παλαιώσεως κ.λ.π.), αποτέλεσαν πλέον θέματα ζωτικής σημασίας για την επιβίωση των οικονομικών μονάδων μέσα στις αγορές που υπήρχε προσφορά ή ακόμα και στις αγορές που η προσφορά ήταν κορεσμένη.

3.Η ΠΛΟΚΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Διοικήσεις των Επιχειρήσεων γίνονται κάθε μέρα και μεγαλύτερα.Επειδή η σύνδεση και αλληλοεξάρτηση των οικονομικών μονάδων είναι πιά στενή, πρέπει οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων να μελετήσουν τα βασικά προβλήματα που τους απασχολούν,για να προωθήσουν τις προγραμματισμένες τους δραστηριότητες σε νέους χώρους προβλημάτων,για να βελτιώσουν τις ενέργειές τους,και κυρίως να συντονισθούν καλύτερα για να ολοκληρώσουν τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

4.Η ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η αυτοματοποίηση της παραγωγής και της Διοικήσεως είχε σαν αποτέλεσμα την πρόοδο της εκβιομηχανήσεως και της μηχανοποιήσεως.Αυτό είχε σαν επακόλουθο να αυξηθούν σημαντικά τα ποσά των κεφαλαίων σε μηχανικό και σε άλλο εξοπλισμό.Η επιβάρυνση όμως του παραγωγικού κόστους σε μεγάλο βαθμό, με σταθερές δαπάνες,προκαλεί την παγιοποίηση της δομής του κόστους με αυξομείωση της παραγωγής.Αυτό με την σειρά του προκαλεί σοβαρούς κινδύνους για την επιχείρηση,μεταξύ των οποίων και ο αποκλεισμός βραχυχρόνιας προσαρμογής της οικονομικής μονάδας.

Έτσι όλα τα παραπάνω, υπογραμμίζουν την ανάγκη μακροχρόνιου και συστηματικού Προγραμματισμού.

5.ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Από το μέγεθος των επιχειρήσεων δημιουργούνται πολλά προβλήματα όπως έλλειψη αντιδράσεων, γραφειοκρατική ακαμψία,

μεγάλη ανάγκη συντονισμού και οργανώσεως, πολλαπλασιασμός των πληροφοριακών διαδικασιών καθώς και έλλειψη συντονισμού μεταξύ των διαφόρων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Πολλοί προσπαθούν να λύσουν το πρόβλημα αυτό μέσω διορθωτικών παρεμβάσεων, αφού έχει ήδη αρχίσει και βρίσκεται σε εξέλιξη η φάση της παραγωγικής διαδικασίας.

Ο προγραμματισμός από την άλλη πλευρά, απαλλάσσει από τους κινδύνους βεβιασμένων παρεμβάσεων και διορθώσεων, γιατί δίνει την ευκαιρία σ' αυτόν που προγραμματίζει να ικανοποιήσει το αίτημα για τον συντονισμό και την οργάνωση από την φάση της επιλογής των στόχων και καταρτίσεως του προγράμματος.

Είναι συνεπώς βασικός ο ρόλος που καλείται να διαδραματίσει ο Προγραμματισμός σαν μέσον διευθύνσεως των επιχειρήσεων.

ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Η λειτουργία του προγραμματισμού μπορεί να διαιρεθεί σε τέσσερα στάδια τα οποία είναι :

1. Καθορισμός των στόχων του οργανισμού.
2. Διαμόρφωση πολιτικής για να επιτευχθούν οι στόχοι .
3. Ανάπτυξη ενδιάμεσων και βραχυχρόνιων σχεδίων δράσεως για υλοποίηση της πολιτικής.
4. Διατύπωση λεπτομερών διαδικασιών για την υλοποίηση του σχεδίου.

Αυτός ο τρόπος κατάταξης των φάσεων ανταποκρίνεται στην έννοια των "συστημάτων" με την διευκρίνιση πως "ένα σύστημα αποτελεί ένα σύνολο στοιχείων τα οποία καθ'αυτά είναι συστήματα που το καθένα συνδέεται λειτουργικά με άλλα για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών". Κάθε σύστημα αποτελείται από τέσσερα στοιχεία ή συστατικά που χρησιμοποιούνται για την οικοδόμηση της λειτουργίας του Προγραμματισμού.

Πιό συγκεκριμένα τα στάδια του προγραμματισμού είναι:

- 1.Αναζήτηση ,διάγνωση και διατύπωσή του προβλήματος.
- 2.Καταγραφή και ανάλυση της εσωτερικής κατάστασης της επιχείρησης,και των εξωτερικών συνθηκών του περιβάλλοντος.
- 3.Συγκεκριμενοποίηση των προθέσεων της διοίκησης και καθορισμός αντικειμενικών στόχων.
- 4.Ανάπτυξη προγραμμάτων,έρευνα,επεξεργασία και ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων.
- 5.Συνέπειες κάθε λύσης :Εξακρίβωση και εκτίμηση.
- 6.Επιλογή της πιό ενδεδειγμένης λύσης και εκτέλεση αυτής.

1.ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Το πρώτο στάδιο στην διαδικασία του προγραμματισμού αφορά τη διατύπωση του προβλήματος με τη μορφή κάποιου γενικού στόχου.Ο στόχος μπορεί να αφορά όλη την επιχείρηση ή ένα τμήμα της.Η διατύπωση του στόχου,που δίνει την αρχή στη διαδικασία του προγραμματισμού είναι αρκετά γενική.Όμως η διατύπωση μιας πολιτικής,όπως ποιότητα στο προϊόν μπορεί να αποτελέσει την έκφραση που σηματοδοτεί το πρώτο στάδιο της διαδικασίας του προγραμματισμού.

2.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ -ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η ικανότητα μιας επιχείρησης να διατηρεί μια σωστή κατάσταση δυναμικής ισορροπίας όσον αφορά τις σχέσεις ανάμεσα στα μέρη της και ανάμεσα στην ίδια και στο περιβάλλον της, εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα του συστήματος πληροφόρησης που διαθέτει.Το σύστημα αυτό χρησιμεύει στη λήψη αποφάσεων και στηρίζεται αποκλειστικά στην εκλεκτική συγκέντρωση,επεξεργασία και αξιολόγηση των πληροφοριών που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος και με τις σχέσεις

που υπάρχουν μεταξύ τους.

α) Το πρόβλημα των πληροφοριών που συγκεντρώνονται εντοπίζεται στην ποιότητα των πληροφοριών, την αξιοπιστία τους στην ποσότητα των πληροφοριών. Είναι αναγκαίο να τονισθεί ότι πρέπει να υπάρχει μιά σχέση ισορροπίας ανάμεσα στην ποιότητα και την ποσότητα των πληροφοριών.

β) Η προέλευση των πληροφοριών.

-Οι πληροφορίες από το εξωτερικό περιβάλλον: Θα δώσουμε παρακάτω ένα αντιπροσωπευτικό κατάλογο πληροφοριών που συγκεντρώνει κάθε επιχείρηση από το περιβάλλον της. Αναλυτικά οι πληροφορίες από το εξωτερικό περιβάλλον αφορούν τα παρακάτω:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ: Νομοθεσία, γενική και ειδική (για επιχειρήσεις), Κοινωνικές τάσεις, κρατική κοινωνική πολιτική κ.τ.λ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ: Εθνικό προϊόν, Εθνικό εισόδημα, Κατάvalωση, απασχόληση, παραγωγικότητα, αγορά εργασίας, δείκτης τιμών, άλλες σημαντικές τάσεις

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ: Σύνολο πληθυσμού, πυκνότητα και κατανομή πληθυσμού, ενεργός πληθυσμός, επαγγελματικές ομάδες.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ: Διεθνή συγκροτήματα, τεχνολογία, τεχνολογικός εξοπλισμός, Οργάνωση, εργατικό δυναμικό, Οικονομικά προβλήματα, κέρδη, άλλες σημαντικές τάσεις.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ: Μέθοδοι πώλησης και διάθεσης προϊόντων, διαφήμιση, εμπορικά σήματα, άλλες σημαντικές τάσεις.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ: Ομάδες καταναλωτών, εισοδηματικές τάξεις, δομή αγορών, μεταβολές στη διάρθρωση αναγκών.

-Οι πληροφορίες από το εσωτερικό περιβάλλον: Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται από το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης είναι ουσιαστικά πληροφορίες που αφορούν τις διάφορες

πτυχές της δραστηριότητας της επιχείρησης. Η συγκέντρωση αυτών των πληροφοριών έχει σκοπό να δώσει την δυνατότητα στη διοίκηση της επιχείρησης να γνωρίζει τις αδυναμίες της και τις υστερήσεις της σε ορισμένους τομείς έτσι που να σχεδιάσει με τον καλύτερο τρόπο την πολιτική της. Οι πληροφορίες από το εσωτερικό περιβάλλον μπορεί να είναι:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ: Ανάπτυξη της εταιρείας, πωλήσεις, κέρδη, συγχωνεύσεις, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ : Νομική μορφή, σχέση με άλλες οικονομικές μονάδες , γεωγραφική θέση.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ: Οργανωτικό κλίμα, δομή διοικήσεως, - προβλήματα.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ : Συστήματα και οργάνωση παραγωγής, εγκαταστάσεις , έλεγχος ποιότητας των προϊόντων, προμήθειες ποσότητες, ποσότητες, παραγγελίες.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ: Εξέλιξη των αγορών, του ανταγωνισμού, του κλάδου, του ανταγωνισμού, διαφήμιση και έρευνα αγοράς , μορφολογία, συσκευασία , τιμή προϊόντος.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: Χρηματοδότηση, περιουσιακή ανάπτυξη, διάρθρωση κεφαλαίων. ισολογισμοί και ανάλυση.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ: Αξιολόγηση κλίματος εργασίας, κάλυψη αναγκών σε προσωπικό, εκπαίδευση, ενώσεις εργοδοτών.

3. ΣΤΟΧΟΙ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ)

Η διοίκηση που έχει αναλάβει την ετοιμασία των προγραμμάτων δράσης, έχει στην κατοχή της όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται για να προχωρήσει στην κατάτμηση του αρχικού στόχου, σε υποστόχους που θα κατευθύνουν την λειτουργία των διαφόρων τμημάτων της επιχείρησης.

Η κατάτμηση αυτή, μπορεί να φθάσει μέχρι το επίπεδο

ανάθεσης των καθηκόντων σε συγκεκριμένα άτομα. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση μη υλοποίησης κάποιου συγκεκριμένου στόχου κάποιος είναι υπεύθυνος.

Οι στόχοι αυτοί μπορεί να είναι παραγωγικοί δηλ. εκείνοι που αναφέρονται στη βασική δραστηριότητα της επιχείρησης (ποικιλία προϊόντων, προϊόντα, κοινωνική πολιτική, αγορά προϊόντων) ή να είναι οικονομικοί, οι οποίοι αναφέρονται στην απόδοση και παραγωγικότητα.

Οι παραγωγικοί και οικονομικοί στόχοι αποτελούν εισροές στο σύστημα του προγραμματισμού.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ

Σπάνια υφίσταται ένα πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχουν λογικές εναλλακτικές λύσεις, και πολύ συχνά μιά εναλλακτική λύση που δεν είναι προφανής αποδεικνύεται η καλύτερη. Το συνηθέστερο πρόβλημα δεν είναι η εύρεση εναλλακτικών λύσεων αλλά η ελάττωση του αριθμού των εναλλακτικών λύσεων, ώστε να μπορέσουν να αναλυθούν οι περισσότερες καλύτερες. Έχοντας εντοπίσει τις εναλλακτικές λύσεις, και έχοντας εξετάσει τα ισχυρά και αδύνατα σημεία τους, μετά γίνεται η αξιολόγηση των λύσεων αυτών, με βάση τους παράγοντες, τις προϋποθέσεις, και τους στόχους της επιχείρησης.

Αν ο αντικειμενικός σκοπός ήταν η άμεση μεγιστοποίηση των κερδών μιας επιχείρησης, αν το μέλλον δεν ήταν αβέβαιο, και αν η κατάσταση των μετρητών και η διαθεσιμότητα κεφαλαίων δεν ήταν πηγές ανησυχίας, και αν οι περισσότεροι παράγοντες, μπορούσαν να μετατραπούν σε οριστικά δεδομένα, αυτή η αξιολόγηση θα ήταν σχετικά πιά εύκολη.

Αλλά, ο συνηθισμένος προγραμματισμός, είναι γεμάτος αβεβαιότητες, προβλήματα ελλείψεων κεφαλαίων και αδύνατους παράγοντες

έτσι που η αξιολόγηση είναι συνήθως πολύ δύσκολη και μερικές φορές μπορεί επίσης εξαιρετικά πολύπλοκη, ακόμα και για σχετικά απλά προβλήματα.

5. ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΛΥΣΗΣ

Η επιλογή της καλύτερης λύσης γίνεται με τα δύο παρακάτω κριτήρια:

α) Προσδιορισμός της αξίας των αποτελεσμάτων με μέτρο το βαθμό προσέγγισης των στόχων.

β) Προσδιορισμός της αβεβαιότητας πραγματοποίησης των αποτελεσμάτων.

Η εκτέλεση της καλύτερης λύσης συνεπάγεται τα παρακάτω είδη προγραμματισμού.

α) Στρατηγικό προγραμματισμό (Τί, γιατί, πώς και με τί προτεραιότητες).

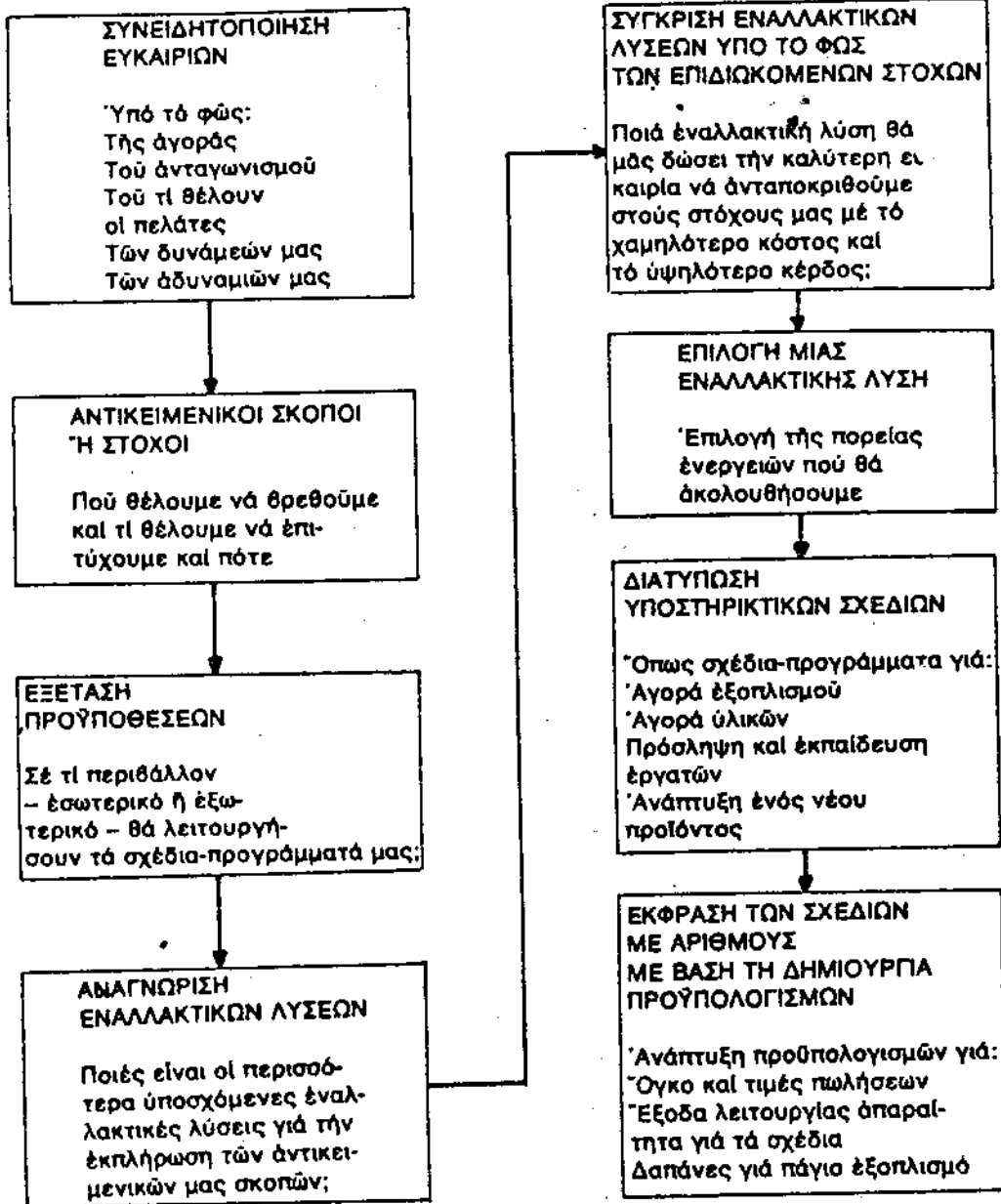
β) Χρονικό προγραμματισμό (πότε, πόσης διάρκειας και με τί σειρά).

γ) Οργανωτικό προγραμματισμό (πού, ποιός, ευθύνες και παραγωγικά μέσα).

δ) Εκτελεστικό προγραμματισμό (πώς, πού πότε και από ποιόν θα ελέγχονται τα προγράμματα).

ε) Συγκυριακό προγραμματισμό (αν αυτό, τότε τί).

Η ανάπτυξη διαδικασιών είναι η τελευταία φάση στο σύστημα των ενεργειών για προγραμματισμό. Διαδικασίες είναι σειρά ενεργειών και κανόνων που πρέπει να ακολουθηθούν κατά την υλοποίηση των σχεδίων. Είναι λεπτομερής μέθοδοι για εκτέλεση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων. Γενικά όσο μεγαλύτερη είναι μία επιχείρηση τόσο πιο εκτεταμένη είναι η χρησιμοποίηση διαδικασιών.

Σχεδιάγραμμα Διαδικασία κατάρτισης Προγραμμάτων.

ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ 1622/86, 1515/85 ΚΑΙ 1651/85 (Δημοκρατικός Προγραμματισμός άρθ. 70 Ν. 1622/86)	
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΑΣ (Για το Νομό Αττικής)	<p style="text-align: center;">ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ</p> <p style="text-align: center;">1. ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΑ 2. ΕΤΗΣΙΑ</p> <p>Τα αναπτυξιακά Προγράμματα αφορούν: α) Τον εθνικό χώρο, β) τις Περιφέρειες, γ) τις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, δ) τις επαρχιακές περιοχές, ε) περιοχές συνδέσμων ΟΤΑ, στ) Δήμων - Κοινοτήτων.</p>
	<p style="text-align: center;">ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ</p> <p style="text-align: center;">1. ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2. ΕΤΗΣΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</p> <p>Καταρτίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας μετά από προτάσεις των κεντρικών φορέων του δημόσιου τομέα και των Περιφερειακών Συμβουλίων και γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Αναπτυξιακής Πολιτικής.</p>
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Για το Νομό Θεσσαλονίκης)	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ</p> <p style="text-align: center;">1. ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2. ΕΤΗΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</p> <p>Καταρτίζονται στα πλαίσια των αντίστοιχων Εθνικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων από το Περιφερειακό Συμβούλιο, ύστερα από σχετικές προτάσεις των Νομαρχιακών Συμβουλίων της Περιφέρειας και εγκρίνονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Το Μεσοχρόνιο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Νομού Αττικής εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο ο Οργανισμός Αθήνας.</p>
	<p style="text-align: center;">ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ</p> <p style="text-align: center;">1. ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2. ΕΤΗΣΙΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ</p> <p>Καταρτίζονται στα πλαίσια των αντίστοιχων Περιφερειακών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων από το Νομαρχιακό Συμβούλιο, ύστερα από σχετικές προτάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων και των Αναπτυξιακών Συνδέσμων. Το Μεσοχρόνιο Αναπτυξιακό Νομαρχιακό Πρόγραμμα του Νομού Αττικής εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο ο Οργανισμός Αθήνας και εγκρίνεται από αυτό. Για το Ετήσιο Πρόγραμμα δεν χρειάζεται έγκριση άλλης αρχής.</p>
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ (Για το Νομό Βεροίας)	<p style="text-align: center;">ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ</p> <p style="text-align: center;">1. ΜΕΣΟΧΡΟΝΙΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2. ΕΤΗΣΙΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ</p> <p>Καταρτίζονται στα πλαίσια των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων από το Δημοτικό Συμβούλιο ή τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο της γεωγραφικής ενότητας και εγκρίνονται από το αντίστοιχο Νομαρχιακό Συμβούλιο.</p>
	<p style="text-align: center;">ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ</p> <p>Τοπικά έργα - Τοπικά Συμβούλια Ο.Τ.Α. - Επιτροπές Γειτονιάς κ.λπ.</p> <p style="text-align: center;">ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ*</p> <p>Εγκρίνονται από το Επαρχιακό και το Νομαρχιακό Συμβούλιο.</p>
<p>*Όπου υπάρχουν.</p>	

ΔΙΑΦΕΡΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΙΚΤΟΥ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Πηγή: Περιφέρεια Αττικής, Υπουργείο Εσωτερικών - Επεξεργασμένα Στοιχεία.

Η ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ο Μακροχρόνιος προγραμματισμός συνδέεται με την εξουσία του ξαθορισμού στόχων σε επίπεδα ιεραρχίας που έχουν την αρμοδιότητα καταστρώσεως της στρατηγικής της επιχειρήσεως. Τα μακροχρόνια προγράμματα συνδέονται με τη γενικότερη ανταγωνιστική θέση της επιχειρήσεως και την κατανομή των πόρων για εκτεταμένη χρονική περίοδο. Θέτουν τις βάσεις και το πλαίσιο των άλλων λεπτομερειακών προγραμμάτων. Αντίθετα τα βραχυχρόνια προγράμματα αναφέρονται σε μικρότερης διάρκειας χρονικά διαστήματα και αποτελούν μέρη του μακροχρόνιου προγράμματος.

Συνήθως εξυπηρετούν ειδικευμένους στόχους της επιχειρήσεως γιαυτό, πολλοί επιχειρηματίες πιστεύουν ότι ο βραχυχρόνιος προγραμματισμός αρκεί για την ομαλή εξέλιξη των εργασιών τους. Αυτό είναι ένα μεγάλο λάθος γιατί οι καταστάσεις αλλάζουν και συνεπώς η επιχείρηση που θα επιβιώσει είναι εκείνη της οποίας ο επιχειρηματίας θα έχει προγραμματίσει μακροχρόνια.

Π Λ Ε Ο Ν Ε Κ Τ Η Μ Α Τ Α :

Όταν ο επιχειρηματίας εφαρμόζει συστηματικά μακροχρόνιο προγραμματισμό περιμένει ν' αποκτήσει κάποια οφέλη τα οποία είναι:

α) Παροχή ικανού χρόνου για τις διάφορες ενέργειες που θα γίνουν. Ο επιχειρηματίας πρέπει να μη προβλέπει μόνο τις αλλαγές που χρειάζεται η επιχείρησή του, αλλά και το χρόνο που απαιτούνται οι αλλαγές αυτές π.χ. αν ένα προϊόν πρόκειται να αχρηστευθεί σύντομα είναι αδύνατο να δημιουργηθεί και να διαθετηθεί στην αγορά ένα καινούργιο προϊόν μέσα σε μικρο χρονικό διάστημα. Αυτό είναι αδύνατο αν σκεφθεί κανείς ότι

η δημιουργία ενός νέου προϊόντος απαιτεί τουλάχιστον δύο χρόνια και καταλαβαίνει κανείς από πότε πρέπει να αρχίσει προετοιμασία.

β) Στη λήψη αποφάσεων εκεί που υπάρχουν μακροχρόνιες επιδράσεις .Πολλές επιχειρηματικές αποφάσεις σχετικά με τις επενδύσεις, το χρόνο και τα κεφάλαια που αφορούν το παρόν αποβλέπουν σε θετικά αποτελέσματα στα επόμενα χρόνια. Π.χ. αν από την επιχείρηση έχει αποφασιστεί η εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού με συνολική διάρκεια ζωής πέντε χρόνια θα πρέπει οπωσδήποτε να εξετασθεί το μέλλον της εταιρίας σαν σύνολο αυτά τα πέντε χρόνια.

γ) Στην ικανοποιητική χρήση των διαφόρων πηγών.

Ο σωστός προγραμματισμός επιφέρει θετικά αποτελέσματα και βοηθά στην ανεύρεση και αξιοποίηση της καλύτερης από όλες τις εναλλακτικές λύσεις.

δ) Στη βελτίωση των υπάρχουσών λειτουργιών.

Ο προγραμματισμός συχνά απαιτεί περιοδικούς ελέγχους και αξιολογήσεις της εταιρίας σαν σύνολο. Κατά τους ελέγχους αυτούς ενδέχεται να φανούν οι περιοχές οι οποίες χρειάζονται βελτίωση.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ

Όπως αναφέραμε πιο πάνω όταν ο προγραμματισμός εφαρμόζεται σωστά φέρνει στην επιχείρηση θετικά αποτελέσματα. Πολλοί επιχειρηματίες όμως αποφεύγουν να εφαρμόσουν προγραμματισμό γιατί το μέλλον παρουσιάζει διάφορες δυσκολίες και εμπόδια τα οποία μπορεί να είναι: φόβος για το μέλλον, έλλειψη ακρίβειας στους υπολογισμούς, υψηλός ρυθμός αλλαγών, έλλειψη κατάλληλου χρόνου και τόπου, έλλειψη γνώσης προγραμματισμού κ.ά.

Εξάλειψη εμποδίων

Γιά να ξεπεραστούν τα εμπόδια που αναφέρθηκαν ο επιχειρηματίας πρέπει να γνωρίζει το συγκεκριμένο εμπόδιο που συμβάλλει στο να μη γίνεται ο σωστός προγραμματισμός.

Φόβος. Ο πραγματικός φόβος του επιχειρηματία είναι η αντιμετώπιση του μέλλοντος χωρίς προγραμματισμό, χωρίς να υπάρχουν οι αναγκαίες εναλλακτικές λύσεις σε κάθε περίπτωση.

Έλλειψη ακρίβειας. Πολλοί υποστηρίζουν ότι ο προγραμματισμός είναι τόσο ανακριβής και ότι όσο και προσεκτικά κι αν τον ετοιμάζουν τα πράγματα δεν ακολουθούν το πρόγραμμα. Επομένως ο στόχος είναι η λήψη της καλύτερης πιθανής απόφασης πριν συμβούν τα απρογραμμάτιστα γεγονότα και όχι μετά.

Εναλλαγή. Πολλοί επιχειρηματίες μικρομεσαίων επιχειρήσεων υποστηρίζουν ότι ο μακροχρόνιος προγραμματισμός δεν είναι εφικτός γιατί πολλοί από τους στόχους και τα σχέδια αλλάζουν πολύ συχνά. Το πιο σωστό είναι σ' αυτή την περίπτωση να αναθεωρηθεί το πρόγραμμα και να δοθεί στον προγραμματισμό μια ελαστικότητα για να υπάρχει πάντα η δυνατότητα για τυχόν τροποποιήσεις.

Έλλειψη τόπου και χρόνου. Ο επιχειρηματίας πρέπει να βρει τον κατάλληλο τόπο και χρόνο για να ασχοληθεί με τον προγραμματισμό. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να δημιουργηθούν οι απαραίτητες προϋποθέσεις δηλαδή η ησυχία και η ηρεμία για να μπορεί κανείς να ασχοληθεί με τον προγραμματισμό.

Έλλειψη γνώσεως. Αποτελεί το πιο σημαντικό εμπόδιο για αυτό ο επιχειρηματίας πρέπει να έχει κάποια ιδέα για το τι πρέπει να κάνει, έτσι ώστε να το κάνει πιο αποτελεσματικά.

Χοντρικά ο προγραμματισμός χωρίζεται σε τρία μέρη. Στη δημιουργία στόχων και αντικειμενικών σκοπών, στην ανάπτυξη

σχεδίων για την επίτευξη των στόχων και στον έλεγχο της προόδου που γίνεται για την επίτευξη των στόχων.

Ο επιχειρηματίας για να ασχοληθεί με τον προγραμματισμό πρέπει να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα των δραστηριοτήτων του όπως, α) μιά σύντομη περιγραφή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης σε όλους τους τομείς π.χ. προϊόντα ,πελάτες κ.λ.π.

β)Μιά περιγραφή της τωρινής οργάνωσης και των διαδικασιών που ακολουθούνται π.χ. οργανόγραμμα θέσεων -εργασίας .

γ)Έναν κατάλογο με τις κυριότερες εξωτερικές αιτίες που επιδρούν στην εταιρία π.χ. η Κυβέρνηση , η πολιτική, η Εθνική οικονομία ,ο ανταγωνισμός κ.λ.π.

δ) Μιά περιγραφή των μεταβολών που αναμένει ο επιχειρηματίας να γίνουν από τις εξωτερικές αιτίες.

ε)Μια περιγραφή των αδυναμιών και δυνατοτήτων της επιχείρησης σε τωρινή κατάσταση.

Όλα αυτά τα παραπάνω πρέπει να βρίσκονται σε γραπτό κείμενο , γιατί αποτελούν στοιχείο από το οποίο θα μπορεί να ξεκινήσει ο Μελλοντικός προγραμματισμός.

ΕΙΔΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Στις επιχειρήσεις συναντάμε τρία είδη Προγραμματισμού, τα οποία είναι τα εξής :

α) Ο Στρατηγικός (Μακροπρόθεσμος) Προγραμματισμός

β) Ο Τακτικός (Μεσοπρόθεσμος) Προγραμματισμός

γ) Ο Επιχειρησιακός (Βραχυπρόθεσμος) Προγραμματισμός

Ο Στρατηγικός Προγραμματισμός γίνεται σε μή τακτά χρονικά διαστήματα, στηρίζεται σε γενικά προγράμματα και στόχους. Η χρονική διάρκειά του είναι από 6-15 χρόνια και είναι ευμετάβλητος γιατί τα στοιχεία στα οποία βασίζεται δεν είναι σταθερά, συνεχώς αλλάζουν.

Ο Τακτικός Προγραμματισμός είναι περιοδικός, η διάρκειά του κυμαίνεται από 2-5 χρόνια, Οι πληροφορίες προέρχονται από το εσωτερικό της επιχείρησης και είναι συγκεκριμένες.

Τέλος, ο Επιχειρησιακός Προγραμματισμός διαρκεί από ένα μήνα έως 1 έτος. Στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία και επαναλαμβάνεται με μεγαλύτερη συχνότητα.

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε αναλυτικά τα χαρακτηριστικά του κάθε είδους Προγραμματισμού.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ	Στρατηγικός	Τακτικός	Επιχειρηματικός
Πλοκή	Μεγάλη (πολλές μεταβλητές)	Μικρότερη	Μικρή
Έκταση	Ορισμένοι τομείς της οικονομικής δραστηριότητας	Δραστηριότητες της οικονομικής μονάδας	Δραστηριότητες κατά τομείς, τμήματα κ.λ.π.
Χρονική διάρκεια	Συνήθως 6-15 έτη	2-5 έτη	εβδομάδες μήνες-1 έτος
Απαιτούμενες πληροφορίες	Προέρχονται από το περιβάλλον και δεν είναι συγκεκριμένες (αναφέρονται στο μέλλον).	Αφορούν όλη τη μονάδα. Προέρχονται από το εσωτερικό της μονάδας είναι συγκεκριμένες και αναφέρονται στο μέλλον και στο παρελθόν (οικονομικά μεγέθη)	Αναφέρονται σε ορισμένες δραστηριότητες. Αναφέρονται στο παρόν και στο άμεσο μέλλον. Είναι συγκεκριμένες και συνοδεύονται από οικονομικά μεγέθη.
Στόχοι και προγράμματα	Μακροχρόνιοι, γενικοί στόχοι, επιχειρηματική πολιτική, γενικές διατάξεις	Ποσοστικοί μεσοχρόνιοι στόχοι. Κανόνες που ρυθμίζουν τον προγραμματισμό	Οδηγίες - Εντολές για τις επί μέρους ενέργειες
Κάθε πότε γίνεται	Σε μη τακτά χρονικά διαστήματα Τα προβλήματα είναι	περιοδικά επαναλαμβανόμενος	επαναλαμβάνεται με μεγάλη συχνότητα. Επιδέχεται ρύθμιση εκ των προτέρων.
Βαθμίδα Διοίκησης	Ανώτατη	Ανώτατη-Μέση	Μέση-Κατώτατη
Προσωπικές Ιδιότητες που απαιτούνται.	Δημιουργικότητα	Δημιουργικότητα και πειστικότητα	Επιβολή

Πίνακας 6: Σύγκριση χαρακτηριστικών των τριών ειδών Προγραμματισμού.

Πηγή : Π.Γ. Πεχλιβανίδης.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Σε αυτή την περίοδο των μεταβολών και του παγκοσμίου ανταγωνισμού, ο προγραμματισμός γίνεται εξαιρετικά επείγον πρόβλημα για κείνους που διαχειρίζονται τις περιουσίες επιχειρήσεων ή κρατών. Θεωρείται λοιπόν απαραίτητο, κάθε διοικητικό στέλεχος να εγκαθιδρύει ένα κλίμα για τον προγραμματισμό.

Ο προγραμματισμός δεν θα πρέπει να αφήνεται στην τύχη.

Κάθε ανώτερο διοικητικό στέλεχος θα πρέπει να απομακρύνει τα προβλήματα που εμποδίζουν τον προγραμματισμό, και να προσπαθεί να επιβάλλει ένα κλίμα μέσα στο οποίο θα προγραμματίζουν οι υφιστάμενοι.

Αυτό περιλαμβάνει τον καθορισμό στόχων, την καθιέρωση και κοινοποίηση εφαρμόσιμων και ουσιαστικών προϋποθέσεων, τη συμμετοχή όλων των διοικητικών στελεχών στην διαδικασία του προγραμματισμού, την ανασκόπηση υφιστάμενων προγραμμάτων και της εκτέλεσής τους, και την εξασφάλιση κατάλληλης βοήθειας, και πληροφόρησης από το προσωπικό. Όλα αυτά σημαίνουν ότι δεν μπορεί να υπάρξει προγραμματισμός, χωρίς να υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα και το κατάλληλο κλίμα.

Ο προγραμματισμός θα πρέπει να ξεκινά από την κορυφή.

Οι βασικοί στόχοι μιάς εταιρίας θα πρέπει να αφορούν όλα τα επίπεδα της και γι' αυτό θα πρέπει να καθορίζονται από την ανώτατη διοίκηση. Όταν η ανώτατη διοίκηση αναλύει λεπτομερώς τα προγράμματα των υφισταμένων, διεγείρει το ενδιαφέρον για τον προγραμματισμό σε όλα τα επίπεδα της επιχείρησης. Παρόλο που ο αποτελεσματικός προγραμματισμός θα πρέπει να ξεκινά από την κορυφή, και να έχει την υποστήριξη των διοικητικών στελεχών, σ' αυτό το επίπεδο, δεν σημαίνει ότι οι υφιστάμενοι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα.

Οι ανώτεροι θα πρέπει να καθορίζουν στόχους και προϋποθέσεις και να εγκρίνουν τα προγράμματα που τους υποβάλλονται από τους υφισταμένους, αν φυσικά αυτά είναι λογικά. Πρέπει να υπάρχει μιά συνεργασία μεταξύ τους, και ο υφιστάμενος δεν θα πρέπει να επικρίνει έναν ανώτερο χωρίς να έχει παρουσιάσει και να υπερασπίσει ένα δικό του εναλλακτικό πρόγραμμα.

Ο προγραμματισμός θα πρέπει να είναι οργανωμένος

Η καλή οργανωτική δομή - με την κατάλληλη ομαδοποίηση δραστηριοτήτων και τη σαφή ανάθεση εξουσιών - καθορίζει ένα περιβάλλον για την εργασία. Τα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να θεωρούνται υπεύθυνα για τον προγραμματισμό που γίνεται στην περιοχή της εξουσίας τους.

Αυτό που αμελείται μεριές φορές, είναι η βοήθεια που μπορεί να προσφέρει το προσωπικό. Έτσι τα διοικητικά στελέχη θα μπορούν να βελτιώσουν τον προγραμματισμό τους, αν έχουν την βοήθεια (συλλογή και ανάλυση πληροφοριών), του προσωπικού. Για να έχουμε καλή οργάνωση πρέπει ο προγραμματισμός και η εκτέλεση του να μην διαχωρίζεται. Δηλαδή, ένα διοικητικό στέλεχος, δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις χωρίς να πάρει μέρος στο σχεδιασμό του προγραμματισμού.

Για να γίνει όμως αυτό, θα πρέπει να υπάρχει στην επιχείρηση ένα ειδικό επιτελείο προγραμματισμού, το οποίο να εργάζεται για την ανάπτυξη προγραμμάτων που δεν μπαίνουν ποτέ σε εφαρμογή, απλώς επειδή εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων, αναλαμβάνουν δεσμεύσεις χωρίς να δώσουν προσοχή σε αυτές τις προτάσεις.

Καθήκον του επιτελείου αυτού, είναι να συμβουλεύει και να βοηθά αυτούς που κατέχουν τις λειτουργικές θέσεις, να αναπτύσσουν προγράμματα. Για να αποφευχθεί το λάθος του διαχω-

ρισμού του προγραμματισμού από την εκτέλεση, θα πρέπει τα διοικητικά στελέχη να συμβουλευονται το επιτελείο προγραμματισμού, παρουσιάζοντας τις προτεινόμενες αποφάσεις και να αφήνει το επιτελείο να κάνει τις αναλύσεις και τις υποδείξεις, πριν παρθεί η τελική απόφαση.

Ο προγραμματισμός θα πρέπει να είναι καθορισμένος.

Οι κρίσιμες προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα ληφθούν οι αποφάσεις του προγραμματισμού, θα πρέπει να είναι απόλυτες. Γιατί οι ασαφείς ή ανύπαρκτες στρατηγικές και πολιτικές, έχουν σαν αποτέλεσμα ένα προγραμματισμό ασυντόνιστο.

Οι στόχοι, οι προϋποθέσεις, οι στρατηγικές και οι πολιτικές θα πρέπει να μεταδίδονται.

Ίσως η μεγαλύτερη αιτία του ασυντόνιστου προγραμματισμού, να είναι ότι τα διοικητικά στελέχη δεν κατανοούν τους στόχους τους και τις κρίσιμες προϋποθέσεις που επηρεάζουν την περιοχή του προγραμματισμού. Επίσης, μιά άλλη αιτία για την αποτυχία του προγραμματισμού, είναι η έλλειψη κατανόησης των στρατηγικών και των πολιτικών της εταιρίας, που επηρεάζουν την περιοχή των αποφάσεων ενός διοικητικού στελέχους.

Αν υπάρχουν όλες αυτές οι καταστάσεις σε μιά επιχείρηση, τότε το διοικητικό στέλεχος δεν μπορεί να πάρει μιά απόφαση που να υποστηρίζει και τα άλλα προγράμματα της επιχείρησης, και να συντονίζεται με αυτά.

Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός θα πρέπει να ενοποιείται με τον βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό.

Πολλές φορές τα διοικητικά στελέχη, συγκεντρώνουν την προσοχή τους περισσότερο στον βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό ("του αύριο"), και θεωρούν ότι ο μακροπρόθεσμος προγραμμα-

τισμός δεν επηρεάζει την περιοχή της ευθύνης τους.

Όμως σε μιά επιχείρηση οι περιοχές που μπορεί να απαιτήσουν τη λήψη μακροπρόθεσμων αποφάσεων είναι:

α) η επιλογή και ανάπτυξη νέων προϊόντων

β) Οι στρατηγικές του MARKETING

γ) οι πάγιες εγκαταστάσεις

δ) τα μετρητά

ε) τα άτομα και η οργάνωση

Από αυτό βλέπουμε ότι λίγες είναι οι καθημερινές αποφάσεις που δεν σχετίζονται με ένα τουλάχιστον από τα παραπάνω θέματα, και δεν μπορεί να έχουμε αποτελεσματικό προγραμματισμό, όταν τα βραχυπρόθεσμα προγράμματα και οι αποφάσεις δεν συμβάδουν στον περισσότερο μακροπρόθεσμο προγραμματισμό και δεν συνδυάζονται με αυτόν.

Ο προγραμματισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει συνειδητοποίηση και αποδοχή της αλλαγής

Η αλλαγή είναι πάντα απαραίτητη για την επιβίωση της επιχείρησης. Για να γίνει όμως η αλλαγή αποδεκτή από τους ανθρώπους, θα πρέπει να γίνει κατανοητή (γιατί). Θα πρέπει να είναι προγραμματισμένη και καθορισμένη και όχι να βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο. Επίσης, θα γίνει αποδεκτή καλύτερα από άτομα που έχουν αναλάβει πρόσφατα μιά εργασία παρά από άτομα που εκτελούν από παλιά μιά εργασία.-

ΙΙου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ

" Μ.Μ.Ε. ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ "

Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πολύς λόγος για τις Μ.Μ.Ε. και συχνά διατυπώνονται ασαφείς και λαθεμένες απόψεις. Το γεγονός αυτό μας δίνει το ερέθισμα να αποσαφηνίσουμε κάποιες έννοιες και να συγκεκριμενοποιήσουμε το ρόλο των ΜΜΕ στη δική μας οικονομική πραγματικότητα. Η προσπάθεια αυτή θα επικεντρωθεί στη διερεύνηση της διαχρονικής εξέλιξης των ΜΜΕ από άποψη αριθμού καταστημάτων, απασχολούμενων και εγκατεστημένης ισχύος. όπως επίσης στην επισήμανση των θετικών και αρνητικών στοιχείων του λειτουργικού τους πλαισίου και στην αναφορά των συντελεστών που καθορίζουν τη δυναμική τους στη σύγχρονη συγκυρία.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.: Έννοια-σημασία-ρόλος των ΜΜΕ

Ποιές όμως είναι οι Μ.Μ.Ε.; Το ερώτημα αυτό δεν έχει ακόμη απαντηθεί ολοκληρωμένα σε οικονομικούς (ούτε νομικούς) όρους. Υποστηρίζουμε ότι η ταξινόμηση από πλευράς μεγέθους μίας μεταποιητικής μονάδας συναρτάται άμεσα με το μέγεθος: α) των ομοειδών μονάδων του κλάδου που παράγουν το ίδιο προϊόν, β) των μονάδων του ευρύτερου μεταποιητικού τομέα και γ) των κύριων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στην διεθνή αγορά.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο τα κριτήρια για την διάκριση των ΜΜΕ από τις βιομηχανίες μεγάλου μεγέθους μπορεί να είναι τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Α. Ποσοτικά κριτήρια:

1) αριθμός απασχολούμενων, 2) κύκλος εργασιών, 3) προστιθέμενη αξία, 4) εγκατεστημένη ισχύς, 5) προστιθέμενη αξία ανά απασχολούμενο, 6) ίδια προς ξένα κεφάλαια, 7) πάγιος εξοπλισμός, 8) παραγωγικότητα εργασίας, 9) παραγωγικότητα κεφαλαίου.

Β. Ποιοτικά κριτήρια:

1) Τρόπος παραγωγικής διαδικασίας, 2) βαθμός συμμετοχής του επιχειρηματία, 3) κλάδος στον οποίο εντάσσεται η επιχεί-

ρηση ,4)μερίδιο και επίδραση της επιχείρησης στην αγορά, 5) τρόπος χρηματοδότησης.

Επειδή όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία,με βάση την παραπάνω διαδικασία κατάταξης,θα θεωρήσουμε,ότι Μ.Μ.Ε. είναι εκείνες που απασχολούν 1-49 άτομα' ειδικότερα ,μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις είναι όσες έχουν αντίστοιχα 1-9 και 10-49 εργαζομένους.Ακόμη σαν Μ.Μ.Ε. ,μπορούν να χαρακτηρισθούν και εκείνες στις οποίες ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών κατά την τελευταία τριετία,δεν υπερβαίνει τα 350.000.000 δραχ.

Οι Μ.Μ.Ε.είναι μια μεγάλη οικονομική και κοινωνική δύναμη στη χώρα μας και η συμβολή τους σε μια αυτοδύναμη,αποκεντρωμένη και ισορροπη ανάπτυξη είναι ουσιαστική.

Οι προοπτικές για απασχόληση,ανάπτυξη νέων προϊόντων και αξιοποίηση καινοτομιών,γιά μείωση του πληθωρισμού,γιά την προστασία του περιβάλλοντος για την ολοκληρωμένη οικονομική ανάπτυξη στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στις Μ.Μ.Ε.,που και αν ακόμη δεν λύσουν τα μεγάλα αυτά προβλήματα,μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στις λύσεις τους.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Γιά την απόκτηση μιας περισσότερο σαφούς εικόνας της πορείας των Μ.Μ.Ε. θα εξετάσουμε τη διαμόρφωση του αριθμού των καταστημάτων,των απασχολουμένων και της εγκατεστημένης ισχύος μεταξύ των ετών 1958 και 1984.

Οι πίνακες 1,2 και 3 είναι αντιπροσωπευτικοί της εξέλιξης, και έχουν προκύψει μετά πό επεξεργασία των απογραφών βιομηχανικών,βιοτεχνικών και εμπορικών καταστημάτων των ετών 1958,1963, 1969,1973,1978 και 1984 της ΕΣΥΕ .Οι στήλες (1) αναφέρονται στις μικρές επιχειρήσεις,οι στήλες (2) στις μεσαίες,οι στήλες (3) στο σύνολο των ΜΜΕ ,οι στήλες (4) στις μεγάλες επιχειρή-

σεις και οι στήλες (5) στο σύνολο της μεταποίησης. Η κάθε στήλη περιλαμβάνει τα αντίστοιχα μεγέθη τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστά (%) επί του συνόλου της μεταποίησης.

Ο πίνακας (4) περιλαμβάνει -ενδεικτικά για το έτος 1980 - την ακαθάριστη αξία παραγωγής και την προστιθέμενη αξία ανά τάξη μεγέθους των μεταποιητικών μονάδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Αριθμός μεταποιητικών καταστημάτων κατά τάξη μεγέθους 1958- 1984.

ΕΤΟΣ	Κ α τ α σ τ η μ α τ α									
	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)	
	1-9 άτομα	(%)	10-49 άτομα	(%)	1-49 άτομα	(%)	50 και άνω	(%)	Σύνολο	(%)
1958	103.569	94,8	4.947	4,5	108.516	99,3	720	0,7	109.236	100
1963	116.780	95,1	5.153	4,2	121.933	99,3	918	0,7	122.851	100
1969	118.436	95,0	5.279	4,3	123.715	99,3	936	0,7	124.651	100
1973	113.479	93,5	6.629	5,5	120.108	99,0	1.249	1,0	121.357	100
1978	120.321	93,3	7.139	5,5	127.460	98,8	1.528	1,2	128.988	100
1984	135.825	93,8	7.465	5,2	143.290	99,0	1.452	1,0	144.742	100

Όπως δείχνει ο πίνακας 1, την κυρίαρχη παρουσία έχουν οι μικρές επιχειρήσεις που καλύπτουν κατά προσέγγιση το 94% του συνόλου. Στην ύπαρξη αυτής της πληθώρας των ΜΜΕ έχουν συντελέσει, οι συνθήκες της αγοράς εργασίας, με την ανεργία και τα χαμηλά ημερομίσθια, που μαζί με το έντονο συναίσθημα της ιδέας της ιδιοκτησίας τροφοδότησαν και υπέθαψαν την αυτοαπασχόληση.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 2

Αριθμός απασχολούμενων κατά τάξη μεγέθους

1958- 1984

ΕΤΟΣ	Α . π . α . σ . χ . ο . λ . ο . ύ . μ . ε . ν . ο . ι									
	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)	
	1-9 άτομα	(%)	10-49 άτομα	(%)	1-49 άτομα	(%)	50 και άνω	(%)	Σύνολο	(%)
1958	230.568	52,3	90.147	20,5	320.805	72,8	120.287	27,2	441.092	100
1963	234.872	48,7	-	-	-	-	-	-	482.294	100
1969	247.497	49,4	101.051	20,1	348.548	69,5	152.974	30,5	501.522	100
1973	255.016	42,2	127.674	21,1	382.690	63,3	221.351	36,7	604.041	100
1978	246.140	39,3	139.174	20,7	403.314	60,0	268.183	40,0	671.497	100
1984	294.600	42,1	142.853	20,5	437.453	62,6	261.197	37,4	698.650	100

Η στήλη (3) του πίνακα 2 απεικονίζει την εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων στις Μ.Μ.Ε.

Οι μεσαίες επιχειρήσεις παρουσιάζουν σταθερότητα και απασχολούν γύρω στο 20,5 % των εργαζομένων στη μεταποίηση, σε αντίθεση με τις μικρές επιχειρήσεις που παρουσιάζουν μία πτωτική εξέλιξη. Είναι φανερό επομένως, μία ποσοτική μετατόπιση των απασχολούμενων από τις μικρές προς τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 3

Ιπποδύναμη μεταποιητικών καταστημάτων κατά τάξη μεγέθους

1 9 5 8 - 1 9 8 4

ΕΤΟΣ	Ι π π ο δ ύ ν α μ η									
	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)	
	1-9 άτομα	(%)	10-49 άτομα	(%)	1-49 άτομα	(%)	50 και άνω	(%)	Σύνολο	(%)
1958	284.386	35,2	167,866	20,7	452.252	55,9	356.761	44,1	809013	100
1963	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1969	660.350	32,7	323.138	16,1	983.488	48,8	1.030.930	51,2	2014418	100
1973	819.029	21,8	469.013	12,4	1.288.042	34,2	2.481.946	65,8	3769988	100
1978	1.039.869	23,0	623.148	13,8	1.663.017	36,8	2.856.901	63,2	4519918	100
1984	1.515.566	24,7	950.724	15,5	2.466.190	40,2	3.684.056	59,8	6150246	100

Στον πίνακα 3 παρατηρούμε ότι η ποσοστιαία συμμετοχή της ιπποδύναμης των ΜΜΕ κατέρχεται σημαντικώτατα μεταξύ των ετών 1958 - 1973 ,ενώ τα επόμενα έτη παρουσιάζει άνοδο ώστε τελικά να αντιπροσωπεύει 40,2 % του συνόλου της μεταποίησης. Σε αυτή την τάση της ιπποδύναμης συνέβαλαν τόσο οι μικρές όσο και οι μεσαίες επιχειρήσεις.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 4

Ακαθάριστος αξία παραγωγής και προστιθέμενη αξία κατά τάξη
μεγέθους 1980

(1)	(%)	(2)	(%)	(3)	(%)	(4)	(%)	(5)	(%)
1-9 άτομα		10-49 άτομα		1-49 άτομα		50 και άνω		Σύνολο	
176.918.600	17,6	174.122.937	17,3	351.041.537	34,9	653.527.782	65,1	1.004.569.319	100
63.070.800	19,7	57.764.339	18,0	120.835.139	37,7	199.934.900	62,3	320.770.039	100

- , Ακαθάριστη αξία παραγωγής
- .. Προστιθέμενη αξία

Με βάση τον πίνακα 4, η ακαθάριστη αξία παραγωγής και η προστιθέμενη αξία των Μ.Μ.Ε. αποτελούν μόνο το 1/3 περίπου των αντίστοιχων μεγεθών του συνόλου της μεταποίησης αυτής η συμμετοχή αποδίδεται εξ ίσου στις μικρές και στις μεσαίες μονάδες.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.

Οι Μ.Μ.Ε. στην Ελλάδα είναι βασικά οικογενειακές επιχειρήσεις, στις οποίες το μανάτζμεντ ταυτίζεται με τον ιδιοκτήτη που έχει και την ευθύνη όλων των άλλων λειτουργιών (παραγωγή, προμήθεια πρώτων υλών, διάθεση προϊόντος κ.τ.λ.). Αναπτύχθηκαν, μέσω της αύξησης της εσωτερικής κατανάλωσης και της υποκατάστασης των εισαγωγών, με την βοήθεια ενός προστατευτικού καθεστώτος, χωρίς όμως να προσπαθήσουν να εκσυγχρονίσουν ουσιαστικά τις δομές τους και να γίνουν ανταγωνιστικές. Είναι, κατά κύριο λόγο, μονάδες έντασης εργασίας, υπάρχουν σε όλους τους κλάδους της μεταποίησης (ιδιαίτερα τους παραδοσιακούς),

και ικανοποιούν τοπικές ανάγκες η λειτουργούν συμπληρωματικά για να καλύψουν τα κενά της παραγωγής εκεί όπου η υφιστάμενη τεχνολογία απαιτεί μικρό παραγωγικό μέγεθος* σε αυτή την τελευταία περίπτωση παράγουν ημικατεργασμένα προϊόντα και ειδικά εξαρτήματα για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις, γύρω από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Μ.Μ.Ε., μπορούμε να εντοπίσουμε τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που χαρακτηρίζουν το πλαίσιο λειτουργίας των Μ.Μ.Ε.

Α. Π λ ε ο ν ε κ τ ή μ α τ α

Οι Μ.Μ.Ε.

1. καλλιεργούν και αναπτύσσουν επιχειρηματικά ταλέντα
2. αποτελούν πηγή εφευρέσεων και καινοτομιών
3. είναι ευέλικτες και ταχέως προσαρμόσιμες στις συνθήκες της αγοράς* έχουν τη δυνατότητα να καλύπτουν δραστηριότητες που προϋποθέτουν γρήγορες μεταβολές στην παραγωγική διαδικασία.
4. αξιοποιούν τις διαθέσιμες εγχώριες πρώτες ύλες ειδικά όταν αυτές προσφέρονται σε μικρές ποσότητες.
5. περιορίζουν το επίπεδο της ανεργίας με την απασχόληση ατόμων που διαφορετικά θα συναντούσαν δυσκολίες στην εύρεση εργασίας (μέλη οικογενειών, ανειδίκευτοι κ.λ.π.).
6. συμβάλουν στην αποκέντρωση και στην περιφερειακή ανάπτυξη αφού δημιουργούνται και λειτουργούν ακόμη και σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή.
7. συνεισφέρουν θετικά στην ανάπτυξη υγιών ανταγωνιστικών συνθηκών και στη διεύρυνση του καταμερισμού εργασίας.

Β.Μειονεκτήματα

Οι Μ.Μ.Ε. συνήθως παρουσιάζουν:

- 1.Αποτελεσματική οργάνωση του διοικητικού και παραγωγικού τους μηχανισμού, που οφείλεται τόσο στην ανορθολογική κατανομή και χρήση των παραγωγικών συντελεστών όσο και στον συγκεντρωτισμό στις αποφάσεις.
- 2.χρησιμοποίηση απαρχαιωμένου μηχανολογικού εξοπλισμού με βραδύ ρυθμό εκσυγχρονισμού του, ανεπαρκή πάγια κεφάλαια και χαμηλό βαθμό έντασης κεφαλαίου.
- 3.ανεπάρκεια πολιτικής πωλήσεων, τιμολογιακής πολιτικής, προβολής και διάθεσης κεφαλαίου προϊόντος.
- 4.περιορισμένη εκπαίδευση του προσωπικού και των επιχειρηματιών οι οποίοι στηρίζονται κατά βάση στο ένστικτο και στην εμπειρία,
- 5.ευθυνοφοβία για την προσέγγιση ξένων αγορών και βασικά προσανατολισμό στην εγχώρια,
- 6.αδυναμία ικανοποίησης μεγάλων παραγγελιών,
- 7.έλλειψη μακροχρόνιου προγραμματισμού και επικέντρωση σε βραχυπρόθεσμα κέρδη,
- 8.πλήρη σχεδόν ανυπαρξία προδιαγραφών και τυποποίησης προϊόντων,
- 9.περιορισμένη διαπραγματευτική δύναμη στην αγορά των πρώτων υλών και στη πώληση των προϊόντων με αποτέλεσμα να χρηματοδοτούν έμμεσα τις εμπορικές επιχειρήσεις μέσω των δυσμενών όρων ρύθμισης των πληρωμών,
- 10.αμελητέα πρόσβαση σε στοιχεία έρευνας αγοράς,
- 11.αποκλεισμό, στη πλειοψηφία τους, από τις κρατικές προμήθειες,
- 12.μεγάλη χρονική υστέρηση στην πληροφόρηση για τις εξελίξεις στην τεχνολογία,

13. προβληματικές συνθήκες λειτουργίας οφειλόμενες στη στενότητα του χώρου εγκατάστασης .Επίσης η μή ύπαρξη οργανωμένων βιοτεχνικών πάρκων και η μεγάλη διασπορά των ΜΜΕ συνεπάγεται αφ'ενός επιβάρυνση του περιβάλλοντος κ' αφ'ετέρου μεγάλη δυσκολία στην ανάπτυξη της μεταξύ τους συνεργασίας.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.

Λαμβάνοντας υπ'όψιν τα παραπάνω χαρακτηριστικά θα πρέπει να διατυπώσουμε βάσιμους φόβους για την απειλή που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ σε πολλούς κλάδους.

Ο κίνδυνος γίνεται μεγαλύτερος από την ένταξη στην Ε.Ο.Κ., οι παραγωγικές μονάδες της οποίας έχουν σύγχρονη οργάνωση, προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους ,μακροχρόνιο προγραμματισμό, αξιοπιστία ,υψηλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα.

Οι Ελληνικές ΜΜΕ, για να δημιουργήσουν καλύτερες προϋποθέσεις βιωσιμότητας και ανάπτυξης πρέπει να προβούν άμεσα σε διορθωτικές ενέργειες σε ολόκληρη τη δομή τους.

Βασικοί όροι προς αυτή την κατεύθυνση είναι οι εξής:

- 1)Υιοθέτηση των αρχών του μάντζμεντ και του μάρκετινγκ.
- 2)Καθιέρωση μακροχρόνιου προγραμματισμού και καθορισμός βασικών στόχων.
- 3)Προσέλκυση ικανών στελεχών και εκπαίδευση του προσωπικού- επένδυση στον ανθρώπινο παράγοντα.
- 4)Παραγωγή καλής ποιότητας προϊόντων με σωστή τυποποίηση και συσκευασία.
- 5)Διεύρυνση της κεφαλαιακής βάσης με την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού εξοπλισμού.
- 6)Στροφή προς τις ξένες αγορές.

- 7) Αξιοπιστία στις συναλλαγές και συνεχής βελτίωση της εικόνας της επιχείρησης στην αγορά.
- 8) Αξιοποίηση της ευελιξίας και προσαρμοστικότητας.
- 9) Προσανατολισμός σε νέα καινοτομικά προϊόντα.
- 10) Συστηματική επαφή με την αγορά, άντληση πληροφοριών και κατεύθυνση σε εκείνα τα τμήματά της που εξυπηρετούν τις συγκεκριμένες δυνατότητες τους.
- 11) Ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος, συνεργασία, συλλογική δραστηριότητα μέσα από συνεταιρισμούς και κοινοπραξίες με την αποδοτικότερη κατανομή και εκμετάλλευση των πόρων.
- 12) Προσπάθεια αλλαγής της νοοτροπίας και κουλτούρας των βιοτεχνών ώστε να επιτευχθεί η επιχειρηματική τους ωρίμανση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ Μ.Μ.Ε.

Πολλοί ιδιοκτήτες ΜΜΕ θεωρούν ότι ασχολούνται αρκετά με θέματα προγραμματισμού όταν καταφέρουν να αφιερώσουν λίγο χρόνο για να καταρτίσουν κάποια βραχυχρόνια πρόβλεψη πωλήσεων, κάποιο προϋπολογισμό εξόδων ή κάτι άλλο παρόμοιο.

Αντίθετα όμως ο προγραμματισμός και κυρίως ο μακροπρόθεσμος αποτελεί μία σημαντική ενέργεια, που παίζει βασικό ρόλο στην βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Ποιά μικρομεσαία επιχείρηση θα έχει καλύτερες πιθανότητες να επιβιώσει ; Αυτή που ο επιχειρηματίας αδιαφορεί για τον προγραμματισμό ή εκείνη που προσπαθεί ο επιχειρηματίας να προβλέψει προγραμματίζοντας το μέλλον ;

Οι μικρές επιχειρήσεις έχουν ανάγκη από σωστό και μελετημένο προγραμματισμό - ίσως μάλιστα πιά μεγάλη ανάγκη και από ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις.

Κι αυτό γιατί πολύ λίγες διαθέτουν αρκετά μέσα για να αντιμετωπίσουν μελλοντικά προβλήματα πραγματοποιώντας μεγάλες δαπάνες. Ακόμα λιγώτερες θα είναι σε θέση να ξεπεράσουν τις

ζημιές που πιθανόν να πάθουν και που γίνονται πιά σοβαρές όταν η τύχη τους βασίζεται σε ένα μόνο προϊόν ή σε μερικούς μόνο πελάτες. Άρα : ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός είναι η διαδικασία του συνείδητου και συστηματικού προβληματισμού για το μέλλον μιάς επιχείρησης.

Είναι ένα απαραίτητο εργαλείο για την εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας μιάς επιχείρησης και για την προσπάθεια μείωσης των κινδύνων που μπορεί να δημιουργηθούν σε οικονομικές κρίσεις στο μέλλον.

Α.ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Όταν ένας επιχειρηματίας ασχολείται συστηματικά και προβληματίζεται για το μέλλον της επιχείρησής του, χωρίς αμφιβολία, έχει μερικά πολύ σημαντικά ωφέλη όπως :

- Έγκαιρη δραστηριοποίηση.

Ορισμένες ενέργειες μέσα στην επιχείρηση απαιτούν χρόνο . Ο ιδιοκτήτης της δεν αρκεί να προβλέψει ποιές είναι οι ενέργειες που θα χρειασθεί να κάνει, αλλά και το χρόνο που θα χρειασθεί για την εφαρμογή τους.

Αν προβλέπει π.χ. ότι κάποιο από τα προϊόντα του θα σταματήσει να ζητιέται από την αγορά, δεν είναι βέβαια δυνατό να φαντάζεται , ότι θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα καινούργιο, να το πάρει και να το τοποθετήσει στα καταστήματα , μέσα σε ένα μήνα. Δεν είναι καθόλου σπάνιο και μόνο η έρευνα για

~~τα χαρακτηριστικά ενός νέου προϊόντος να χρειάζεται 1-2 χρό-~~
νια ή ακόμα πιά πολύ. Πρέπει λοιπόν να το αποφασίσει έγκαιρα και ενώ το προϊόν είναι ακόμα ισχυρό στην αγορά, πρέπει να αρχίσει η προσπάθεια ανάπτυξης του προϊόντος που θα το διαδεχθεί,

-Μακροχρόνια αποτελέσματα

Ο προγραμματισμός βοηθά στη σωστή διαμόρφωση αποφάσεων για ενέργειες που τα αποτελέσματά τους κυριολεκτικά θα επηρεάζουν τη ζωή και την ευημερία της επιχείρησης για πολλά μετέπειτα χρόνια. Πολλές από τις αποφάσεις αφορούν επενδύσεις. Δηλαδή δαπάνη χρόνου, κόπου και χρημάτων σήμερα για να δημιουργηθούν ωφέλη μελλοντικά. Λάθη σε τέτοιες αποφάσεις για επενδύσεις, αν γίνουν, μπορεί να στοιχίσουν ακριβά.

Καμιά φορά μάλιστα είναι και ακατόρθωτο να διαμορφωθούν μια και θα έχουν βλάβει την επιχείρηση ανεπανόρθωτα.

- Αποδοτική χρησιμοποίηση των μέσων που η επιχείρηση διαθέτει .

Ο προγραμματισμός βοηθά στην καλύτερη και πιο αποδοτική αξιοποίηση των μέσων που η επιχείρηση έχει στη διάθεσή της -μια ιδιαίτερα σημαντική προσφορά όταν τα μέσα κάθε άλλο παρά άφθονα είναι. Όταν ο εξοπλισμός, το προσωπικό, τα κεφάλαια είναι περιορισμένα, κάθε επιχειρηματίας πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός στο πώς τα χρησιμοποιεί .

Οι αποφάσεις που πρέπει να παρθούν αφορούν στο τί θα πρέπει να γίνει, στο πώς και στο πότε. Πρέπει να εξετασθούν εναλλακτικές λύσεις και να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις κάθε μιάς τους στη γενική ευημερία της επιχείρησης. Και πάλι, για σωστή απόφαση, ο προγραμματισμός είναι απαραίτητος.

-Βελτίωση της λειτουργίας της επιχείρησης.

Με τον προγραμματισμό, βοηθείται η επιχείρηση ακόμα και στη βελτίωση της γενικής καθημερινής λειτουργίας της. Επειδή στη διαδικασία του προγραμματισμού απαιτείται να αξιολογηθεί πρώτα η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η επιχείρηση, μπορεί απ' αυτό να φανούν και τα θέματα στα οποία μπορούν να γίνουν βελτιώσεις.

Β.ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ

Αν και τα πλεονεκτήματα του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού είναι φανερά γιά την μικρομεσαία επιχείρηση, πολλοί λίγοι επιχειρηματίες ασχολούνται μαζί του.

Και αυτό γιατί ανάμεσα σ'αυτούς και στον προγραμματισμό παρεμβάλλονται μερικά χαρακτηριστικά εμπόδια :

-Ο φόβος του μέλλοντος.

Ο φόβος του μέλλοντος είναι ένα πολύ συνηθισμένο εμπόδιο γι'ατον προγραμματισμό του μικρομεσαίου επιχειρηματία. Είναι αλήθεια ότι συχνά ικανοποιούμαστε σε μιά αόριστη ιδέα γι'ατο τί μας περιμένει,ή περιμένει την επιχείρησή μας ,και αντίστοιχα, παραβλέπουμε την τεκμηριωμένη και μεθοδική πρόβλεψη . Αν όμως δεν έχει κανένας καθαρή και σωστή γνώση των προβλημάτων που πρόκειται να τον απασχολήσουν και των ευκαιριών που θα μπορούσε, αν ετοιμαστεί έγκαιρα ,να αξιοποιήσει, τότε, ότι και να κάνει, όπως και να ενεργήσει ,στη πραγματικότητα βαδίζει στο σκοτάδι.

-Ο αόριστος χαρακτήρας του προγραμματισμού.

Ο προγραμματισμός είναι από τη φύση του ιδιαίτερα αβέβαιος γιατί το ίδιο το μέλλον είναι κι αυτό αβέβαιο. Αλλά δεν πρέπει να προβλέπουμε ότι οι επιχειρήσεις εργάζονται πάντα σ'ένα περιβάλλον όπου η βεβαιότητα είναι κάτι σπάνιο, ο υπολογισμός των πιθανοτήτων είναι περισσότερο αυτό στο οποίο μπορεί να βασίζεται κανείς. Οι επιχειρηματίες ,κατά μιά άποψη είναι οι παίχτες που συνεχώς προσπαθούν να εκτιμήσουν με ποιό τρόπο είναι πιό κερδοφόρο να παίξουν. Οι αποφάσεις βέβαια πρέπει να παρθούν πριν την κλήρωση και όχι μετά και αυτό είναι το δύσκολο.

Αυτές τις απαντήσεις τις δίνει ο προγραμματισμός. Με την διαμόρφωση μιάς περιγραφής του τι είναι πιθανό να συμβεί .Και μέσα σ'αυτές τις πιθανότητες ,πως πρέπει να ενεργήσει η επιχείρηση.

-Η ανεπάρκεια χρόνου στην επιχείρηματτα.

Πολλοί προβάλλουν τις πολλές ασχολίες σαν επιχείρημα για το ότι αποφεύγουν να προγραμματίσουν.

Ο προγραμματισμός για τους μικρομεσαίους αυτούς επιχειρηματίες,είναι φανερό ότι αντιμετωπίζεται σαν λειτουργία με δεύτερη ή και τρίτη προτεραιότητα.

-Ελλειπής γνώση τεχνικού προγραμματισμού.

Και αν ακόμα όλα τα άλλα εμπόδια που αναφέρθηκαν ξεπεραστούν ,είναι δύσκολο να προχωρήσει κανείς αν δεν έχει κάποια γνώση για το πώς μπορεί να προγραμματίσει με αποδοτικό τρόπο.

Ένας αρκετά συνηθισμένος τρόπος αποτελείται από 3 βασικά στάδια :

- 1.Να ορισθούν οι επιδιώξεις και οι στόχοι της επιχείρησης
- 2.Να διαμορφωθούν τα σχέδια για το πώς θα πραγματοποιηθούν οι επιδιώξεις αυτές.
3. Να γίνεται περιοδικός έλεγχος στην πρόοδο του προγράμματος.

- Η γρήγορη μεταβολή των συνθηκών.

Κάτι που έχει μεγάλη σημασία, μιά και δεν μπορούμε να εμποδίσουμε το περιβάλλον από το να αλλάξει γρήγορα και με απρόβλεπτο συχνά τρόπο, είναι η ευλυγισία που δίνουμε στα προγράμματα της επιχείρησης.

Η ευελιξία στον προγραμματισμό είναι σημαντικό προτέρημα. Θάπρεπε να προετοιμάζουμε όχι μία,αλλά μία ομάδα από ενέργειες εναλλακτικές,προετοιμάζοντας έτσι και την επιχείρηση για πιθανές μεταβολές των συνθηκών πάνω στις οποίες ο προγραμματισμός βασίσθηκε.-

111 ον

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο

"ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Χρηματοδότηση είναι το σύστημα και οι μέθοδοι εξασφάλισης ή διαχειρίσεως των χρηματικών πιστωτικών πόρων κάθε οικονομικού οργανισμού και αποτελεί ένα μέσο που χρησιμεύει στη ρύθμιση του κεφαλαιακού εφοδιασμού των επιχειρήσεων. Έχει πολύπλευρη σημασία, για την ανάπτυξη της οικονομίας, και την εξυπηρέτηση των κλαδικών σχέσεων των τομέων της, που συνεργάζονται για την αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος, και την απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών.

Οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί είναι δανειακές λειτουργίες ή επιχορηγήσεις. Σήμερα, ο ΕΟΜΜΕΧ, αναφέρει διάφορες εφαρμογές & προγραμμάτων χρηματοδότησης της βιοτεχνίας, σε συνεταιρισμούς και κοινοπραξίες βιοτεχνικών καθώς και σε χειροτεχνικές μονάδες. Επίσης παρέχονται κεφάλαια κίνησης σε νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις και σε πάγιες εγκαταστάσεις. Ποιά αναλυτικά οι επιχορηγήσεις που κάνει ο ΕΟΜΜΕΧ στις ΜΜΕ είναι οι ακόλουθες:

-Οργανισμούς ή εταιρίες παροχής τεχνικής βοήθειας στις ΜΜΕ

Η επιχορήγηση καλύπτει το 80 % του κόστους προγραμμάτων παροχής υπηρεσιών για μια τριετία (συνολικό κόστος : 2/3 για λειτουργικές δαπάνες, 1/3 για δαπάνες παγίων απαραίτητων για το πρόγραμμα).

-Τη δημιουργία ή ανάπτυξη κοινών υπηρεσιών στις ΜΜΕ (συνεταιρισμοί, κοινοπραξίες) στους τομείς κυρίως προώθησης προϊόντων και προμήθειες πρώτων υλών. Η επιχορήγηση καλύπτει το 55 % των λειτουργικών δαπανών.

-Την εφαρμογή σχεδιασμού προϊόντων από τις ΜΜΕ. Την επιχορήγηση καλύπτει το 70% της μελέτης του σχεδιασμού του προϊόντος, της κατασκευής του προτύπου και των καλουπιών.

-Την ενθάρυνση εφαρμογής καινοτομιών από τις ΜΜΕ.

Χρηματοδοτείται κατά 70 % το κόστος μελέτης κατασκευής προτύπων και δοκιμής των καινοτομικών προϊόντων .

-Την προώθηση προϊόντων των ΜΜΕ με την οργάνωση εκδηλώσεων και εκθέσεων στο εξωτερικό και με την δημιουργία εκθεσιακών χώρων.

-Την εισαγωγή της πληροφορικής στις ΜΜΕ με χρηματοδότηση κατά το 70% του κόστους αγοράς ηλεκτρονικού υπολογιστή και λογισμικού από τις ΜΜΕ, καθώς και την εκπαίδευση στη χρήση του υπολογιστή των επιχειρηματικών και των στελεχών της επιχείρησης.

Οι επιχορηγήσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται στα ΜΟΠ και εφαρμόζονται στην Ελλάδα και την Γαλλία για την χρονική περίοδο 1986-1992.

Από τον ΕΟΜΜΕΧ μέχρι σήμερα, έχουν χρηματοδοτηθεί οι παρακάτω λειτουργίες που αφορούν τις ΜΜΕ.

-Προώθηση προϊόντος : 4.800 επιχειρήσεις ενισχύθηκαν κατά την περίοδο 1986-88 με 950 εκ.δραχ.φιά την προβολή ελληνικών προϊόντων στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και 3,2 δις δραχ.προβλέπεται να διατεθούν για τον ίδιο σκοπό ως το 1993.

-Παροχή τεχνικής βοήθειας : 2 δις.δραχ. χορηγούνται σε οργανισμούς ή εταιρίες παροχής τεχνικής βοήθειας στις ΜΜΕ για την περίοδο 1987-92 .Η χορήγηση καλύπτει το 80 % από τις λειτουργικές δαπάνες και τα απαραίτητα πάγια του προγράμματος για μία τριετία.

-Για καινοτομικά προϊόντα : 794 επιχειρήσεις στην περίοδο 1983-88 ενισχύθηκαν με το ποσό των 557,4 εκ.δραχ. για την κατασκευή προτύπων Κοινοτομικών Προϊόντων (χρηματοδοτεί-

ται το 70% του κόστους μελέτης κατασκευής και δοκιμής του καινοτομικού προϊόντος). Την περίοδο 1989 -93 έχουν προγραμματισθεί να διατεθούν για τον ίδιο σκοπό 1,1 δισ.δρχ.

-Για σχεδιασμό προϊόντων : 126 επιχειρήσεις κατά το διάστημα 1985-88 επιχορηγήθηκαν με 319 εκ .δρχ. ενώ την περίοδο 1989-93 έχουν προγραμματισθεί να διατεθούν 2,8 δισ.δρχ.

-Για την εισαγωγή της πληροφορικής : 3 δισ.δρχ. διατίθενται κατά την περίοδο 1987-93 για αγορά Ηλεκτρονικού Υπολογιστή λογισμικού και εκπαίδευσης στη χρήση του . Ήδη την διετία 1987 - 88 επιχορηγήθηκαν 350 επιχειρήσεις με 170 εκ.δραχ.

-Συμμετοχή των ΜΜΕ στις κρατικές προμήθειες : 4,2 δισ δραχ. χορηγήθηκαν με τον θεσμό των εγγυητικών επιστολών στην περίοδο 1985- 88.

Η Αγροτική Τράπεζα επίσης θα μπορεί να χρηματοδοτεί βιοτεχνίες ανεξάρτητα από την φύση της πρώτης ύλης που επεξεργάζονται ,εφόσον είναι εγκατεστημένες μέσα στον αγροτικό χώρο, ακόμα και σε επαρχιακές περιοχές που έχουν πληθυσμό πάνω από 5.000 χιλ.κατοίκους.

Οι χορηγήσεις αυτές θα δίνονται για καινούργιες κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό και υπό την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία των βιοτεχνικών μονάδων κυμαίνονται μεταξύ 40.000 - 5.000.000 δραχ. Τα δάνεια αυτά είναι χαμηλότοκα και για την χορήγησή τους δεν λαμβάνονται υπόψη δάνεια ή προεξοφλήσεις που χορηγήθηκαν στις βιοτεχνίες αυτές από Εμπορικές Τράπεζες για εξαγωγές και απόκατάσταση ζημιών.

Η χρηματοδότηση στην βιοτεχνία γίνεται κατ'ανάλογο τρόπο με τη χρηματοδότηση της βιομηχανίας. Στον κλάδο της βιοτεχνίας,

ιδιαιτέρων ευνοϊκών όρων, τυγχάνουν οι ΜΜΕ, οι οποίες έχουν την δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν από τα "Ειδικά Κεφάλαια" της Απόφασης 197/78 της Νομισματικής Επιτροπής. Οι δυνατότητες χρηματοδότησης των ΜΜΕ είναι μέχρι 80 εκατ. δραχ. και τα δάνεια χορηγούνται κυρίως για τους πιά κάτω λόγους:

- ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων

- επέκταση ή συμπλήρωση ή αποπεράτωση κτιριακών εγκαταστάσεων

- αγορά έτοιμου εργαστηρίου

- αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων

- κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Οι άλλες μορφές χρηματοδότησης στη βιοτεχνία είναι :

(ι) Δάνειο για κτιριακές εγκαταστάσεις

Ύψος δανείου : Μέχρι 80 εκατ. δραχ.

Διάρκεια Δανείου : 15 χρόνια

Επιτόκιο Δανείου : 15%

Καταβολή Δανείου : Τμηματικά -ανάλογα με τη πρόοδο του έργου .

Εξόφληση Δανείου : Σε ισότιμες ετήσιες δόσεις και 1 1/2 χρόνια χάριτος.

(ιι) Δάνεια για αγορά και εγκατάσταση ή μετεγκατάσταση μηχανημάτων -εργαλείων : Χορηγούνται , με ίδιους περίπου όρους, όπως στην προηγούμενη περίπτωση.

(ιιι) Πέραν από τα ανωτέρω, στο βιοτεχνικό κλάδο, χορηγούνται δάνεια για :

- δημιουργία αποθεμάτων ,σε πρώτες ύλες, ημιέτοιμα και έτοιμα προϊόντα

- προετοιμασία παραγγελιών

- εξαγωγές

-κάλυψη δαπανών οργάνωσης

Από την 1η Ιανουαρίου 1987 ισχύει στη χώρα μας ο θεσμός της Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (LEASING). Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι ένας σύγχρονος οικονομικο-νομικός θεσμός, ο οποίος επιτρέπει τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων με την παροχή του αναγκαίου εξοπλισμού για την άσκηση του επαγγέλματος. Δηλ. ο εκμισθωτής νοικιάζει στον μισθωτή διάφορα περιουσιακά στοιχεία. Ένας από τους στόχους του θεσμού, αυτού στον Ελληνικό χώρο είναι και η ενίσχυση των ΜΜΕ για να πραγματοποιήσουν παραγωγικές επενδύσεις.

Τα χρηματοδοτικά όργανα της Ε.Ο.Κ., είναι πάρα πολλά και ποικίλα, τα οποία είναι θεσμοθετημένα από την Ευρωπαϊκή Συνθήκη της Ρώμης. Αυτά τα κοινοτικά χρηματοδοτικά όργανα ή προγράμματα είναι :

1. Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.)
2. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)
3. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.)
4. Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (Ε.Κ.Α.Χ.)
5. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Ε.)
6. Νέο Κοινοτικό Μέσο (Ν.Κ.Μ.)
7. Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα (ΜΟΠ).

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Το ταμείο αυτό ,είναι το βασικό χρηματοδοτικό όργανο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στις χώρες μέλη των Κοινοτήτων.

Χρηματοδοτεί τα μέτρα παρέμβασης για τη στήριξη των αγορών σε τιμές,εισοδηματικές ενισχύσεις,επιδοτήσεις εξαγωγών,δαπάνες αποθήκευσης κ.λ.π.,καθώς και τη βελτίωση ,εταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Το Γεωργικό Ταμείο είναι κυρίως όργανο το οποίο δίνει επιχορηγήσεις και όχι δάνεια.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, είναι και αυτό ένα από τα κλασσικά διαρθρωτικά όργανα της Κοινότητας, το οποίο δεν δίνει δάνεια, αλλά επιχορηγήσεις. Η δημιουργία του είχε προβληθεί από τη συνθήκη της Ρώμης, με αποστολή να "προωθεί εντός της Κοινότητας τις δυνατότητες απασχόλησης και την γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων".

Το Ε.Κ.Τ. θα πρέπει κυρίως να θεωρηθεί ότι είναι :

- ένα χρήσιμο χρηματοδοτικό συμπλήρωμα για κλασσικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης

- ένα αποτελεσματικό όργανο για την υποστήριξη καινοτόμων προγραμμάτων ή προγράμματα κατάρτισης που συνδέονται με ολοκληρωμένες δραστηριότητες ή ολοκληρωμένα αναπτυξιακά προγράμματα. Αλλά τι μπορεί να κάνει το Ε.Κ.Τ.;

Επιχορηγεί δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης όπου για την ΕΛΛΑΔΑ το ελάχιστο όριο είναι 100 ώρες. Το ίδιο ισχύει και για τις δραστηριότητες προς όφελος του προσωπικού των Μ.Μ. Επιχειρήσεων.

Ακόμη το Ε.Κ.Τ. επεμβαίνει σε ελάχιστο βαθμό :

- στις παροχές υπηρεσιών και τεχνικών συμβουλών που προορίζονται για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ιδιαίτερα στις Μ.Μ. Ε., στα πλαίσια των λεγόμενων δραστηριοτήτων της " τοπικής ανάπτυξης " .

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ιδρύθηκε το 1975, για να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών-μελών της Κοινότητας, που επιδιώκουν την ανάπτυξη των περιοχών τους που μειονεκτούν, και οι πόροι του προέρχονται από τον Κοινοτικό προϋπολογισμό. Τα βασικά χαρακτηριστικά του είναι:

- 1.-όργανο ανακτανομής κοινοτικών δημοσιονομικών πόρων προς λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ευρώπης.
- 2.-όργανο ,που συνοδεύει τις περιφερειακές πολιτικές των κρατών-μελών που ασκούν εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές.
- 3.-δεν είναι η έκφραση μίας πραγματικής κοινοτικής πολιτικής παρά μόνο σε επίπεδο ορισμών των γενικών στόχων ή κατά την πραγματοποίηση ειδικών προγραμμάτων.

Αυτά τα τρία χαρακτηριστικά μεταφράζονται σε ενέργειες, που μπορούν να "αποπροσανατολίσουν " τους επιχειρηματίες όσον αφορά :

A.-τις επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας και των υπηρεσιών.

B.-τις επενδύσεις για έργα υποδομής.

Γ.-τον τρίτο τομέα παρέμβασης του ΕΤΠΑ που αποκαλείται παρέμβαση "ενδογενούς ανάπτυξης" (δηλαδή κάθε τι που συνεισφέρει στην οικονομική ανάπτυξη : υπηρεσίες στις ΜΜΕ μελέτες αγοράς ,ενέργειες για την διάδοση της καινοτομίας, συμβουλές στις επιχειρήσεις -προώθηση της βιοτεχνίας, του τουρισμού) .Πρόκειται για προγράμματα που εκτελούνται είτε από τις εθνικές αρχές μαζί με τους κοινωνικοοικονομικούς υπευθύνους (εμπορικό και βιομηχανικό Επιμελητήριο) είτε απευθείας από τις αρχές που είναι επιφορτισμένες για να βοηθούν τις ΜΜΕ.

Οι Μ.Μ.Ε. :

-μπορούν να υποκινούν ενέργειες προτρέποντας τις οργανώσεις που τις εκπροσωπούν να πάρουν πρωτοβουλίες

-είναι οι άμεσοι δικαιούχοι

Το ΕΤΠΑ είναι δυνατόν να παρέμβει με τους εξής τρόπους:

-Τα προγράμματα

α"κοινοτικά προγράμματα " : πρόκειται για ενέργειες που συγκεντρώνονται γύρω από ένα θέμα, ένα τομέα ή στόχους που συνδέονται άμεσα με τις συνέπειες των κοινοτικών πολιτικών σε ορισμένες περιφέρειες.

Αναφέρονται σε δύο κλάδους :

-τις ανανεώσιμες ενέργειες : εκμετάλλευση των τοπικών πηγών ενέργειας, προώθηση , συμβουλή και παροχή υπηρεσιών σχετικά με την ενέργεια στις ΜΜΕ (πρόγραμμα VALOREN)

-τους νέους τρόπους επικοινωνίας, βασικός εξοπλισμός, προγράμματα που ενθαρρύνουν την εφαρμογή τους στις ΜΜΕ (VΙ-DEOTEXT, τηλεδιαλέξεις -τηλε-εργασία κ.λ.π.).

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Δημιουργήθηκε το 1958 με τη Συνθήκη της Ρώμης. Σκοπός της ήταν από την αρχή, να αποτελέσει ένα χρηματοδοτικό ίδρυμα που θα αναζητεί και θα εξασφαλίζει κεφάλαια στις παγκόσμιες αγορές για να διανεμοδοτεί στη συνέχεια χωρίς να επιδιώκει κέρδος, επιχειρήσεις, δημόσιους φορείς ή άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα, ευνοώντας τις επενδύσεις που η Κοινότητα κρίνει ως πρωταρχικές σε όλους τους τομείς της οικονομίας

Η γεωγραφική επέκταση του χώρου των παρεμβάσεων της τράπεζας από τους ίδιους τους πόρους, ώστε να καλύπτει και τις επενδύσεις των ΜΜΕ που πραγματοποιούνται έξω από τις περιοχές κινήτρων, αποτελεί επίσης νέο στοιχείο που συνδέεται με την απόφαση για το ΝΚΜ ΙV. Στο παρελθόν, τα συνολικά δάνεια που χορηγούσε η Τράπεζα για την χρηματοδότηση των ΜΜΕ, εκτός από εκείνα που αφορούσαν έργα προηγμένης τεχνολογίας, προστασίας του περιβάλλοντος και εξοικονόμησης ενέργειας, κατευθύνονταν αποκλειστικά στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Κοινότητας.

Η προσθήκη των συνολικών δανείων από τους πόρους του ΝΚΜ, για τα οποία δεν υπήρχαν παρόμοιοι περιορισμοί, σημαίνει ότι συνολικά δάνεια μπορούσαν πλέον να χορηγηθούν για επενδύσεις ΜΜΕ ανεξάρτητα από την γεωγραφική τους θέση. Με την πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών, τα συνολικά δάνεια που χορηγεί η Τράπεζα, από τους ίδιους τους πόρους, στα πλαίσια του ανώτατου ορίου των 750 εκ. ECU, μπορούν επίσης να κατευθύνονται και έξω από τις περιοχές κινήτρων.

Η χρηματοδότηση ΜΜΕ σε περιοχές περιφερειακής ανάπτυξης, εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για την Τράπεζα.

Γιά μιά ΜΜΕ που θέλει να χρηματοδοτηθεί από την Τράπεζα, η διαδικασία πιστώσεων από συνολικά δάνεια- είτε από ίδιους πόρους είτε από πόρους του ΝΚΜ - είναι η ίδια : πρέπει να αποταθεί στο μεσολαβούντα φορέα και όχι απευθείας στην Τράπεζα. Ο Φορέας αυτός αξιολογεί την τεχνικοοικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης και ρυθμίζει το θέμα της εγγύησης που απαιτείται.

Προκειμένου να μπορεί να χρηματοδοτηθεί με πιστώσεις από συνολικά δάνεια ένα έργο της α' κατηγορίας πρέπει να έχει αναληφθεί από επιχείρηση που απασχολεί λιγότερα από 500 άτομα και της οποίας η αξία των παγίων εγκαταστάσεων είναι μικρότερη από 75 εκατ. ECU.

Η Τράπεζα δίνει προτεραιότητα σε ανεξάρτητες ΜΜΕ , εκείνες δηλαδή των οποίων όχι περισσότερο από το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου ελέγχεται από άλλη εταιρεία.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων , ανακοίνωσε τη χορήγηση συνολικού δανείου 4 δισ. δρχ. (24 εκ. ECU) για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ στο βιομηχανικό τομέα, τον τουρισμό και τις συναφείς υπηρεσίες στην Ελλάδα, Η συνεισφορά αυτή χορηγήθηκε για μιά διάρκεια 6 ετών στην CITIBANK N.A. της οποίας το υποκατάστημα στην Αθήνα θα παράσχει τα αναγκαία κεφάλαια για την πραγματοποίηση των επιλεγμένων επενδύσεων σε συμφωνία με την Ε.Τ.Ε.

Στο πλαίσιο των συνολικών δανείων , η Ε.Τ.Ε. χορήγησε από το 1983 , πάνω από 220 εκατ. ECU , για περισσότερες από 400 ΜΜΕ στην Ελλάδα.

Με βάση τα παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει δυνατότητα δανειοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, και η αίτηση για το δάνειο , υποβάλλεται απ'ευθείας στην

έδρα της Τράπεζας, στο Λουξεμβούργο ή στο γραφείο της στην Αθήνα.

Μιά βασική ερώτηση ,είναι τί είδους ασφάλειες ζητά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τα δάνεια ,που χορηγεί στο Εσωτερικό της Κοινότητας ; Τα δάνεια αυτά που χορηγεί η Τράπεζα , στον κοινοτικό χώρο,εκτός από εκείνα ,που χορηγούνται στο Δημόσιο ,πρέπει να καλύπτονται απο την εγγύηση του αντίστοιχου κράτους - μέλους ή άλλων εγγυητών πρώτης τάξεως.

ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ

Το Ν.Κ.Μ. είναι ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός που δημιουργήθηκε με απόφαση της ΕΟΚ της 4ης Οκτωβρίου 1978 και ο οποίος έχει εξουσιοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνάπτει δάνεια, το προϊόν των οποίων διατίθενται με την μορφή δανείων για την χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων. Ενώ αρχικά είχε σχεδιασθεί σαν μέσο ενδυνάμωσης της Κοινοτικής δράσης στους τομείς προτεραιότητας των έργων υποδομής και της ενέργειας, προοδευτικά αποτέλεσε μηχανισμό αυξανόμενης κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών των ΜΜΕ στον παραγωγικό τομέα .

Καθώς οι ΜΜΕ αποτελούν πάνω από το 95 % , του συνόλου των Βιομηχανικών Επιχειρήσεων στην Κοινότητα και αντιπροσωπεύουν πάνω από το 50 % της συνολικής παραγωγής και απασχόλησης , η διευκόλυνση των επενδύσεων τους θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική για την αναζωογόνηση της κοινοτικής οικονομίας.

Η διαχείριση του ΝΚΜ και του ταμείου του, γίνεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το ΝΚΜ (I) , απέβλεπε στη χρηματοδότηση επενδύσεων στους τομείς ενέργειας και των έργων υποδομής.

Το ΝΚΜ (II) , περιελάμβανε επιπλέον και την προτεραιότητα ενίσχυσης των ΜΜΕ και είχε ήδη λάβει μιά χορήγηση 1 δισ. ECU.

Τον Απρίλιο του 1983 το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή , για να δημιουργηθεί το ΝΚΜ (III) .

Για το ΝΚΜ (III) έχουν επιλεγεί προς χρηματοδότηση τα επενδυτικά σχέδια των τριών κατηγοριών :

-βιομηχανία και υπηρεσίες που συνδέονται με τις ΜΜΕ

-ορθολογική χρησιμοποίηση ενέργειας

-έργα υποδομής

Η επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πρότεινε την δημιουργία του ΝΚΜ (IV).

Το ΝΚΜ (IV) διατίθεται αποκλειστικά σε επενδυτικά σχέδια ΜΜΕ ,στον τομέα της βιομηχανίας και τους άλλους παραγωγικούς τομείς.

Τα δάνεια μπορούν να χορηγηθούν για χρηματοδότηση ορισμένων κατηγοριών ,α' υλών στοιχείων του ενεργητικού. Προβλέπεται μιά περίοδος χάριτος όσον αφορά την απόδοση του κεφαλαίου και την πληρωμή τόκων και μπορούν να διατεθούν στις επιχειρήσεις υπό την μορφή εισφοράς κεφαλαίου. Δεν υπάρχουν γεωγραφικοί περιορισμοί σχετικά με την χρήση των εν λόγω δανείων.

Τα δάνεια που προορίζονται για τις ΜΜΕ οι ενδιαμέσοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί εξακολουθούν να είναι τα αρμόδια όργανα συνδιαλλαγής , οι οποίοι αφού το κράτος αναλάβει την κάλυψη του κινδύνου της αλλαγής της ισοτιμίας συναλλάγματος ,δανείζουν στις ΜΜΕ εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής που έχει εφαρμόσει η Κοινότητα και με όρους οι οποίοι είναι είτε ευνοϊκότεροι από αυτούς που ισχύουν συνήθως, είτε απολύτως όμοιοι τους.

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τα ΜΟΠ αποτελούν μιά νέα έκφραση της ευρύτερης κοινοτικής πολιτικής που έχει σαν σίδηο την ενίσχυση της ανάπτυξης των μεσογειακών περιοχών της κοινότητας ,τη διευκόλυνση της προσαρμογής της στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται από τη διεύρυνση της ΕΟΚ με την Ισπανία και την Πορτογαλία και τη στήριξη του εισοδήματος και της απασχόλησης στις περιοχές αυτές.

Τα ΜΟΠ εφαρμόζονται στην Ελλάδα, την Ιταλία και τη Γαλλία και έχουν επταετή χρονική διάρκεια : 1986-1992.

Ο χαρακτηρισμός τους σαν "ολοκληρωμένα" είναι τρισδιάστατος: συνολική περιφερειακή ανάπτυξη, χρηματοδότηση με όλους τους κοινοτικούς πόρους (ταμεία και ειδική γραμμή του κοινοτικού προϋπολογισμού) και ενίσχυση όλων των τομέων της οικονομίας.

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης είναι οι Μικρομεσαίες Μεταποιητικές Επιχειρήσεις ,η ανάπτυξη των οποίων αποτελεί ένα από τους σπουδαιότερους σίδηους των ΜΟΠ.

Ο ΕΟΜΜΕΧ ενέταξε στα πλαίσια των ΜΟΠ ένα πακέτο μέτρων με σίδηο την ενίσχυση των ΜΜΕ,ώστε να διαδραματίσουν το ρόλο που τους ανήκει στην οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ προέρχονται κυρίως από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, από τις συνθήκες ανάπτυξης τους στο παρελθόν , από την κατάσταση του θεσμικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούν (οικονομικό, χρηματοδοτικό, τεχνολογικό, νομικό, διοικητικό , κ.λ.π.) και από την επείγουσα ανάγκη προσαρμογής τους στις νέες συνθήκες αγοράς που δημιουργήθηκαν μετά την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Γι' αυτό και τα μέτρα ανάπτυξης των ΜΜΕ που εφαρμόζει ο ΕΟΜΜΕΧ στα πλαίσια των ΜΟΠ έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα, με την έννοια ότι το ένα μέτρο υποστηρίζει και υποβοηθά την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των άλλων, με τρόπο ώστε η συνδιασμένη εφαρμογή τους να δημιουργεί το κατάλληλο πλαίσιο για την αρμονική ανάπτυξη όλων των λειτουργιών της επιχείρησης.

Το σύνολο των μέτρων υπέρ των ΜΜΕ που έχει εντάξει ο ΕΟΜΜΕΧ στα ΜΟΠ είναι συνολικού προϋπολογισμού 22,1 δισ. δραχ.

Το κονδύλι αυτό κατανέμεται κατά περιοχές εφαρμογής ΜΟΠ ως εξής :

ΑΤΤΙΚΗ	8,1 δισ. δραχ.
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ -ΘΡΑΚΗ	4,5 δισ.δραχ.
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ-ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ	2,7 δισ.δραχ.
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	3,1 δισ. δραχ.
ΑΙΓΑΙΟ	580 εκατ.δραχ.
ΚΡΗΤΗ	3,1 δισ. δραχ.

Τα μέτρα αυτά είναι :

1. ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Εκπονεί τεχνικοοικονομικές μελέτες για λογαριασμό ΜΜΕ όσο αφορά νέες επενδύσεις ,μετεγκατάσταση, επέκταση κ.λ.π.

Συντάσσει μελέτες βιωσιμότητας και διάγνωσης για τις ΜΜΕ και προτείνει λύσεις για διάφορα προβλήματα τους.

Δίνει πληροφορίες για τεχνική βοήθεια και παροχή υπηρεσιών σε θέματα διαχείρισης ,οργάνωσης ,προώθησης προϊόντων μεθόδων παραγωγής ,καινοτομιών και νέων τεχνολογιών σύστασης συνεταιρισμών και κοινοπραξιών κ.τ.λ.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο ΕΟΜΜΕΧ οργανώνει σειρά εκπαιδευτικών -επιμορφωτικών προγραμμάτων, που αναφέρονται σε θέματα : τεχνικά, διοίκησης

και οργάνωσης της επιχείρησης.

3.ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

4.ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

5.ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ.

ΜΟΠ ΚΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Μ.Μ.Ε.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ανέλαβε μέσα από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (ΜΟΠ) τη χρηματοδότηση προγράμματος ανάπτυξης των ΜΜΕ και της Χειροτεχνίας σε ολόκληρη τη χώρα.

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού περιλαμβάνεται και η βοήθεια για τη δημιουργία ή ανάπτυξη Κοινών Υπηρεσιών των ΜΜΕ.

Το πρόγραμμα αυτό ,που εκπονήθηκε και θα υλοποιηθεί από τον ΕΟΜΕΧ,θα διαρκέσει ως τις 31 Δεκεμβρίου 1992.

Με τον όρο Κοινή Υπηρεσία εννοούμε μία νέα μονάδα, την οποία συγκροτούν ορισμένες ΜΜΕ,ή ορισμένοι επαγγελματίες ή ορισμένοι χειροτέχνες,με σκοπό την εξυπηρέτηση τους σε ένα ή περισσότερους τομείς της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Οι Κοινές Υπηρεσίες έχουν τη μορφή του Συνεταιρισμού ή της Κοινοπραξίας.Τα μέλη των Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών αυτών πρέπει να είναι όλα ΜΜΕ , ή επαγγελματίες ή χειροτέχνες που η δραστηριότητά τους εντάσσεται στους κλάδους ~~μεταποίησης~~, σύμφωνα με την απόφαση Ν:Ε. 197/1978.

Το πρόγραμμα προβλέπει την παροχή δωρεάν ,χρηματικής ενίσχυσης στις Κοινοπραξίες και στους Συνεταιρισμούς που εντάσσονται σ'αυτό:

Η χρηματική ενίσχυση αφορά :

1.Κάλυψη μέρους του κόστους λειτουργίας τους, που αφορά το εγκεκριμένο από τον ΕΟΜΜΕΧ πρόγραμμα ίδρυσης ή ανάπτυξης της Κοινής Υπηρεσίας ,για χρονικό διάστημα μέχρι 6 εξάμηνα.

2.Κάλυψη μέρους του κόστους επενδυτικών προγραμμάτων σε ποσοστό 55 % .

Το πρόγραμμα επίσης προβλέπει και κάποιες σχετικές επιχορηγήσεις όπως :

-Για επιχορήγηση λειτουργικών εξόδων.

-Για επιχορήγηση πάγιων στοιχείων

Η πρώτη επιχορήγηση (λειτουργικών εξόδων) καταβάλλεται μέχρι 6 δόσεις . Η α' , γ' και ε' δόση καταβάλλονται προκαταβολικά ,οι υπόλοιπες απολογιστικά.

Η δεύτερη επιχορήγηση (πάγιων στοιχείων) μπορεί να δοθεί το πολύ σε τρεις δόσεις. Το ύψος της α' δόσης θα καλύπτει το 40 - 60 % της συνολικής προβλεπόμενης επιχορήγησης.-

Πίνακας

Χορηγήσεις στη Μεταποίηση (σε εκατομμ. δραχμές).

Έτη	Χρηματοδότηση της Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας		
	Βιομηχανία	Βιοτεχνία	Σύνολο
1954	2.172.0	123	2.295.0
1955	2.229.8	263	2.492.8
1956	2.288.3	426	2.714.3
1957	4.445.8	594	5.039.8
1958	5.519.9	779	6.298.9
1959	5.653.2	1.256	6.909.2
1960	6.595.5	1.226	7.821.5
1961	7.492.6	1.345	8.837.6
1962	8.745.8	1.432	10.177.8
1963	10.249.4	1.782	12.031.4

Πηγή: Επεξεργασμένα στοιχεία Τραπέζης Ελλάδος.

Πίνακας

Συγκριτικά στοιχεία Βιοτεχνικών και Βιομηχανικών Καταστημάτων μεταξύ Ελλάδος και Ν. Αττικής για τα έτη 1969, 1973, 1978, 1984 (κλάδοι 2 και 3).

ΕΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	%
1969	40.956	2.847	43.803	124.651	35,1
1973	42.907	3.286	46.193	121.357	38,1
1978	47.332	4.008	51.340	128.988	39,8
1984	49.652	5.076	54.728	144.742	37,8

Πηγή: ΕΣΥΕ.

Επεξεργασία: Προγραμματισμός Περιφέρειας Αττικής (στοιχεία για το Πρόγραμμα 1988-1992).

Πίνακας

Συγκριτικά στοιχεία απασχολουμένων στη Βιοτεχνία και Βιομηχανία μεταξύ Ελλάδος και Ν. Αττικής για τα έτη 1969, 1973, 1978, 1984 (κλάδοι 2 και 3).

ΕΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	%
1969	233.779	17.932	251.711	501.522	50,2
1973	279.824	32.814	312.638	604.042	51,8
1978	281.821	45.958	327.779	671.496	48,8
1984	249.546	48.701	298.247	698.650	42,6

Πηγή: ΕΣΥΕ.

Επεξεργασία: Προγραμματισμός Περιφέρειας Αττικής (στοιχεία για το Πρόγραμμα 1988-1992).

Σχεδιάγραμμα

ΠΕΝΤΑΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 1983-1987 / 1988-1992 Μ.Ο.Π. ΑΤΤΙΚΗΣ

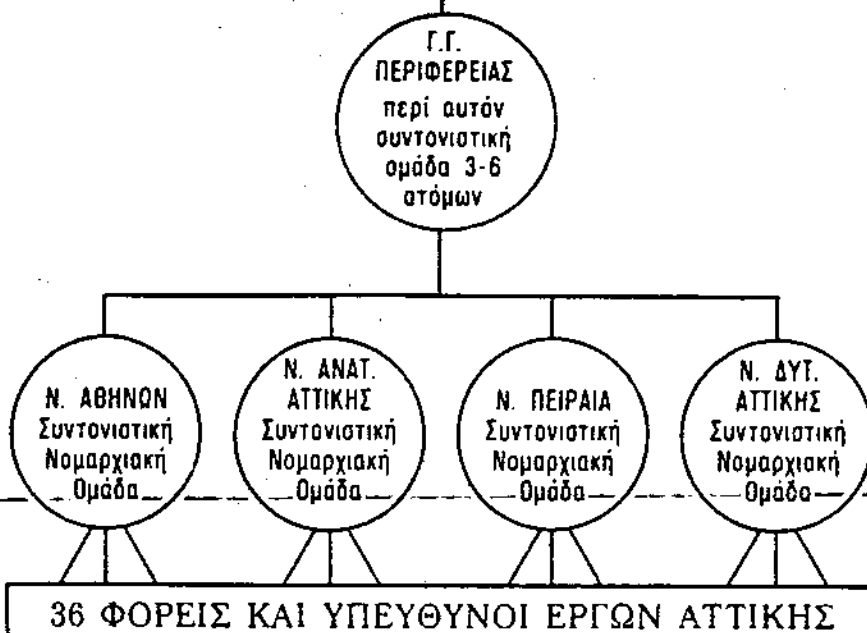
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ 11.12.1987
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ 1986-1992
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ≈ 60.300.000.000 Δρχ. ΕΟΚ 67% - ΕΛΛΑΔΑ 33%

ΟΡΓΑΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ Μ.Ο.Π.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΜΟΝΙΜΑ ΜΕΛΗ: ΝΟΜΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΟΤΑ,
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ, Α.Ε.Ι., ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ
Ο. ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗΣ ΤΟΥ Μ.Ο.Π.

ΜΕΛΗ

Πηγή: Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας
Εγκρίσεων, προκαταβολών και χρηματοδοτήσεων
για τα ΜΟΠ Ελλάδος, Γαλλίας και Ιταλίας (σε εκατομμ. ECU)

ΜΟΠ ΧΩΡΩΝ ΕΟΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΑΙΤΗΣΕΩΝ		ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΕΟΚ ΕΠΙ ΕΓΚΡ.		ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜ. ΕΟΚ
	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΕΙΣ- ΦΟΡΑ ΕΟΚ	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΕΙΣ- ΦΟΡΑ ΕΟΚ	ΠΟΣΑ	ΠΟΣΟ- ΣΤΑ %	
ΓΑΛΛΙΚΑ 1986-1988	4.785	1.402	1.232,4	360,6	74,57	43,15%	172,82
ΙΤΑΛΙΚΑ 1986-1992	5.791	2.413	93,4	43,1	-	-	2,3
ΕΛΛΗΝΙΚΑ 1986-1992	3.670	2.297	3.213,4	1.829,6	163,18	60,77%	268,51

Πηγή: Έκθεση δράσης ΜΟΠ 1986-87 Αν. Σ. Ε. ΜΟΠ. Βρυξ. 1988 (Επεξ. Στοιχείων).

Πίνακας

Ελεξεργασμένα οικονομικά μεγέθη χωρών της Ε.Ο.Κ. και αναλογίες χρηματοδότησης από τα ΜΟΠ σε ECU.

α/α	ΧΩΡΕΣ	Πληθυσμός σε εκατ.	Α Π Α Σ Χ Ο Α Η Σ Η			Ισοπλάσιο ECU σε Εθνικό Μόριο	Κατά Καφ. Ακαθ. Εργαζομ. Πρωτόν σε ECU 1983	Ποσοστό ανέργων επί του Εργατ. Δυναμ. 1983	Κολλιεργήσιμες εκτάσεις 1983	Αναλογίες χρηματοδότησης ΜΟΠ	
			Πρωτογ. Τομέας	Δευτερογ. Τομέας	Τριτογενής Τομέας					Σύνολο σε εκατ. ECU	Κατά Κεφαλή
1.	ΒΕΛΓΙΟ	9,9	3,0%	31,2%	65,8%	43,46	10,047	14,4%	47%	-	-
2.	ΔΑΝΙΑ	5,1	8,5%	26,0%	65,5%	7,93	13,595	10,0%	66%	-	-
3.	ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	61,4	5,6%	42,0%	52,4%	2,09	12,750		49%	-	-
4.	ΕΛΛΑΔΑ	9,9	30,0%	28,6%	41,4%	138,42	4,311	7,1%	30%	3,213,4	324
5.	ΙΣΠΑΝΙΑ	38,4	17,3%	32,2%	50,4%	138,10	5,253	19,6%	62%	-	-
6.	ΓΑΛΛΙΑ	54,3	8,1%	33,9%	58,0%	6,87	11,381	10,0%	58%	1,232,4	76
7.	ΙΡΑΝΔΙΑ	3,5	17,0%	29,6%	53,2%	0,76	6,256	16,5%	81%	-	-
8.	ΙΤΑΛΙΑ	56,7	12,4%	36,0%	51,6%	1,448,70	7,866	12,0%	58%	93,4	280
9.	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0,366	4,8%	35,7%	59,5%	43,46	11,155	1,7%	49%	-	-
10.	ΚΑΤΟ ΧΩΡΕΣ	14,3	5,1%	27,8%	67,1%	2,36	10,942	14,4%	54%	-	-
11.	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	10,1	23,6%	35,7%	40,7%	150,31	2,591	13,0%	44%	-	-
12.	ΗΝΟΜ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	56,4	2,7%	33,6%	63,7%	0,89	9,577	12,0%	77%	-	-

Πηγή: Ε.Ο.Κ. Ταξιδεύοντας στην Ε.Κ. (Ελεξεργασμένα Στοιχεία), Λουξ. 1986, Β' έκδοση. Επεξ. στοιχεία και ΜΟΠ Έκθ. δράσης 1986-1987 Αν. Συμβ. Επ. ΜΟΠ, Βρυξέλλες 1988.

Πίνακας 15:
Εγκεκριμένα ελληνικά Μ.Ο.Π. κατά πηγή χρηματοδότησης.
(Ποσά σε χιλ. ECU)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ Μ.Ο.Π. 1986 - 1993	ΟΙΚΟΣ ΠΡΟΥ/ΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΠΠΑ	ΕΓΓΠΕ - Π	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	ΓΡΑΜΜΗ 551	ΑΔΕΙΑ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
1. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	550.126,27	173.999,64	315.539,89	159.834,57	58.373,63	10.253,17	86.506,32	560,00	117.389,72
2. ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	695.837,00	204.909,00	406.765,00	150.241,00	72.087,00	29.942,00	154.495,00	--	120.000,00
3. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ & ΠΕΛΟΠΗΣΟΥ	631.325,00	179.290,00	361.343,00	153.036,00	82.120,00	18.964,00	105.863,00	1.360,00	125.000,00
4. ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	325.173,00	103.339,00	193.538,50	114.436,00	15.386,50	4.091,00	59.492,00	133,00	67.000,00
5. ΠΑΡΗΓΓΟΡΙΚΗΣ	134.150,00	45.398,50	88.751,50	26.574,80	--	9.382,50	52.784,20	--	--
6. ΑΤΤΙΚΗΣ	407.680,00	127.465,84	223.142,80	643,50	2.204,70	16.798,41	203.496,19	--	66.400,00
7. ΚΡΗΤΗΣ	488.900,00	228.400,00	240.500,00	86.700,00	50.400,00	900,00	102.500,00	--	80.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	3.213.391,27	1.062.802,48	1.829.560,69	691.475,87	280.572,03	90.341,08	765.138,71	2.053,71	575.789,72

Πηγή: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ -ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΕΣ

Ο όρος Καινοτομία χρησιμοποιείται με διαφορετικές έννοιες.

Με την ευρεία έννοια του όρου "καινοτομία" καλύπτεται, το σύνολο των διαδικασιών, από την σύλληψη, έρευνα και ανάπτυξη, εφαρμογή, παραγωγή ως και την εμπορευματοποίηση, νέων ιδεών, εφευρέσεων, προϊόντων, παραγωγικών διαδικασιών, και συστημάτων σε κάθε τομέα της οικονομίας.

Η στενή έννοια του όρου καινοτομία, η οποία χρησιμοποιείται και από τον ΕΟΜΜΕΧ καλύπτει την πρακτική λύση ενός τεχνολογικού προβλήματος μιάς συγκεκριμένης επιχείρησης που γι' αυτήν είναι καινούργιο ή είναι το αποτέλεσμα της σύνθετης διαδικασίας που εισάγει την "σύλληψη νέας ιδέας" και την υλοποιεί σε ένα βιομηχανικό προϊόν ή μιά παραγωγική διαδικασία ή ένα σύστημα.

Στον όρο καινοτομία εντάσσονται οι περιπτώσεις:

- παραγωγή ενός νέου προϊόντος, ή βελτίωση ενός κλασσικού
- προσαρμογή ενός υπάρχοντος προϊόντος στις νέες ανάγκες της ζήτησης
- παραγωγή νέου τύπου προϊόντος σε συνδυασμό με κάποιο παλιό
- κατασκευή προϊόντος για νέα χρήση
- ανάπτυξη νέων συστημάτων παραγωγικής διαδικασίας και οργάνωσης επιχειρήσεων
- ανάπτυξη νέων συστημάτων καταργασίας υλικών
- ανάπτυξη μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας
- αξιοποίηση ήπιων μορφών ενέργειας σε νέους τομείς
- ανάπτυξη νέων τρόπων συσκευασίας και διακίνησης προϊόντων
- αποτελεσματικοί τρόποι παροχής υπηρεσιών κ.λ.π.

Στον όρο "ευρεσιτεχνία" ,εντάσσονται όλες εκείνες οι περιπτώσεις όπου ΜΜΕ ή μεμονωμένοι ευρεσιτέχνες έχουν στην κατοχή τους δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Άλλη μία βασική διάκριση της "καινοτομίας" είναι και εκείνη που αναφέρεται στο "πόσο" πρωτότυπη και για "ποιόν" είναι πρωτότυπη η καινοτομία.

Ανάλογα με τον βαθμό της πρωτοτυπίας της καινοτομίας γίνεται διάκριση μεταξύ καινοτομιών βάσης και καινοτομιών ρουτίνας ή ήπιων καινοτομιών. Η εμφάνιση της καινοτομίας στα προϊόντα γίνεται με δύο όψεις : την τεχνολογική και την εμπορική .Θα λέγαμε ότι η ύπαρξη και των δύο όψεων είναι ικανή και αναγκαία προϋπόθεση για να μπορεί να γίνει λόγος γέννησης μίας καινοτομίας ,αποτέλεσμα δηλ. του συνδυασμού μίας τεχνικής δυνατότητας και μίας επιχειρηματικής ευκαιρίας.

Η αφορμή ,το ερέθισμα για την καινοτομία δίνεται στους αρμόδιους επιχειρηματικούς φορείς μέσα από την συνειδητοποίηση κάποιου προβλήματος,τη λήψη κάποιου μηνύματος ή πληροφορίας από το εξωτερικό ή εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης .Προέρχεται δε συνήθως από δύο μεγάλους τεχνο-οικονομικούς χώρους : της αγοράς και της τεχνολογίας. Ειδικότερα από το χώρο της αγοράς και της ερεθίσματα για καινοτομίες μπορούν να δοθούν από :

--τη-διαπίστωση-μιάς-εμφανούς-ή-σε-λανθάνουσα-κατάσταση

ανάγκης ,που ακόμη δεν έχει ικανοποιηθεί.

-την αλλαγή των καταναλωτικών συνθηκών

-την πτώση των πωλήσεων λόγω ταχείας τεχνικής ή οικονομικής παλαίωσης των προϊόντων

-τα επιτυχημένα ανταγωνιστικά προϊόντα που οι επιχειρήσεις καλούνται να μιμηθούν

-την δημιουργία σχετικού νομικού ειδικού θεσμικού πλαισίου

-την μεταβολή της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής

Από το χώρο της τεχνολογίας αφορμές που μπορούν να δοθούν από :

-την εμφάνιση νέων τεχνολογιών

-την χρησιμοποίηση νέων υλικών που μπορούν να υποκαταστήσουν άλλα, στις παραγωγικές διαδικασίες.

-την αξιοποίηση πλεονάζουσας παραγωγικής δυναμικότητας

-την ορθολογικότερη οργάνωση της παραγωγής (νέα συστήματα ,αυτοματισμοί κ.λ.π.)

-την αξιοποίηση ιδίων εφευρέσεων και ευρεσιτεχνιών που αποκτήθηκαν στο παρελθόν.

Χρηματοδότηση των καινοτομιών

Η εξεύρεση και η εξασφάλιση επαρκών κεφαλαίων με σκοπό την ολοκλήρωση και εφαρμογή καινοτομικών ιδεών, είναι μία πάρα πολύ σημαντική υπόθεση και διεργασία.

Ολόκληρο το πλαίσιο της χρηματοδότησης της καινοτομίας, έχει ένα τόσο μεγάλο συντελεστή αβεβαιότητας στην απόδοση των επενδεδυμένων κεφαλαίων που οι περισσότεροι καινοτόμοι δεν τολμούν καν να στραφούν στην ελεύθερη αγορά κεφαλαίων και να ζητήσουν δανεισμό από εκεί. Η εναλλακτική λύση χρηματοδότησης είναι η προσφυγή και η άντληση κεφαλαίων

από τον κρατικό προϋπολογισμό, δεδομένου ότι η αποτελεσματική εφαρμογή μιας καινοτομικής ιδέας θα προκαλέσει θετικές επιπτώσεις σε ευρύτερα επαγγελματικά και κοινωνικά στρώματα .

Τα σχετικά μέτρα που λαμβάνονται για την ενίσχυση

των "κεφαλαίων κινδύνου" προέρχονται από την αδυναμία των ιδιωτικών και τραπεζικών επενδυτών να εκτιμήσουν τις τεχνολογικές και καινοτομικές πλευρές μίας νέας βιομηχανίας ή βιοτεχνίας.

Γιὰ το λόγο αυτό οι αρμόδιες κυβερνήσεις συνηθίζουν να ιδρύουν ειδικούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ειδικά ταμεία για την ενίσχυση του καινοτομικού κεφαλαίου, μηχανισμού εγγύησης για δάνεια που γίνονται από ιδιωτικούς Οργανισμούς και μηχανισμούς συνιδιοκτησίας των μετοχών μίας εταιρίας ανάμεσα στον καινοτόμο-εφευρέτη και τον χρηματοδότη- Οργανισμό, στην περίπτωση που η χρηματοδότηση τεχνολογικής καινοτομίας συνεπάγεται ένα μεγάλο ποσοστό κινδύνου για τον χρηματοδότη.

Τα παρεχόμενα ποσά για την ενίσχυση καινοτομιών, σε μορφή επιχορηγήσεων είναι τα εξής :

1. Επιχορηγήσει μέχρι 1.000.000 δρχ.

Το ύψος της επιχορηγήσεως που μπορεί να φθάσει εδώ μέχρι τις 1.000.000 δραχ. και ο τρόπος καταβολής της στον ενδιαφερόμενο καινοτόμο-εφευρέτη, αποφασίζεται από τις Τοπικές Επιτροπές.

2. Επιχορηγήσεις από 1.000.000 έως 3.000.000 δρχ.

Σ' αυτήν την περίπτωση το ύψος της επιχορηγήσεως που δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000.000 δραχ. και ο τρόπος καταβολής αποφασίζεται από την Κεντρική Επιτροπή μετά από εισήγηση των τοπικών Επιτροπών.

3. Επιχορηγήσεις πάνω από 3.000.000 δραχ.

Όσο το ύψος όσο και ο τρόπος καταβολής της επιχορηγήσεως, αποφασίζονται από το Δ.Σ. του ΕΟΜΕΧ μετά από εισήγηση της Κεντρικής Επιτροπής.

Οι ενδιαφερόμενοι καινοτόμοι -ευρεσιτέχνες ,είτε αυτοί είναι φυσικά πρόσωπα ,ή ατομικές επιχειρήσεις ή εταιρείες υποβάλουν τις αιτήσεις τους με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ,στην Κεντρική Υπηρεσία Καινοτομιών ή στα τοπικά γραφεία των Περιφερειακών Υπηρεσιών του EOMMEX.

Ο ίδιος ο EOMMEX,σήμερα, για διευκόλυνση των καινούργιων καινοτόμων- ευρεσιτεχνών ,και για καλύτερη παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και τεχνικών κατευθύνσεων έχει δημιουργήσει τη Διεύθυνση καινοτομιών και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (Δ.Ι.Κ.Τ.Α;) με την οποία γίνεται άμεση επαφή με τις σχετικά ενδιαφερόμενες ΜΜΕ και τους μεμονωμένους καινοτόμους -ευρεσιτέχνες ,παρέχεται πλήρης πληροφόρηση -ενημέρωση για προγράμματα ανάπτυξης και προώθησης καινοτομιών , και διατίθεται έντυπο ενημερωτικό υλικό,στοιχεία ,πηγές βιβλιογραφία πάνω σε θέματα καινοτομιών και τεχνολογικής ανάπτυξης μιστον κάθε ενδιαφερόμενο.

Ειδικότερα η ΕΟΚ,στα πλαίσια σχετικής απόφασης που πάρθηκε το Νοέμβριο 1983 ,εφαρμόζει σχέδιο για την δημιουργία σε διεθνές επίπεδο υποδομής για την υποστήριξη εισαγωγής νέων μεθόδων και της μεταφοράς τεχνολογίας.Το σχέδιο αυτό αποβλέπει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των Ευρωπαϊκών προϊόντων,της εισαγωγής νέων μεθόδων και την ενίσχυση των εθνικών πρωτοβουλιών στον τομέα της τεχνολογίας και των καινοτομιών. Έτσι η ΕΟΚ με πρωτοβουλία της ίδρυσε το "Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κέντρο Καινοτομιών " που άρχισε να λειτουργεί από το 1986 με τους παρακάτω σκοπούς :

-να λειτουργεί σαν κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών ,μεταξύ των κέντρων καινοτομιών ,καθώς και μεταξύ των συνδεδεμένων με αυτά επιχειρήσεων,μέσω ενός συστήματος

πληροφοριών

-να παρέχει επαγγελματικές συμβουλές και υποστήριξη στα κέντρα καινοτομιών , που είναι μέλη τους , καθώς και στα μελλοντικά κέντρα που προβλέπεται να ιδρυθούν με την προώθηση των καλύτερων τρόπων λειτουργίας τους.

-να ενθαρρύνει και να διευκολύνει τη συνεργασία των μελών του και ιδιαίτερα μεταξύ των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με τα κέντρα μέλη του, σε διάφορους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας ,όπως στους τομείς προώθησης πωλήσεων και μεταφοράς τεχνολογίας.

Ένα τέτοιο κέντρο λειτουργεί και στην Αθήνα, το λεγόμενο "κέντρο καινοτομιών Αθήνας Α.Ε." που σαν κύριος στόχος του είναι να δημιουργήσει ένα περιβάλλον σύγχρονων τεχνολογικών απαιτήσεων ,μέσα στο οποίο θα επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη των ΜΜΕ ,καθώς και η δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν προβεί σε μία σειρά ενεργειών που έχουν σα στόχο την ενίσχυση της τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων των διαφόρων κοινοτικών χωρών.

Γιὰ να πραγματοποιηθεί ο στόχος αυτός το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω ενεργειών βασίζεται στους μεσάζοντες (Σύμβουλους Επιχειρήσεων ,Εμποριοά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια) αλλά ο τελικός δικαιούχος παραμένει ηΜΜΕ.

Από το 1984 ,στα πλαίσια ενός "διεθνικού προγράμματος για την ανάπτυξη της υποδομής υποστήριξης της καινοτομίας και την μεταφορά τεχνολογίας " αναλήφθηκαν διάφορες πρωτοβουλίες που έχουν σαν στόχο τους να ευνοήσουν την ταχεία παρουσίαση των νέων τεχνολογιών,στο ρυθμό που αυτές

ανακύπτουν ,ιδιαίτερα προς όφελος των ΜΜΕ:

Α.Συνεργασία για την μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ των ΜΜΕ των διαφόρων χωρών της Ε.Ο.Κ.

Η ΕΟΚ χρηματοδοτεί ,μέσω των ετήσιων προσκλήσεων για υποβολή προσφορών που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Κοινοτήτων ,σειρά S' , ένα ποσοστό 50% των λειτουργικών εξόδων ,για την υλοποίηση συνεργασίας μεταξύ των συμβουλευτικών υπηρεσιών (Εμπορικό Επιμελητήριο ,Σύμβουλοι κ.λ.π.) για ΜΜΕ εγκατεστημένες σε διάφορες χώρες της Ε.Ο.Κ. Τελικός δικαιούχος παραμένει πάντοτε η ΜΜΕ.

Β.Επίσκεψη των ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις και εκθέσεις τεχνολογικών επιτευγμάτων.

Η επιτροπή μπορεί να χρηματοδοτήσει τη διοργάνωση επισκέψεων των Διευθυντών ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις ή εκθέσεις τεχνολογικών επιτευγμάτων που λαμβάνουν χώρα σε άλλες κοινοτικές χώρες από τη δική τους .Δεν πρόκειται να συμμετάσχει στα έξοδα ταξιδιού,αλλά θα υποστηρίξει την προετοιμασία της αποστολής (επιλογή επιχειρήσεων ,σύνταξη των προσφορών του ,έρευνα) και άλλα έξοδα καλύπτουν την αμοιβή ενός οδηγού-διερμηνέως,την προετοιμασία και τη συγκέντρωση τεκμηρίων ειδικά συνταγμένης για την εκδήλωση και στη γλώσσα της χώρας της οποίας πραγματοποιείται η εκδήλωση.

Ουσιαστικά οι εν λόγω εκθέσεις θα περιλαμβάνουν ένα κοινό περίπτερο μικρών διαστάσεων και την οργάνωση ομιλιών

και επαφών μεταξύ των παρευρισκομένων . Οι Κοινοτικοί διαγωνισμοί συνεπώς αφορούν άμεσα τους μεσάζοντες και έμμεσα της Μ.Μ.Ε. οι οποίες είναι όμως οι τελικοί δικαιούχοι.-

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Τα τελευταία χρόνια θεσπίστηκαν ειδικά κίνητρα για τον εκσυγχρονισμό των ΜΜΕ. Σχετικά με τη συμμετοχή των ΜΜΕ στις κρατικές προμήθειες 4,2 δισ χορηγήθηκαν με το θεσμό των Εγγυητικών επιστολών κατά την περίοδο 85-88 και άνοιξαν το δρόμο για τη συμμετοχή των ΜΜΕ στις Κρατικές προμήθειες. Μιά παρέμβαση για την Ελληνοποίηση των Κρατικών προμηθειών και την πρόσβαση σ' αυτές των ΜΜΕ. Με την βοήθεια του ΕΟΜΜΕΧ εννέα μεγάλες κοινοπραξίες εξετέλεσαν κατόπιν διαγωνισμών συμβάσεις ύψους 9 δισ εκ. δραχ. περίπου.

Οι κρατικές προμήθειες χώρος ανάπτυξης των ΜΜΕ.

Οι κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες των Υπουργείων και τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου για να ανταποκριθούν στη λειτουργική αποστολή χρησιμοποιούν υλικά μέσα που αρχίζουν από τη γραφική ύλη μέχρι το μηχανολογικό τους εξοπλισμό. Τα μέσα αυτά ποικίλουν ανάλογα με τα αντικείμενα που εξυπηρετούν, τα προμηθεύονται από την Ελληνική και ξένη αγορά, δηλαδή από επιχειρήσεις που μπορούν να τα προσφέρουν στην ποσότητα και την ποιότητα καθώς και στις δαπάνες που διαθέτουν για την αγορά τους οι κρατικές υπηρεσίες και τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Οι προϋποθέσεις των προμηθειών καθορίζονται με το Νομοθετικό διάταγμα 3095/1954 "Περί οργάνωσης και λειτουργίας της Υπηρεσίας Κρατικών Προμηθειών και της Επιτροπής Κρατικών Προμηθειών". Με την απόφαση 49381/1955 "περί εκτελέσεως και εφαρμογής του παραπάνω διατάγματος" ισχύουν περιληπτικά τα παρακάτω: Κατά τις ενεργούμενες υπό της Επιτροπής Κρατικών Προμηθειών για διαγωνισμού προμήθει-

ας να προηγείται διακήρυξη δημοσιευμένη περιληπτικά σε δύο εφημερίδες πολιτικές. Οι δαπάνες δημοσίευσης βαρύνουν τον προμηθευτή. Στην περίπτωση που η διακήρυξη δεν γίνει αρκετά σαφής από τους προμηθευτές οι αρμόδιες επιτροπές Κρατικών Προμηθειών επιφέρουν τις απαραίτητες βελτιώσεις. Οι διαγωνισμοί μπορεί να αφορούν το εσωτερικό ή το εξωτερικό ή και τα δύο μαζί. Στην περίπτωση που ο διαγωνισμός αναφέρεται στο εσωτερικό το διάστημα που θα διανεργηθεί ο διαγωνισμός μέχρι και τη χρονολογία που θα δημοσιευθεί η διακήρυξη, δεν πρέπει να είναι μικρότερο από πέντε (5) ημέρες.

Στην περίπτωση που ο διαγωνισμός αφορά το εξωτερικό το χρονικό διάστημα δεν πρέπει να είναι λιγότερο από 30 ημέρες. Στους διαγωνισμούς αυτούς μπορούν να συμμετέχουν πρόσωπα ημεδαπή ή αλλοδαπή που να ασκούν το βιομηχανικό-βιοτεχνικό επάγγελμα.

Οι κρατικές υπηρεσίες και τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου είναι σταθεροί πελάτες και σίγουροι καταναλωτές που μπορούν να έχουν συνεχή συναλλακτική σχέση με τις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα με τις ΜΜΕ, γιατί μπορούν να συνενωθούν σε κοινοπρακτικά μεγέθη και να γίνουν ανταγωνιστικές, στην Ελληνική, Ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά. Επίσης μπορούν να γίνουν και ασυναγώνιστοι προμηθευτές για τις Κρατικές Προμήθειες με τη συμμετοχή τους σε μειοδοτικούς διαγωνισμούς εσωτερικού και διεθνείς. Ακόμη ανεβάζουν το

επίπεδο συναλλαγής γιατί έμμεσα υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις που θέλουν να συμμετάσχουν να ανεβάζουν το ποιοτικό επίπεδο των προσφορών τους,

Επίσης οι ΜΜΕ μπορούν με την κατάλληλη οργάνωση, τη

βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους και την προσφορά τους σε ανταγωνιστικές τιμές να αποκτήσουν μόνιμους πελάτες το Κράτος, τα Νομ. πρόσ. Δημ.Δικαίου και τα ιδρύματα και να μεγαλώσουν έτσι τον κύκλο εργασιών τους.

Οι Κρατικές προμήθειες αντιπροσωπεύουν το 10% του Ακαθάριστου Εγχώριου προϊόντος σε κοινοτικό επίπεδο. Δύο Κοινοτικές οδηγίες [1971 και 1977] καλύπτουν την πολιτική των κρατικών προμηθειών αλλά δεν έχουν τηρηθεί με συνέπεια. Επιβάλλουν στα κράτη - μέλη ενιαίες ρυθμίσεις για τη διαδικασία των διαγωνισμών για τις Κρατικές προμήθειες.

Μιά από τις αρχές της κοινής αγοράς είναι τό ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις: η Κοινότητα στοχεύει να τους προσφέρει μια πραγματική πρόσβαση στις συμβάσεις κρατικών προμηθειών που πολύ συχνά προορίζονται μόνο για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Τι σημαίνει "συμβάσεις κρατικών προμηθειών "

Σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ μιά "σύμβαση κρατικών προμηθειών " είναι μια σύμβαση που συνάπτεται εγγράφως μεταξύ ενός προμηθευτή και μιάς αναθέτουσας αρχής και αναφέρεται στην προμήθεια προϊόντων. Η σύμβαση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει επιπρόσθετα και εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης των προς παράδοση προϊόντων. Ο προμηθευτής μπορεί να είναι είτε φυσικό είτε νομικό πρόσωπο, δηλαδή επιχείρηση ,είτε ακόμη κοινοπραξία προμηθευτών χωρίς ιδιαίτερη νομική προσωπικότητα.

Κάθε δημόσια αρχή που προβαίνει σε κρατική προμήθεια ορίζει και την αρμόδια υπηρεσία για την διαχείρισή της. Σ'αυτήν πρέπει να απευθύνονται και οι αιτήσεις πληροφοριών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Η/Υ

Η πληροφορική ,βρίσκεται σε ταχύτατη εξέλιξη, με ανομοιγενή πρότυπα και μεγάλη ποικιλία προσφοράς λύσεων. Σύμφωνα με τα όσα γράφει ο Ι.Χ. Πιπέρογλου (Πρόεδρος της ΣΤΕΔΙΜΑ ΕΠΕ) στην οικονομική εφημερίδα "ΣΤΕΛΕΧΗ" ,οι Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές θα δώσουν φτερά στις ΜΜΕ. Και αυτό γιατί με την επεξεργασία των κειμένων δίνεται η δυνατότητα στα στελέχη να επεξεργασθούν μιά σκέψη, μιά λύση, ένα κείμενο ή μιά σειρά πινάκων.

Αυτός το τρόπος επίσης προσφέρει βελτιωμένη ποιότητα και ταχύτητα διεκπεραίωσης. Το κυριότερο όμως που προσφέρει είναι η δυνατότητα στη ΜΜΕ να δημιουργήσει συνθήκες διοικητικής και οργανωτικής υποδομής ανάλογες με εκείνες των Μεγάλων Επιχειρήσεων με το ίδιο περίπου κόστος.

Γιά όλους τους παραπάνω λόγους ο ΕΟΜΜΕΧ χρηματοδοτεί τις ΜΜΕ κατά 70 % του κόστους αγοράς ηλεκτρονικού υπολογιστή και λογισμικού, καθώς και της Εκπαίδευσης στη χρήση του υπολογιστή των επιχειρηματιών και στελεχών της Επιχείρησης.

Επίσης ο ΕΟΜΜΕΧ παρέχει ένα πρόγραμμα που αφορά την "Μηχανοργάνωση Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων με Η/ Υ".

Το πρόγραμμα αυτό αφορά όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Ο επιχορηγούμενος εξοπλισμός αποτελείται από έναν υπολογιστή με μνήμη 512-640 KB,σκληρό δίσκο 20 MB,και έναν εκτυπωτή.

Στην αξία του παραπάνω συστήματος περιλαμβάνεται και η εγκατάστασή του. Το ποσοστό επιχορήγησης είναι μέχρι

50% του ύψους ενός αντιπροσωπευτικού ποσού που καθορίζει ο ECOMEX.

Το επιχορηγούμενο λογισμικό περιλαμβάνει την αγορά τυποποιημένων εφαρμογών Γενικής Λογιστικής Αποθήκης και 3 από τις εξής εφαρμογές:

- Παραγγελιών
- Τιμολόγησης
- Πελατών
- Προμηθευτών
- Γραμματίων -επιταγών

Στο κόστος των εφαρμογών -προγραμμάτων περιλαμβάνεται και η εκπαίδευση των στελεχών της επιχορηγούμενης επιχείρησης από τους πωλητές, τόσο των προγραμμάτων όσο και του εξοπλισμού, βάσει σύμβασης που υπογράφουν τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Το ποσοστό επιχορήγησης είναι μέχρι 90 % του ύψους ενός αντιπροσωπευτικού ποσού που καθορίζει ο ECOMEX.

ΟΡΟΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Για την ένταξη της στο πρόγραμμα η επιχείρηση πρέπει:

α) Να απασχολεί σε μόνιμη βάση τουλάχιστον 5 άτομα χωρίς τον επιχειρηματία.

β) Να αγοράσει εξοπλισμό και προγράμματα από προμηθευτές που περιλαμβάνονται στο σχετικό μητρώο προμηθευτών που έχει συντάξει ο ECOMEX.

γ) Να έχει σύμβαση με τον προμηθευτή για παροχή εκπαίδευσης και υποστήριξης του εξοπλισμού και των προγραμμάτων με προκαθορισμένο χρόνο-επέμβασης για επισκευές κ.τ.λ.

δ) Να διατηρεί στην κυριότητά της τον εξοπλισμό για τουλάχιστον 5 χρόνια από την ημερομηνία αγοράς του,

εκτός και αν έχει έγγραφη άδεια του ΕΟΜΜΕΧ.

ε) Να αγοράσει τον εξοπλισμό και τα προγράμματα μετά την υποβολή της αίτησης στον ΕΟΜΜΕΧ.-

Πίνακας

Κρατικών Προμηθειών κατά Κ.Α., φορέα, είδος και αξία.

Α/Α	Κ.Α.	ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ	(Δρχ.)
1.	1000 - 1199	Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού, γραφική ύλη, χαρτί, υλικό εκτύπωσης, βιβλιοδέτησης κ.λπ.	66.650.000
2.	1200 - 1299	Προμήθειες εξοπλισμού γραφείων, εργαστηρίων και εκμεταλλεύσεων που δεν ονομάζονται ειδικά	275.690.000
3.	1300 - 1399	Προμήθειες ειδών υγιεινής, καθαριότητας και ευπρεπισμού	53.095.000
4.	1400 - 1499	Προμήθεια γενικά ειδών συντήρησης και επισκευής αγαθών διαρκούς χρήσης	441.270.000
5.	1500 - 1599	Προμήθειες ειδών διατροφής, ιματισμού και υπόδησης	50.089.000
6.	1600 - 1699	Προμήθειες καυσίμων και λιπαντικών	571.880.000
7.	1700 - 1799	Προμήθειες υλικού εκτυπωτικών, βιβλιοδετικών, τυπογραφικών και λοιπών εργασιών	125.697.000
8.	1800 - 1899	Διάφορες προμήθειες που δεν ονομάζονται ειδικά	113.757.000
9.	1900 - 1999	Προμήθειες μηχανικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων γενικά	88.050.000
10.	7100 - 7199	Προμήθεια επίπλων και λοιπών μηχανών γραφείου	23.250.000
11.	8200 - 8299	Προμήθειες μεταφορικών μέσων ξηράς και ειδών συντήρησης και επισκευής	150.000.000
12.	8300 - 8399	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός για έρευνες και εκπαίδευση κτηνοτροφίας - κτηνιατρικής	910.000.000
13.	8400 - 8499	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός έργων Υπουργ. Γεωργίας	1.750.000.000
14.	8500 - 8599	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός διαφόρων έργων αξιοποίησης	4.250.000.000
15.	8800 - 8899	Μηχανικός και λοιπός εξοπλισμός για έργα οδών, γεφυρών, λιμένων	3.000.000.000
16.	8900 - 8999	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός ΟΣΕ, αεροδρόμια	2.800.000.000
17.	9100 - 9199	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός τουριστικών και αρχαιολογικών περιοχών	299.500.000
18.	9200 - 9299	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός επιστημονικών ιδρυμάτων και εκπαίδευσης γενικά	5.050.000.000
19.	9400 - 9499	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός νοσηλευτικών ιδρυμάτων	4.700.000.000
20.	9600 - 9699	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός κεντρικών υπηρεσιών	425.000.000
21.	9700 - 9799	Προμήθεια ψυγείων, ψυκτικών μηχανημάτων, κλιματισμού και μηχανικού εξοπλισμού γενικά	1.269.769.000
22.	9800 - 9899	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός ειδικού προγράμματος Έβρου	50.000.000
23.	9900 - 9999	Μηχανικός και λοιπός κεφαλαιουχικός εξοπλισμός που δεν ονομάζεται ειδικά	1.630.000.000
		ΣΥΝΟΛΟ	28.093.697.000

Πηγή: Γενικός Προϋπολογισμός Οικ. έτους 1987. Τόμος Α', Μέρος III.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σήμερα η πολιτική του προσωπικού είναι πολλές φορές στη μικρή επιχείρηση ,καθώς και στη μικρομεσαία σχεδόν ανύπαρκτη. Η πολιτική του προσωπικού όμως πρέπει να αποτελεί το θεμέλιο λίθο της γενικής πολιτικής της επιχείρησης.

Στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ ο ΕΟΜΜΕΧ στον τομέα της εκπαίδευσης προσωπικού α) διοργανώνει σεμινάρια για την κατάρτιση των βιοτεχνών και στελεχών των επιχειρήσεων σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης, τεχνικά κ.λ.π. β) Εκπαίδευση νέων στην παραδοσιακή χειροτεχνία -καλλιτεχνική βιοτεχνία με τη μαθητεία τους σε χειροτεχνικά εργαστήρια ,γ) Χορηγεί υποτροφίες που αφορούν την κατάρτιση νέων ,για στελέχωση βιοτεχνικών- χειροτεχνικών συνεταιρισμών και για εξειδίκευση σε διάφορους κλάδους.

Από τον ΕΟΜΜΕΧ επίσης ιδρύθηκε το Κέντρο Καινοτομιών Αθήνας το οποίο λειτουργεί ως ανεξάρτητος φορέας.Η προσφορά του κέντρου αυτού στον τομέα της επιμόρφωσης είναι :

1)Σε υποψήφιους ή υπάρχοντες επιχειρηματίες που επιθυμούν να εκσυγχρονίσουν την παραγωγή τους ή να διαφοροποιήσουν τα προϊόντα τους.

2)Σε στελέχη επιχειρήσεων με ενημερωτικά και επιμορφωτικά σεμινάρια στους τομείς : -Χρήση της πληροφορικής στη διαχείριση των επιχειρήσεων - Χρήση της τεχνολογίας CAP/CAM στις μεταποιητικές επιχειρήσεις - Εξειδικευμένα πακέτα λογισμού με τεχνολογικό προσανατολισμό -Τρόποι μεταφοράς και διαχείρισης της τεχνολογίας - Χρήση τραπεζών τεχνολογικών πληροφοριών.

Με το '92 η πολιτική προσωπικού σημαίνει ότι πρέπει

να προσέξουμε καλύτερα το ξενόγλωσσο προσωπικό μας.

Γιά να υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας πρέπει να υπάρχει προσωπικό που να μπορεί να απευθυνθεί σε πελάτες άλλων χωρών και να κάνει κάποιου είδους συνεργασίες.

Η Κοινότητα δημοσίευσε τον Ιούνιο του 1985 μία μελέτη τη "Λευκή Βίβλο" για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς . Η "Λευκή Βίβλος" είναι ένας κατάλογος 300 περίπου οδηγιών και ρυθμίσεων που θα ανοίξουν το δρόμο στην πραγματοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, εμπορευμάτων, κεφαλαίων και υπηρεσιών. Επίσης περιέχει συγκεκριμένη δέσμη μέτρων και χρονοδιάγραμμα σταδιακής υιοθέτησής τους μέχρι το '92 . Γιά την επίτευξη της ελεύθερης εγκατάστασης επαγγελματιών προτείνεται ένα σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης πιστοποιητικών και τίτλων επαγγελματικής κατάρτισης.

Το Κοινωνικό Ταμείο (της Κοινότητας) έχει μία σειρά από προγράμματα που αποσκοπούν ακριβώς στην εκπαίδευση, στη μετεκπαίδευση του προσωπικού και υπάρχουν αρκετές επιχειρήσεις ελληνικές που έχουν εκμεταλλευτεί αυτή τη δυνατότητα.

Εκτός από τα παραπάνω η Κοινότητα κάνει και κάποιες άλλες ανέργειες επαγγελματικής κατάρτισης οι οποίες συνδέονται με τις ενέργειες αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων λόγω ενός τεχνολογικού εκσυγχρονισμού ή λόγω αναγκών αλλαγών στη ζήτηση του ενδιαφερόμενου κλάδου. Η αναδιάρθρωση πρέπει να επηρεάζει με ουσιαστικό τρόπο τις ειδικεύσεις και τουλάχιστον το 15% του προσωπικού της επιχείρησης σε διάστημα δύο χρόνων. Η κατάρτιση μπορεί να αφορά τους εργαζόμενους που πρέπει να επανεξειδικευτούν γιά να καταλάβουν μία

θέση απασχόλησης στην επιχείρηση ή εκείνους που θα αναζητήσουν μια απασχόληση στο εξωτερικό . Επίσης γίνονται ενέργειες υπέρ των διακινούμενων εργαζόμενων και των μελών των οικογενειών τους με σκοπό να ευνοηθεί η ενσωμάτωσή τους στη χώρα υποδοχής με μιά επαγγελματική κατάρτιση που συνοδεύεται από μια γλωσσική επιμόρφωση.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Οι κανόνες του ανταγωνισμού αποτελούν ένα από τα βασικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η οικοδόμηση της μεγάλης αγοράς. Αποτελούν πολύτιμο μέσο για την προστασία των συμφερόντων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Αυτοί οι κανόνες ανταγωνισμού θεσπίστηκαν από την Κοινότητα για να εξασφαλίσουν τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων, που αποβλέπουν στην παρεμπόδιση συμφωνιών και στις δεσπόζουσες θέσεις από το να παραμορφώνουν την έννοια του ανταγωνισμού. Στο καθαρό εθνικό πεδίο ισχύει το εθνικό δίκαιο του ανταγωνισμού.

Η σημασία της πολιτικής του ανταγωνισμού της Κοινότητας είναι τεράστια. Κατά πρώτο λόγο βοηθώντας στην διατήρηση ή στην αποκατάσταση μίας πραγματικής ανταγωνιστικής δομής ευνοεί την δημιουργία ενός περιβάλλοντος που θα επιτρέπει στις ΜΜΕ να εξαρτώνται λιγότερο από τις συμφωνίες που έχουν συνάψει οι μεγάλες επιχειρήσεις.

Η επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εφαρμόζει με αυστηρότητα τους κανόνες ανταγωνισμού αλλά υποστηρίζει επίσης την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας και την διεπιχειρησιακή συνεργασία, προπάντων στον τομέα της έρευνας -ανάπτυξης και της καινοτομίας καθώς και τις προσεγγίσεις των ΜΜΕ.

Τα άρθρα 85 και 86 όπου αποτελούν και τις βασικές αρχές των κανόνων ανταγωνισμού της Κοινότητας, απαγορεύουν στις επιχειρήσεις οποιαδήποτε συμπεριφορά που αντίκειται στον ανταγωνισμό και επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των Κρατών-Μελών.

Ειδικά το άρθρο 86 είναι πολύ σημαντικό για τις ΜΜΕ,

διδι αυτές μπορούν να αποτρέψουν τις καταχρηστικές πρακτικές εκ μέρους των μεγάλων επιχειρήσεων. Η απαγόρευση του άρθρου 86 σχετιά με την κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης τείνει να προστατέψει τις ΜΜΕ εναντίον των ισχυρών ανταγωνιστών προμηθευτών ή πελατών.

Απαλλάσσοντας γενικά ορισμένα είδη συμφωνιών ιδιαίτερα τις συμφωνίες εξειδίκευσης ή έρευνας και ανάπτυξης, από τις απαγορεύσεις των συμπράξεων η επιτροπή δίνει την δυνατότητα στις ΜΜΕ να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις ανταγωνιστικές πιέσεις εκ μέρους των μεγαλύτερων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τις προτάσεις της επιτροπής για τον ανταγωνισμό, έχουν σαν στόχο τη χορήγηση απαλλαγής σε συμφωνίες και σε άδειες τεχνολογίας που ενδιαφέρουν όλες τις ΜΜΕ και ιδιαίτερα όσον αφορά τις νέες δημιουργίες και εφευρέσεις.

Για να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ απέναντι στην τεχνολογική πρόοδο εφαρμόζεται από το 1985 ο κανονισμός που προβλέπει την αυτόματη απαλλαγή των συμφωνιών έρευνας και ανάπτυξης.

Η Επιτροπή στα πλαίσια της πολιτικής της σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις έχει θετική στάση απέναντι στις ΜΜΕ ;.Για παράδειγμα στο πλαίσιο της έρευνας και ανάπτυξης προβλέπεται η δυνατότητα έγκρισης υψηλότερων ενισχύσεων για τις ΜΜΕ.

Ένα βασικό ερώτημα όμως είναι το τί πρέπει να γίνει για να μούν οι ΜΜΕ στην μάχη της ανταγωνιστικότητας του '92 ; Η ανταγωνιστικότητα είναι συνισταμένη πολλών παραγόντων. Οι αποφασιστικοί όμως (σύμφωνα με τη γνώμη του Δ.Πανέρα, Προέδρου Βιοτεχνικών επιμ.Θεσ/κης) είναι :

α) Ένταξη Τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία και εκσυγχρονισμός του μηχανολογικού εξοπλισμού των Μ.Μ.Ε.

β) Η παραγωγικότητα των εργαζομένων που εξαρτάται από την ειδίκευση και τις συνθήκες εργασίας.

γ) Η εξεύρεση των πηγών αγοράς και πρώτων υλών ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις παραγωγής.

δ) Η εξεύρεση αγορών διαθέσεως των παραγόμενων προϊόντων.

ε) Η αγορά χρήματος με επιτόκιο τουλάχιστον ,αν όχι ίσα, ίσα κοντά σ'αυτά που ισχύουν στις χώρες της ΕΟΚ, που καλούνται ανταγωνιστικά να αντιμετωπίσουν οι ΜΜΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδόσει έναν θαυμάσιο οδηγό για τις Μ.Μ.Ε. "Σχετικά με τους κανόνες ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας " (1983/ 1984 Ευρωπαϊκή Τεκμηρίωση) ο οποίος διαθέσιμος στα γραφεία τύπου και πληροφοριών της Κοινότητας.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ

Συνεταιρισμός ,είναι εταιρία οικονομικού σκοπού, που με κοινή δραστηριότητα των μελών της, επιδιώκει ιδιαίτερα την προαγωγή της οικονομίας τους και γενικώτερα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ο αριθμός των συνεταίρων είναι μεταβλητός.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Συνεταιρισμού είναι :

.Δέν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα αλλά οικονομικό, δηλαδή προβλέπει στην υποβοήθηση των μελών του να βελτιώσουν την αποδοτικότητα τους είτε αγοράζοντας με καλύτερους όρους, είτε προωθώντας τις πωλήσεις τους, είτε μειώνοντας το κόστος παραγωγής κ.λ.π.

.Έχει νομική προσωπικότητα.

.Για τη σύσταση απαιτούνται τουλάχιστον 15 πρόσωπα.

.Κάθε μέλος έχει μία ψήφο ,κάτι που διασφαλίζει την ίση συμμετοχή στη Διοίκηση του Συνεταιρισμού.

.Τα όργανα διοίκησης είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο.

.Προβλέπεται η οριζόντια και κάθετη οργάνωση των Συνεταιρισμών σε τοπική και πανελλήνια κλίμακα, κάτι που θα οδηγήσει στην ενίσχυση και το συντονισμό των ομοειδών επαγγελματοβιοτεχνικών Συνεταιρισμών.

Οι επαγγελματοβιοτέχνες αποτελούν το κύριο πεδίο εφαρμογής του Συνεταιρισμού ,προσφέροντας το κατάλληλο οικονομικό ,κοινωνικό και οργανωτικό πλαίσιο για την από κοινού προμήθεια πρώτων και βοηθητικών υλών, την προώθηση πώλησης των προϊόντων τους και ακόμα τη δημιουργία σύγχρονων κοινών μονάδων παραγωγής.

Προμηθευτικοί Συνεταιρισμοί :

Αποτελούν τη μόνη λύση για να μπορέσουν οι επαγγελματίες και βιοτέχνες να προμηθευθούν τις πρώτες ύλες και τα υλικά απευθείας από τον παραγωγό ή τον χονδρέμπορο. Αγοράζοντας σε μεγάλες ποσότητες έχουν τη δυνατότητα (π.χ. Προμηθευτικοί Συνεταιρισμοί ηλεκτρολόγων, υδραυλικών ,βιοτεχνών δερματίνων ειδών κ.λ.π.).

Συνεταιρισμοί διάθεσης των προϊόντων των μελών:

Αποβλέπουν στη συγκέντρωση της παραγωγής των μεμονομένων βιοτεχνών και τη διάθεσή της στην αγορά με καλύτερους όρους και χωρίς την μεσολάβηση μεσαζόντων .

Παραγωγικοί Συνεταιρισμοί :

Αποβλέπουν στη συνένωση ειδικευμένων τεχνικών για τη δημιουργία κοινών μονάδων παραγωγής ενδιάμεσων ή τελικών προϊόντων ,εξασφαλίζοντας σημαντικές δυνατότητες οικονομιών κλίμακας.

Κοινοπραξία είναι το σχήμα συνεργασίας πολλών ΜΜΕ που τους δίνει τη δυνατότητα να εξουδετερώσουν ορισμένα βασικά μειονεκτήματά τους ,χωρίς να χάσουν τα πλεονεκτήματά τους και βασικά την ανεξαρτησία και αυτονομία τους.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του θεσμού της Κοινοπραξίας είναι :

•μπορεί η Κοινοπραξία να συσταθεί απο 5 ή περισσότερες βιοτεχνικές επιχειρήσεις .Συνήθως ο αριθμός των μελών μιάς Κοινοπραξίας κυμαίνεται απο 5 έως 25,χωρίς να αποκλείονται και εξαιρέσεις.

•η συμμετοχή στην Κοινοπραξία είναι προαιρετική

•οι επιχειρήσεις που γίνονται μέλη της Κοινοπραξίας διατηρούν την ανεξαρτησία τους και την αυτοτέλειά

τους, δηλαδή δεν πρόκειται για συγχώνευση.

• Η Κοινοπραξία περιβάλλεται με την κατάλληλη νομική μορφή και στην ουσία είναι θυγατρική εταιρία των επιχειρήσεων - μελών της.

• Η Κοινοπραξία δεν επιδιώκει, καταρχήν, την πραγματοποίηση και διανομή κερδών, αλλά την υποβοήθηση των μελών να αυξάνουν τα κέρδη τους. Με άλλα λόγια, σκοπός της Κοινοπραξίας είναι η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών στις επιχειρήσεις - μέλη, ώστε να βελτιώσουν οργανωτικές και λειτουργικές ελλείψεις και να αυξήσουν την αποδοτικότητα και ανταγωνιστικότητα τους.

• Κάθε Κοινοπραξία έχει συγκεκριμένο και σαφώς προσδιορισμένο αντικείμενο δράσης.

Κάθε επιμέρους δραστηριότητα, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της Κοινοπραξίας. Λόγου χάρη:

Εξαγωγές

Ίδρυση κοινού γραφείου εξαγωγών, κοινοί εμπορικοί αντιπρόσωποι, έρευνα εξωτερικού κ.λ.π.

Διάθεση προϊόντων

Κοινά δίκτυα διανομής, κοινά μέσα μεταφοράς και κοινοί αντιπρόσωποι για την εσωτερική αγορά.

Πρώτες ύλες

Κοινό γραφείο αγορών, κοινή αποθήκη έλεγχος ποιότητας κ.τ.λ.

Παραγωγή

Ειδικές μηχανές μεγάλης παραγωγικότητας, αξιοποίηση υποπροϊόντων, κοινές φάσεις επεξεργασίας κ.λ.π.

Προμήθειες Δημοσίου

Η κοινοπραξία αποτελεί την κύρια μορφή οργάνωσης των ΜΜΕ για να μπορέσουν να συμμετάσχουν στις αγορές Δημοσίου.

Ο ΕΟΜΜΕΧ θέλοντας να συμβάλει πιο ουσιαστικά στη στήριξη και δραστηριοποίηση των Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών της χώρας, εφαρμόζει ειδικά προγράμματα ανάπτυξης όπως:

•Επιδoteί για τρία συνεχή χρόνια ολοκληρωμένα αναπτυξιακά προγράμματα που υλοποιούν οι Κοινές Υπηρεσίες των ΜΜΕ (Προμηθευτικός Συνεταιρισμός ,Κοινοπραξίες,Συνεταιρισμός Π ΩΛΗΣΕΩΝ Κ.Λ.Π.)

•Επιδoteί για τρία συνεχή χρόνια προγράμματα ανάπτυξης παραγωγικών μονάδων ή και νέων μονάδων με σκοπό τη δημιουργία ή ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης.

•Δανειοδοτεί επενδυτικά προγράμματα Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών των ΜΜΕ.

•Επιχορηγεί Συνεταιρισμούς και Κοινοπραξίες για την κάλυψη των δαπανών απασχόλησης ειδικού για συνεταιριστικά θέματα στελέχους MANAGEMENT.

•Παρέχει οικονομική ενίσχυση σε διάφορους συλλογικούς φορείς των ΜΜΕ , για τη διοργάνωση συνεδρίων , επιμορφωτικών κλαδικών προγραμμάτων, καθώς και για τη συμμετοχή τους σε διεθνή κλαδικά συνέδρια.

ΜΜΕ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Μέσα στα πλαίσια παροχής συνδρομής στις Μικρομεσαίες Μεταποιητικές Επιχειρήσεις ο Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και χειροτεχνίας, (ΕΟΜΜΕΧ) έχει εκδόσει ένα εγχειρίδιο το οποίο αναφέρεται στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και την εφαρμογή του στο χώρο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Έτσι, σύμφωνα πάντα με τα όσα αναφέρει ο ΕΟΜΜΕΧ, η λειτουργία του ΦΠΑ σε κάθε επιχείρηση είναι η εξής: α) Η επιχείρηση παίρνει τα τιμολόγια από τους προμηθευτές της οι οποίοι την χρεώνουν με την αξία των αγορών της και με ένα ποσό ΦΠΑ, το οποίο γράφεται χωριστά από την αξία.

β) Η επιχείρηση χρεώνει επίσης τους πελάτες της με την αξία των αγαθών που πουλάει και το ποσό του ΦΠΑ που αναλογεί.

γ) Έτσι η επιχείρηση έχει εισπράξει ένα ποσό ΦΠΑ από τους πελάτες της και έχει πληρώσει ένα ποσό ΦΠΑ στους προμηθευτές της.

Αφαιρεί το φόρο που πλήρωσε στους προμηθευτές της από τον φόρο που εισέπραξε από τους πελάτες της και αποδίδει στο δημόσιο την διαφορά.

Το σύστημα αυτό που ισχύει στην χώρα μας από τις 1-1-1987 έλαβε υπόψη του τις αντικειμενικές αδυναμίες των ΜΜΕ .Γι' αυτό τον λόγο καθιέρωσε ένα ειδικό καθεστώς που αναφέρεται σ' αυτές, στο οποίο περιγράφονται οι απλοποιημένες διαδικασίες υπαγωγής στο ΦΠΑ, οι σχετικές περιορισμένες υποχρεώσεις τους καθώς επίσης και τα δικαιώματά τους.

Ας δούμε όμως ποιές επιχειρήσεις μπορούν να υπαχθούν στο απλοποιημένο καθεστώς :

1)Οι μικρές επιχειρήσεις των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις ανέρχονται από 1.000.000-6.000.000 δραχ. κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο και τηρούν βιβλία Α'κατηγορίας και όχι ανώτερης.

2)Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν 2 ή περισσότερους κλάδους εκμετάλλευσης στους οποίους δεν περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών εφ'όσον :

α)το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων τους από όλους τους κλάδους δεν ξεπερνά τα 6.000.000 δραχ.

β)γιά κανένα κλάδο δεν τηρούν βιβλία του ΚΦΣ, 2ης ή 3ης κατηγορίας.

γ)οι επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις 1 και 2 μπορούν να ενταχθούν σ'αυτό το ειδικό καθεστώς ανεξαρτη-
τα αν χαρακτηρίζονται εμπορικές ή βιομηχανικές.

δ)επιχειρήσεις που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους μετά την 1-1-87. Η έναρξη τους είναι προεραϊτική.

ε)τα περίπτερα ανεξάρτητα από το τζίρο τους.

Ποιές επιχειρήσεις δεν μπορούν να ενταχθούν σ'αυτό το ειδικό καθεστώς :

1)Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ανεξάρτητα από τον τζίρο τους.

2)Οι αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς.

3)Οι επιχειρήσεις που διατηρούν παράλληλα κλάδους παροχής υπηρεσιών και πωλήσεως αγαθών. Έτσι:

α)Αυτές εντάσσονται στο κανονικό εφ'όσον το άθροισμα ακαθάριστων εσόδων τους, από όλους τους κλάδους υπερβαίνει το 1.000.000 ή είναι κατώτερο από 1.000.000 δραχ., αλλά τα έσοδα από παροχή υπηρεσίας υπερβαίνουν τις 250.000 δραχμές.-

β) Στις απαλασσοδμενες επιχειρήσεις εφ' όσον το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων τους από όλους τους κλάδους δεν υπερβαίνει το 1.000.000 δραχ. και για τον κλάδο παροχής υπηρεσιών δεν έχουν υποχρέωση και δεν τηρούν βιβλία Β' ή ανώτερης κατηγορίας του ΚΦΣ .

4) Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν χονδρικές και λιανικές πωλήσεις και τα έξοδα από χονδρικές πωλήσεις αποτελούν πάνω από το 60% του συνόλου των εσόδων.

5) Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εξαγωγές.

Οι υποχρεώσεις που έχουν οι επιχειρήσεις αυτές απέναντι στο Φ.Π.Α.:

Για τις ΜΜΕ αυτές επιχειρήσεις που θα υπαχθούν στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, έχουν προβλεφθεί απλοποιημένες διαδικασίες τόσο για τον υπολογισμό και την απόδοση του φόρου, όσο και για την τήρηση των βιβλίων τους.

Έτσι : Ο υπολογισμός και η απόδοση του φόρου γίνεται με υποβολή προσωρινής δήλωσης κάθε τρίμηνο.

Είναι υποχρεωμένες να υποβάλουν μία εκκαθαριστική ήλωση μετά το τέλος του χρόνου, μέχρι του μηνός Φεβρουαρίου. Η δήλωση περιλαμβάνει τα στοιχεία των προσωρινών δηλώσεων που υποβλήθηκαν μέσα στο έτος, καθώς και τυχόν μεταβολές που προέκυψαν.

Στο βιβλίο αγορών, που τηρούν, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 4 του ΚΦΣ, καταχωρούν, τις αγορές τους κατά συντελεστή φόρου, τις δαπάνες που πραγματοποιούν, τις επενδύσεις και σε μία ιδιαίτερη στήλη το φόρο που επιβάρυνε τις αγορές, τις δαπάνες και τις επενδύσεις.

Οι ΜΜΕ επίσης υποχρεούνται όταν εκδίδουν τα τιμολόγια

πωλήσεως ναυπολογίζουν και να αναγράφουν ξεχωριστά το φόρο από την αξία του αγαθού, που πωλούν.

Επίσης κάθε τρίμηνο πρέπει να αφαιρείται από το φόρο ακαθάριστων εσόδων, το σύνολο του φόρου που έχουν πληρωθεί για αγορές μέσα στην ίδια περίοδο, για δαπάνες και για επενδυτικά αγαθά.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε, στις 25 Μαΐου 1989 μερικές τροποποιήσεις των οδηγιών για τους ισολογισμούς και τους ενισχυμένους λογαριασμούς (83/349/ΕΟΚ) προς όφελος των ΜΜΕ, καθώς επίσης και την κατάρτιση και δημοσίευση των λογαριασμών σε ECU.

Βάσει αυτών των οδηγιών, οι ΜΜΕ μπορούν να απαλλαγούν από ορισμένες υποχρεώσεις όσο αφορά την παρουσίαση και δημοσίευση των ισολογισμών και των λεπτομερών λογαριασμών. Αυτές οι εξαιρέσεις, προαιρετικές σ' ένα πρώτο στάδιο, γίνονται, σύμφωνα με την πρόταση της νέας οδηγίας, υποχρεωτικές για τα Κράτη-Μέλη. Επί πλέον η οδηγία έχει σαν στόχο να επωφεληθούν όλες οι μικρές εταιρίες της Κοινότητας από όλες τις εξαιρέσεις που προβλέπονται, καθώς και να εξαιρεθούν από την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων που δεν είναι απολύτως αναγκαίες.

Έτσι οι μικρές εταιρίες θα μπορούν στο μέλλον να δημοσιεύουν μόνο ένα συνοπτικό ισολογισμό και δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένες να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς των κερδών και των ζημιών τους.

Θα μπορούν να κρατούν τα βιβλία τους στη διάθεση του κοινού στην έδρα της εταιρίας και οι ισολογισμοί τους δεν θα υπόκεινται σε έλεγχο από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα

με το εθνικό δίκαιο. Τέλος θα μπορούν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς τους σε ECU. Όλες αυτές οι διατάξεις έχουν εγκριθεί από το Κοινοβούλιο.

IVον
Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο

" ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ "

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Σ' αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα της έρευνας που κάναμε για να εξακριβώσουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Μ.Μ.Ε.

- Μεθοδολογία της έρευνας :

-Με ερωτηματολόγιο σαν βάση συζήτησης με τους ιδιοκτήτες των Μ.Μ.Ε.

-Τους επιχειρηματίες τους πλησιάσαμε" χωρίς ιδιαίτερες γνωριμίες, πράγμα που σημαίνει ότι πολλοί δεν μας δέχτηκαν.

Από αυτούς που μας δέχτηκαν προέρχεται το υλικό της εμπειρικής έρευνας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το πλεκτήριο "Γεώργιος και Μιχάλης Καμήτσος" είναι μια ομόρρυθμη εταιρία εγκατεστημένη στην οδό Καραϊσκάκη 172 Β στην Πάτρα.

Η έδρα της επιχείρησης βρίσκεται στην οδό Σμύρνης 258. Η επιχείρηση παράγει πλεκτά και απασχολεί 4 εργαζομένους από τους οποίους το ένα άτομο είναι η λογίστρια. Τα προϊόντα της καλύπτουν μόνο την Ελληνική αγορά.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης.

1. Η επιχείρηση προμηθεύεται τις πρώτες ύλες από το εξωτερικό σε ποσοστό 80% (από Ιταλία και Αγγλία) και μόνο το 20% το προμηθεύεται από τις Ελληνικές Βιομηχανίες. Εκτός από την εισαγωγή των πρώτων υλών κάνει και εισαγωγή ετοιμού εμπορεύματος.

Κάθε σαιζόν πριν ξεκινήσει η παραγωγή ο επιχειρηματίας επισκέπτεται εκθέσεις για να ενημερωθεί πάνω στο τι θα κυκλοφορήσει στην αγορά την επόμενη περίοδο.

Η επιχείρηση κάνει επιλογή στους προμηθευτές της ανάλογα με την ποιότητα των υφάσματος, χρωμάτων και τιμών. Η επιλογή αυτή γίνεται από "PROSPECTUS" από την Ελλάδα και από το εξωτερικό. Οι παραγγελίες των πρώτων υλών στο εξωτερικό γίνονται με αντιπροσώπους.

Η επιχείρηση δικαιολογεί την εισαγωγή των πρώτων υλών της από το εξωτερικό, γιατί τα προϊόντα αυτά έχουν καλύτερη ποιότητα και γιατί δεν υπάρχουν στην Ελληνική αγορά.

Οι παραγγελίες των πρώτων υλών στο εξωτερικό γίνονται ένα μήνα πριν.

2. Δεν υπάρχει τμήμα πωλήσεων.

Υπάρχουν αντιπρόσωποι για τις πωλήσεις των προϊόντων και ακόμα σαν αντιπρόσωποι ,μπορεί να είναι και οι προμηθευτές.

Η επιχείρηση δεν μπορεί να είναι συνεπής στις αποστολές των προϊόντων της -ούτε και οι προμηθευτές της- γιατί παρουσιάζονται ορισμένες απρόβλεπτες καταστάσεις που εμποδίζουν την συνεχή ροή της παραγωγής. Π.χ. απεργίες των εργαζομένων ασθένειες, ή επισκευή ενός μηχανήματος κ.λ.π.

Ένα βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο επιχειρηματίας αυτή την στιγμή είναι σχετικό με μία παραγγελία 1400 κομματιών που έχει κάνει στην Ιταλία και έχει καθυστερήσει η παράδοσή της ,λόγω της επισκευής ενός μηχανήματος στην Ιταλία.

Τέτοια προβλήματα δεν υπάρχουν μόνο στις συναλλαγές με το εξωτερικό ,αλλά και στις δοσοληψίες με το εσωτερικό. Εδώ υπάρχει περίπτωση τα προϊόντα που στέλνονται να μην ανταποκρίνονται στην παραγγελία που έχει γίνει.

Η επιχείρηση δεν κάνει προσφορές στα προϊόντα της,παρά μόνο στην περίπτωση που έχουν μείνει εμπορεύματα π.χ. ρούχα με μικρό νούμερο και είναι δύσκολο να πουληθούν.

3. Η επιχείρηση κανονίζει για το τί θα παράγει και σε τί ποσότητες ,εφόσον έχουν γίνει οι παραγγελίες από τους πελάτες της. Αμέσως μετά παραγγέλνει από το εξωτερικό τις πρώτες ύλες και αρχίζει η παραγωγή.

Με την παράδοση των πρώτων υλών από το εξωτερικό πραγματοποιείται ένας έλεγχος ως προς την ποιότητα και ποσότητα που έχει γίνει η παραγγελία.

Τα προϊόντα είναι εποχικά.Δηλαδή τον χειμώνα παράγει πλεκτά-μάλλινα και το καλοκαίρι λινό και μακό.

Αυτή την εποχή έχει δειγματίσει μαγιώ.

Τα χειμερινά δειγματίζονται άνοιξη γιά να αρχίσει η παραγωγή και να παραδοθούν τον Σεπτέμβρη στην αγορά.

Έτσι με τον ίδιο τρόπο και τα καλοκαιρινά δειγματίζονται τον Σεπτέμβρη γιά να παραδοθούν την Άνοιξη. Με λίγα λόγια η επιχείρηση προγραμματίζει την παραγωγή της 6-7 μήνες πριν.

Δεν προσλαμβάνεται εποχιακό προσωπικό, λόγω διαφόρων προβλημάτων και υποχρεώσεων που δημιουργούνται κυρίως με το ΙΚΑ και γενικά με την μισθοδοσία.

4. Υπάρχει λογιστήριο και κρατάει βιβλία Β' κατηγορίας (εσόδων-εξόδων). Οι σχέσεις του με τις Τράπεζες είναι καλές. Τα δάνεια που παίρνει από αυτές αφορούν μόνο το κεφάλαιο κίνησης, γιατί δεν υπάρχει δάνειο με ιδιαίτερο επιτόκιο γιά τις ΜΜΕ.

5. Ο επιχειρηματίας δεν έχει σχέσεις με τον ΕΟΜΜΕΧ, γιατί πιστεύει ότι οι σχέσεις του με τον οργανισμό δεν είναι αναγκαίες.

6. Οι οικονομικές συναλλαγές του γίνονται με επιταγές, και δεν χρησιμοποιεί συναλλαγματικές, γιατί δεν τον συμφέρει να πληρώνει τα επιπλέον έξοδα της συναλλαγματικής.

Η επιχείρηση κοστολογεί τα προϊόντα της και μας έδωσε και ορισμένες γενικές πληροφορίες γιά το πώς έχει διαμορφωθεί η κατάσταση στον κλάδο του σήμερα.

Έτσι μας είπε ότι τα φασόν στην Ελλάδα έχουν μειωθεί αρκετά, και ότι οι χώρες που ασχολούνται αρκετά με αυτό το είδος παραγωγής είναι τώρα η Τουρκία και η Πορτογαλία.

Επίσης μας είπε ότι και εκείνος από τον επόμενο χρόνο θα σταματήσει την παραγωγή του και θα ασχοληθεί μόνο με την εισαγωγή και πώληση ετοιμών προϊόντων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

- 1) Δεν καταχωρεί σε λίστα τα ονόματα και τις τιμές που προσφέρουν οι προμηθευτές του.
- 2) Υπάρχει κακός προγραμματισμός ως προς το χρόνο εκτέλεσης και παράδοσης των παραγγελιών στους πελάτες του. Επίσης και οι προμηθευτές δεν είναι συνεπείς.
- 3) Δεν υπάρχει τμήμα πωλήσεων, γιὰ την καλύτερη προώθηση των προϊόντων.
- 4) Δεν πληροφορείται από τους διάφορους οργανισμούς όπως τον ΕΟΜΜΕΧ ή άλλους τραπεζικούς οργανισμούς πάνω σε θέματα που τον αφορούν.
- 5) Χαρακτηριστική είναι η συγκέντρωση και η λήψη αποφάσεων στο πρόσωπο του επιχειρηματία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

- 1) Πρέπει να κάνει εφαρμογή ΜΕΡΚΕΤΙΝΓΚ για την προώθηση των προϊόντων του (διαφήμιση - δημιουργία τμήματος πωλήσεων).
 - 2) Να καταχωρεί σε λίστα, τα ονόματα και τις τιμές που του προσφέρονται τόσο από τους τωρινούς προμηθευτές του, όσο και από τους καινούργιους που παρουσιάζονται στην αγορά.
 - 3) Να εφαρμόσει προγραμματισμό ως προς τον χρόνο και τον τρόπο παράδοσης των παραγγελιών.
 - 4) Να έχει επαφές με οργανισμούς και φορείς, γιὰ να έχει καλύτερη πληροφόρηση πάνω σε θέματα που τον αφορούν.
-
- 5) Να κάνει πρόβλεψη για τους αστάθμητους παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν την παραγωγή.
 - 6) Να γίνεται έρευνα στην αγορά για τυχόν προμήθεια καλύτερων υλικών με χαμηλότερο κόστος.
 - 7) Να ενημερώνεται για τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις του κλάδου του.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η επιχείρηση "Αναστάσιος Γεωργιάδης-Ηλέκτρα Γεωργιάδου", είναι ένα εργαστήριο επίπλων, εγκατεστημένο στην περιοχή Νεοχωρούδα Θεσσαλονίκης. Η επιχείρηση απασχολεί συνολικά πέντε άτομα. Η παραγωγή της, περιορίζεται σε μικροέπιπλα, και τα προϊόντα της τα διαθέτει μόνο στον Ελληνικό χώρο. Τέλος, είναι μια καινούργια επιχείρηση, και γι' αυτό το λόγο παρουσιάζει μικρά κέρδη.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης

1. Η επιχείρηση έχει πολύ καλές σχέσεις με τους προμηθευτές της. Υπάρχει δυνατότητα για εύρεση άλλων προμηθευτών, κυρίως στα δευτερεύοντα υλικά παραγωγής, ενώ αντίθετα στα πρωτεύοντα υλικά παραγωγής υπάρχει κάποια δυσκολία για εύρεση νέων προμηθευτών.
2. Η επιχείρηση, δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα για εύρεση καινούργιων προμηθευτών, γιατί συνεργάζεται με συγκεκριμένους προμηθευτές.
3. Υπεύθυνος για τις συναλλαγές με τους προμηθευτές είναι ο ίδιος ο επιχειρηματίας.
4. Ενώ η επιχείρηση συνεργάζεται με συγκεκριμένους προμηθευτές, αντιμετωπίζει το πρόβλημα του προσδιορισμού του καλύτερου προμηθευτή, με τις καλύτερες τιμές, και ποιότητα υλικών, καθώς και το πρόβλημα του διακανονισμού για την εξόφληση των παραγγελθέντων υλικών (μετρητοίς, επί πιστώσει κ.λ.π.).
5. Τρίτο πρόβλημα, το οποίο αντιμετωπίζει, αμέσως μετά τον εντοπισμό του κατάλληλου προμηθευτή με τον καλύτερο διακανονισμό στις τιμές, είναι το πρόβλημα ελέγχου της ποιότητας των υλικών εφοδιασμού όπως π.χ. η ποιότητα μιας αγοραζόμε-

νης ξυλεις.

6. Η επιχείρηση δεν χρειάζεται βοήθεια από κανέναν στα συγκεκριμένα προβλήματα ,γιατί πιστεύει ότι τα καταφέρνει αρκετά καλά μόνη της.

7. Δεν καταχωρεί σε κάποια συγκεκριμένη λίστα τα ονόματα και τις τιμές των προμηθευτών της.

8. Δεν υπάρχει τμήμα πωλήσεων ,αντιπρόσωποι ή μεταπωλητές.

9. Υπάρχει ένας οδηγός,ο οποίος εργάζεται με ποσοστά (προμήθεια),για την μεταφορά των προϊόντων σε διάφορες περιοχές, ο οποίος φροντίζει και για τις πωλήσεις.

10. Δεν υπάρχει συνέπεια με τις παραγγελίες ως προς τους πελάτες,γιατί αντιμετωπίζουν ένα σοβαρό πρόβλημα στην παραγωγή.Δεν μπορούν να παράγουν τόσα,ώστε να ανταπεξέλθουν στις παραγγελίες τους (μεγαλύτερη ζήτηση,μικρότερη προσφορά). Το πρόβλημα είναι εποχιακό και παρουσιάζεται μόνο στους χειμερινούς μήνες λόγω φόρτου εργασίας.

11. Με βάση τα παραπάνω ,η επιχείρηση δέχεται πολλά παράπονα απο τους πελάτες της ,για την καθυστέρηση εκτελέσεως της παραγγελίας τους.Αυτό είναι και το μοναδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση με τους πελάτες της.

12. Δεν υπάρχει πρόγραμμα για την ομαλή ροή των υλικών,αλλά η επιχείρηση όποτε χρειασθεί υλικά απευθύνεται στους προμηθευτές της.

13. Στον τομέα της προσφοράς των προϊόντων της,η τακτική που ακολουθεί,είναι η προσφορά στους καλύτερους πελάτες με την μεγαλύτερη παραγγελία.

14. Η επιχείρηση προσλαμβάνει εποχιακό προσωπικό.

15. Άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ,είναι το πρόβλημα οργάνωσης και προγραμματισμού (παραγωγή και πωλήσεις), όπως

και εκπαίδευσης προσωπικού. Σ' αυτά τα προβλήματα η επιχείρηση ,χρειάζεται βοήθεια,αλλά δεν ξέρει που να απευθυνθεί.

16. Ο επιχειρηματίας κρατάει ο ίδιος τα λογιστικά βιβλία του,τα οποια είναι Β'κατηγορίας (βιβλίο εσόδων-εξόδων).

17. Οι σχέσεις τους, με τις τράπεζες είναι πολύ καλές,γιατί αποτελούν φερέγγυα πρόσωπα .Ενώ μπορεί εύκολα να πάρει δάνειο η επιχείρηση,- και έχει πληροφόρηση γύρω από αυτό το θέμα- μέχρι αυτή την στιγμή δεν χρειάσθηκε να ζητήσει.

18. Γνωρίζει τον ΕΟΜΜΕΧ,αλλά δεν έχει απευθυνθεί ποτέ σ' αυτόν.Κοστολογεί τα προϊόντα της και μερικές φορές,έχει πρόβλημα ρευστών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ -ΣΧΟΛΙΑ

1)Δεν υπάρχει λίστα με τα ονόματα και τις τιμές των προμηθευτών,τόσο των παλιών όσο και των καινούργιων που παρουσιάζονται στην αγορά,με αποτέλεσμα να συνεργάζεται συνέχεια με τα ίδια πρόσωπα χωρίς να ενημερώνεται για τυχόν καλύτερες προσφορές από άλλους προμηθευτές.

2)Ανάθεση καθηκόντων σε ένα μόνο πρόσωπο.

3)Ο προγραμματισμός της παραγωγής είναι ανύπαρκτος,με αποτέλεσμα να καθυστερεί η παραλαβή των πρώτων υλών .

4)Κακός προγραμματισμός στην εκτέλεση των παραγγελιών του προς τους πελάτες.

5)Ανύπαρκτη πληροφόρηση από διάφορους φορείς και οργανισμούς ,σε διάφορα θέματα που τον αφορούν (οικονομικά θέματα ,θέματα εκπαίδευσης- προσωπικού κ.λ.π.).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

1)Καταχώρηση προμηθευτών σε κατάλογο και έρευνα της αγοράς για τυχόν εύρεση καινούργιων προμηθευτών με καλύτερους

δρους.

2) Κατομερισμός των καθηκόντων σε παραπάνω από ένα πρόσωπο.

3) Εφαρμογή προγραμματισμού στην όλη παραγωγική διαδικασία έτσι ώστε να ανταποκρίνεται πιδ σωστά στην παράδοση των παραγγελιών προς τους πελάτες.

4) Καλύτερη πληροφόρηση σε θέματα τεχνικά, οικονομικά, εκπαίδευσης προσωπικού, λογιστικά κ.λ.π.

5) Να πάρει δάνειο για την επέκταση της επιχείρησης και για την αγορά καινούργιων μηχανημάτων, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα στις παραγγελίες που του γίνονται.

6) Αύξηση πωλήσεων μέσω αντιπροσώπων ή μεταπωλητών.

7) Να εφαρμόσει MARKETING και να κάνει την κατάλληλη διαφήμιση τα προϊόντα του.

8). Εφαρμογή προτάσεων για την δημιουργία νέων προϊόντων (ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ).-

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η βιοτεχνία ετοιμών ενδυμάτων Ι.Κ. Παπααναγιώτου, είναι μιά ανώνυμη εταιρία, εγκατεστημένη στην Πάτρα, στην οδό Ψ.Α-λώνια αριθ. 27. Η επιχείρηση διαχωρίζει την παραγωγή της σε δύο βασικά τμήματα:

α) Υποκάμισα (ΠΑΡΑΓΩΓΗ I)

β) Φούτερ- πνιζάμες (ΠΑΡΑΓΩΓΗ II).

Απασχολεί 30 εργαζόμενους, και τα προϊόντα της καλύπτουν τον Ελληνικό χώρο, ενώ συγχρόνως ένα μέρος της παραγωγής εξάγεται στην Αυστρία.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης.

1. Η επιχείρηση έχει σχέση με πολλούς προμηθευτές, γιατί

από αυτούς αγοράζει νήματα, τα οποία στην συνέχεια τα δίνει για φασόν, πλύσιμο και βάψιμο και του επιστρέφονται αργότερα μέσα στην επιχείρηση για ράψιμο.

Το κόψιμο του υφάσματος , γίνεται βάσει των παραγγελιών που πρέπει να εκτελεσθούν.

Για τις συναλλαγές με τους προμηθευτές, υπάρχει κάποιος υπεύθυνος -στην συγκεκριμένη περίπτωση ο λογιστής της επιχείρησης - ο οποίος έχει την δυνατότητα να βρει άλλους προμηθευτές αν χρειασθεί, ακόμα και από το εξωτερικό.

2. Η επιχείρηση πωλεί τα προϊόντα της χονδρικώς, γι' αυτό δεν υπάρχει τμήμα πωλήσεων. Υπάρχουν αντιπρόσωποι, σε πολλές περιοχές της Ελλάδος, όπως και ορισμένοι μεταπωλητές.

Ο ίδιος ο επιχειρηματίας είναι υπεύθυνος για να "συντονίζει " τις παραγγελίες και προσπαθεί να είναι συνεπής προς τους πελάτες, όσο το δυνατόν περισσότερο.

Αντιμετωπίζει όμως ένα βασικό πρόβλημα, όταν στέλνονται τα νήματα για επεξεργασία σε άλλα "εργαστήρια " και αργούν να επιστραφούν. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να καθυστερήσει η ίδια η παραγγελία να εκτελεστεί.

Η επιχείρηση δεν κάνει προσφορές στα προϊόντα της, παρά μόνο στην περίπτωση που της μείνουν εμπορεύματα (STOCK) , τα οποία προσφέρει σε έναν χονδροπωλητή με μειωμένη τιμή.

3. Η επιχείρηση δεν κάνει μακροχρόνιο προγραμματισμό και δεν προσλαμβάνει εποχιακό προσωπικό.

Ακόμη η παραγωγή του πάντα προλαβαίνει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πελατών.

4.Υπάρχει λογιστήριο μέσα στην επιχείρηση και κρατάει βιβλία Γ' κατηγορίας.-

Οι σχέσεις του με τις Τράπεζες είναι καλές και μπορεί να πάρει δάνειο. Όμως αυτό το αποφεύγει γιατί οι τόκοι είναι υψηλοί και αυτό γιατί δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση με ιδιαίτερα επιτόκια για τις ΜΜΕ.

Δάνειο με μικρότερο επιτόκιο είναι μόνο το δάνειο που δίνεται σαν κεφάλαιο κίνησης. Όμως επειδή ο επιχειρηματίας χρειάζεται μια μεγαλύτερη μορφή δανείου στρέφεται στην παραοικονομία.

5. Γνωρίζει , απευθύνεται και συνεργάζεται με τον ΕΟΜΕΧ για οποιαδήποτε πληροφορία χρειασθεί.

6. Δεν μπορεί να κάνει κοστολόγηση στα προϊόντα του γιατί οι πωλήσεις γίνονται χονδρικώς (βάσει παραγγελιών) με συμφωνημένη τιμή πώλησης.

Έτσι μέχρι να εκτελεστεί η παραγγελία , υπάρχει περίπτωση οι τιμές των πρώτων υλών να έχουν αυξηθεί, με αποτέλεσμα να χάνει από το κέρδος. Μία αύξηση στην τιμή πώλησης μπορεί να γίνει μόνο στην επόμενη παραγγελία, και αυτό γίνεται πάλι ανάλογα με τις τιμές των ανταγωνιστών. του και με την ποιότητα των προϊόντων του.

Με βάση τα παραπάνω η κοστολόγηση των προϊόντων , αποτελεί ένα βασικό πρόβλημα για την επιχείρηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

1) Δεν υπάρχει κάποιος υπεύθυνος που να σχετίζεται με τους προμηθευτές και την παραλαβή των πρώτων υλών, με αποτέλεσμα ο λογιστής να ασχολείται με αρμοδιότητες που δεν είναι δικές του.

2) Δεν υπάρχει λίστα με τα ονόματα και τις τιμές των προμηθευτών.

3) Δεν γίνεται συστηματική έρευνα της αγοράς και υπάρχει

έλλειψη προγραμματισμού στην ποσότητα παραγωγής. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μένουν αποθέματα και να αναγκάζεται να κάνει προσφορές με μειωμένη τιμή.

4) Χαρακτηριστική η συγκέντρωση εξουσίας στο πρόσωπο του επιχειρηματία.

5) Δεν κάνει κοστολόγηση στα προϊόντα του, γιατί δεν υπάρχουν σπάντα τιμές.

6) Δεν υπάρχει συγκεκριμένη μελέτη για τυχόν ανάπτυξη νέων προϊόντων.

7) Υπάρχει κακός προγραμματισμός στο χρόνο εκτέλεσης και παράδοσης των παραγγελιών στους πελάτες.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

1) Να κάνει έρευνα της αγοράς, για τυχόν δημιουργία και επέκταση νέων προϊόντων.

2) Να γίνεται έλεγχος και κοστολόγηση στα υλικά.

3) Να εφαρμόσει προγραμματισμό σε όλα τα στάδια της παραγωγής.

4) Να κάνει διαφήμιση στα προϊόντα του για να προωθηθούν οι πωλήσεις και να αυξηθούν τα κέρδη του.

5) Να μεριμνεί για την συνεχή πληροφόρησή του, πάνω στα θέματα που αφορούν τον κλάδο που ασχολείται από διάφορους φορείς π.χ. ΕΟΜΜΕΧ.

6) Να γίνει καταμερισμός των αρμοδιοτήτων σε ειδικευμένα
να πρόσωπα.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το εργαστήριο επίπλων του Γεωργίου Αναλυτή είναι μία ατομική επιχείρηση η οποία είναι εγκατεστημένη στην Πάτρα, στην οδό Εούναρη αριθ. 71.

Η παραγωγή του αποτελείται από έτοιμα έπιπλα αλά και έπιπλα που κατασκευάζει ο ίδιος μετά από παραγγελία. Τα προϊόντα του τα διαθέτει μόνο στην Ελλάδα.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης.

1.Οι σχέσεις του με τους προμηθευτές του είναι αρκετά καλές, ενώ παράλληλα έχει την δυνατότητα να κάνει και επιλογή των προμηθευτών ανάλογα με τις προσφερόμενες τιμές και την φερεγγυότητά τους.Την επιλογή αυτή την κάνει από PROSPECTUS που έχει στο μαγαζί του.

Οι προμηθευτές του είναι κυρίως από την Αθήνα.

Γιά την κατασκευή των επίπλων του συνεργάζεται και με άλλους τεχνίτες .π.χ. γιά την κατασκευή μιάς καρέκλας αυτός θα κάνει την συναρμολόγηση ,το λεγόμενο μοντάρισμα και στην συνέχεια θα σταλλεί έξω γιά να τριφτεί ,να βαφτεί, να περαστεί η ταπετσαρία και έτσι να φθάσει στην τελική της μορφή.

2.Υπεύθυνος γιά τις παραγγελίες, τις πωλήσεις και γενικά γιά τις συναλλαγές είναι ο ίδιος.

Δεν υπάρχουν μεταπωλητές ή αντιπρόσωποι.

Προσπαθεί ο ίδιος να είναι συνεπής προς τους πελάτες του.

3.Δεν κάνει προσφορές στα προϊόντα του ,γιατί πχ από την στιγμή που κάποιο έπιπλο πουλιέται 35.000 δρχ. ο Έλληνας πελάτης προσπαθεί πάντα να χαμηλώνει την τιμή, σε αντίθεση με το Ευρωπαϊό πελάτη που πληρώνει και την τελευταία δραχμή. Μετά από αυτό τί προσφορά να κάνει ; (το έθεσε σαν ερώτηση).

4.Έχει έναν εξωτερικό λογιστή γιά να κάνει την απόδοση

του ΦΠΑ. Τα βιβλία που κρατάει είναι Β'κατηγορίας (εσόδων-εξόδων).

5. Με τις Τράπεζες δεν έχει σχέσεις, ούτε ασχολείται με προεξοφλήσεις δανείων, γιατί δεν χρειάσθηκε ποτέ να πάρει δάνειο για την επιχείρησή του.

6. Παλαιότερα ο ΕΟΜΜΕΧ του έκανε μιά προσφορά 500.000 δραχ. για κεφάλαιο κίνησης.

Η πρόταση αυτή του ΕΟΜΜΕΧ όμως κάπου σταμάτησε, επειδή του ζητήθηκε κάποια φερεγγυότητα.

Επίσης έχει ακούσει από συναδέλφους του για κάποια δάνεια που παρέχει ο ΕΟΜΜΕΧ με μικρό επιτόκιο, αλλά δεν είναι σίγουρος αν αυτά ισχύουν, γιατί δεν έχει πάει ο ίδιος να πληροφορηθεί πάνω σ' αυτό το θέμα .

7. Δεν κάνει κοστολόγηση στα προϊόντα του και δουλεύει αδριστα , γιατί θεωρεί ότι τα προϊόντα του είναι είδη πρώτης ανάγκης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

1) Δεν απευθύνεται στον ΕΟΜΜΕΧ για τυχόν πληροφορίες που θέλει σχετικά με δανειοδότηση κ.τ.λ. , με αποτέλεσμα η ενημέρωσή του να είναι ελλιπής και χωρίς υπευθυνότητα.

2) Δεν κάνει κοστολόγηση των προϊόντων του.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

1) Πρέπει να κάνει κοστολόγηση στα προϊόντα του έτσι ώστε να προσδιορίζονται οι τιμές που χρεώνει, με αποτέλεσμα να καλύπτεται το κόστος και να του μένει και κέρδος.

2) Να έρχεται συχνά σε επαφή με τον ΕΟΜΜΕΧ έτσι ώστε να γνωρίζει τυχόν νέα μέτρα δανειοδότησης.

3) Να ανανεώνει συνεχώς τις πληροφορίες του για την

αγορά έτσι ώστε να είναι πάντα ενήμερος για το τί ζητιέται. Επίσης μπορεί να αποκτήσει και μεταπωλητές, έτσι ώστε τα προϊόντα του να προσφέρονται και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα έσοδά του.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το εργαστήριο επίπλων της Γαλιατσότου Ελένης είναι μιά ατομική επιχείρηση η οποία είναι εγκατεστημένη στην Πάτρα στην οδό Βότση αριθ. 42.

Απασχολεί ένα άτομο, το οποίο είναι ο σύζυγός της, ο οποίος κατασκευάζει έπιπλα μετά από παραγγελία του πελάτη, αλλά και πουλάει και έτοιμα.

Τα προϊόντα του διατίθενται μόνο στην Ελλάδα.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης.

1. Οι προμηθευτές είναι από Αθήνα-Θεσσαλονίκη αλλά κυρίως από Πάτρα.

Γίνεται διαλογή στους προμηθευτές, ανάλογα με τις προσφερόμενες τιμές, την ποιότητα των υλικών και την φερεγγυότητά τους. Δεν υπάρχει κάποιος κατάλογος ή βιβλίο που να καταχωρεί τους προμηθευτές του.

Μας αναφέρει ότι υπάρχει ένα Συνεταιρισμός Επιπλοποιών ο οποίος χορηγεί κάποια κίνητρα όπως π.χ. δεν δίνει τιμολόγια για τις πληρωμές. Παλαιότερα ανάλογα με τον τίτλο που είχε κάποιος επιπλοποιός, ο Συνεταιρισμός του έδινε κάποιο χρηματικό μερίδιο. Ο ίδιος είχε πάρει γύρω στις 100.000-150.000 δραχ. Με την εφαρμογή όμως του ΦΠΑ, δεν τον συμφέρει να ψωνίζει τώρα από τον Συνεταιρισμό, γιατί δεν υπάρχουν τα απαραίτητα υλικά και γιατί σταμάτησε πιά να παρέχει αυτά

τα χρηματικά μερίδια.

2.Υπεύθυνος σε όλες τις συναλλαγές είναι ο ίδιος, χωρίς να έχει αντιπροσώπους ή μεταπωλητές.

3.Παλιά μέσω του ΕΟΜΜΕΧ είχε λάβει μέρος στην Έκθεση Θεσσαλονίκης ,απο την FURNITEK,η οποία του διέθεσε χώρο για δύο κρεβατοκάμαρες.Από τότε ,δεν ξανάλαβε μέρος ,γιατί η χορήγηση αυτή σταμάτησε.

4.Με τους πελάτες του προσπαθεί να είναι πάντα συνεπής. Αυτό το πετυχαίνει κατά 90% ,αλλά δεν παύουν οι πελάτες του να έχουν πάντα κάποια παράπονα.

5.Δεν κάνει προσφορές στα προϊόντα του ,γιατί τα περιδότερα έπιπλα που έχει είναι έτοιμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

1)Δεν υπάρχει κάποιος κατάλογος ή βιβλίο που να καταχωρεί τους προμηθευτές του,

2)Δεν έχει συνεργασία με τον ΕΟΜΜΕΧ ή με άλλους αρμόδιους φορείς,γιά να ενημερώνεται πάνω σε θέματα που τον αφορούν.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

1) Να καταχωρεί τους προμηθευτές σε ένα κατάλογο έτσι ώστε να επιλέγει αυτούς που του προσφέρουν πιδ ευνοϊκούς όρους.

2) Να απευθύνεται στον ΕΟΜΜΕΧ γιά τυχόν προβλήματα που του παρουσιάζονται,και να ενημερώνεται από διάφορα περιοδικά που έχουν σχέση με το αντικείμενο του.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η επιχείρηση "Ι.ΚΑΖΑΣ Ε.Π.Ε.",είναι μια βιοτεχνία ετοίμων ενδυμάτων ,η οποία είναι εγκατεστημένη στην οδό Αράτου 42-44.Η κύρια παραγωγή της είναι φορέματα μακρό και φόρμες

γυμναστικής. Η ΜΜΕ αυτή επιχείρηση απασχολεί 4 εργαζόμενους και τα προϊόντα της τα διαθέτει μόνο στον Ελληνικό χώρο.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ που αφορούν ζητήματα λειτουργίας της επιχείρησης.

1. Η επιχείρηση δεν αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα στις σχέσεις της με τους προμηθευτές.

Από αυτούς αγοράζει πρώτες ύλες, τις οποίες επεξεργάζεται και στην συνέχεια τα υφάσματα αυτά δίνονται σε άλλα εργαστήρια για να ραφτούν.

2) Υπεύθυνος για τις πωλήσεις είναι ο ίδιος ο επιχειρηματίας και η γυναίκα του.

Υπάρχουν μεταπωλητές και αντιπρόσωποι σε διάφορες περιοχές.

3) Προσλαμβάνει εποχιακό προσωπικό και κρατάει βιβλία τρίτης κατηγορίας.

4) Η επιχείρηση παίρνει δάνειο μόνο από Τράπεζες και μόνο όταν υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Από τον ΕΟΜΕΧ είχε πάρει 500.000 δρχ. για την πρόσληψη νέου εργατικού προσωπικού και για διάφορες επενδύσεις.

5) Στα προϊόντα του κάνει κοστολόγηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Ο επιχειρηματίας αυτός δεν ήταν ιδιαίτερα συνεργάσιμος μαζί μας και γι' αυτό τον λόγο δεν μπορέσαμε να έχουμε μια πιά ολοκληρωμένη εικόνα της επιχείρησής του, και στην συνέχεια να κάνουμε την κατάλληλη ανάλυση και τις παρατηρήσεις μας.

ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΜΜΕ

Από τις παραπάνω αναλύσεις που κάνουμε στις επιχειρήσεις που επισκεφθήκαμε, παρατηρούμε ότι υπάρχουν ορισμένα προ-

βλήματα τα οποία είναι κοινά και τα αντιμετωπίζουν όλες οι παραπάνω μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ένα τέτοιο πρόβλημα είναι η έλλειψη ενημέρωσης από την πλευρά των επιχειρηματιών και ανανέωσης των πληροφοριών που παρέχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΕΟΜΕΧ - επιμελητήρια) πάνω σε θέματα δανειοδότησης, έρευνας αγοράς κ. λ.π.

Όλοι οι επιχειρηματίες παρατηρήσαμε ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρηματοδότησης και αυτό γιατί οι τόκοι είναι υψηλοί και γενικά δεν υπάρχει μια ειδική ρύθμιση με ιδιαίτερα επιτόκια για τις ΜΜΕ. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι επιχειρηματίες να στρέφονται στην παραοικονομία.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι το χαμηλό επίπεδο μόρφωσης των περισσότερων επιχειρηματιών, με συνέπεια να γίνεται κακή διοίκηση των επιχειρήσεων. Π.χ. να μην παράγουν νέα προϊόντα και να παραμένουν στα κλασσικά κάνοντας λιγότερο ανταγωνιστικά τα προϊόντα τους.

Το βασικότερο πρόβλημα όμως είναι ότι δεν υπάρχει ένας σωστός προγραμματισμός (και σε μερικές ΜΜΕ ο προγραμματισμός είναι ανύπαρκτος) σε όλα τα στάδια της παραγωγής. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την κακή λειτουργία της επιχείρησης και τα μειωμένα κέρδη. Και αυτό γιατί όταν ένας επιχειρηματίας ασχολείται συστηματικά και προβληματίζεται για το μέλλον της επιχείρησής του έχει μερικά πολύ σημαντικά ωφέλη. Όπως π.χ. εξασφαλίζει το χρόνο για έγκαιρες ενέργειες και βοηθιέται στην διαμόρφωση αποφάσεων που θα επηρεάσουν την πορεία της επιχείρησης για πολύ καιρό. Επίσης ο προγραμματισμός τον βοηθά να κάνει καλύτερη χρήση των μέσων που έχει στην διάθεσή του και γενικότερα να βελτιώσει τη λειτουργία της επιχείρησής του.

Ε Ρ Ω Τ Η Μ Α Τ Ο Λ Ο Γ Ι Ο
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Σ Ε Ω Ν

- ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
- ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ;
- ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΜΕΤΟΧΟΙ);
- ΤΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ;
- ΠΟΣΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ;
- ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΣΑΣ;
(ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ)

1. Π Ρ Ο Μ Η Θ Ε Υ Τ Ε Σ

- ΠΩΣ ΤΑ ΠΑΤΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΣΑΣ;
(Δηλαδή ,σας στέλνουν έγκαιρα τις ποσότητες και την ποιότητα που τους έχετε παραγγε(λει;)
- ΚΑΝΕΤΕ ΕΓΚΑΙΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΑΣ ΕΤΣΙ ΠΟΥ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΤΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΑΣ;
- ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΒΡΕΙΤΕ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝ ΚΑΠΟΙΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝ ΝΑ ΣΑΣ ΣΤΕΙΛΟΥΝ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΑΣ;
- ΚΡΑΤΑΤΕ ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΣΑΣ;
- ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΣΑΣ;

2. Π Ε Λ Α Τ Ε Σ

- ΕΧΕΤΕ ΤΜΗΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ;
- ΠΟΙΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ;
- ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΠΟΙΟ ΔΕΙΚΤΥΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ,ΜΕΤΑΠΩΛΗΤΩΝ;
- ΕΙΣΤΕ "ΣΥΝΕΠΕΙΣ" ΣΤΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΑΣ;
- ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΣΥΧΝΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΡΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕ-

ΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ "ΚΑΚΗ" ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ;

-ΚΑΝΕΤΕ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ;

-ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΓΙΑ ΤΟ "ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ" ΜΕ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΝΑ ΦΕΥΓΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥΣ;

3. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

-ΠΟΙΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΕΙ ΤΙ ΘΑ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΦΟΥ ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΕΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΑΣ;

-ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΟΧΙΑΚΑ; ΔΗΛ.ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΠΡΟΙΟΝ ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ ;ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΕΤΣΙ ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΥΤΗ Η ΑΛΛΑΓΗ;

-ΠΡΟΛΑΒΑΙΝΕΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΕΙ ΣΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ;

-ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΕΠΟΧΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ;

4.ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

-ΕΧΕΤΕ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ Η ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΑΕΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ; ΤΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΡΑΤΑΤΕ;

-ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ;

ΥΠΗΡΞΑΝ ΤΥΧΟΝ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΡΙΑ ΤΟΥΣ Η ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΑ;

-ΣΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΝ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ;

ΔΗΛ.ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΙΔΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ Μ.Μ.Ε. ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΕΠΙ-ΤΟΚΙΟ Κ.Λ.Π.;

-ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΕΥΚΟΛΑ ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ ΔΑΝΕΙΟ ΑΝ ΧΡΕΙΑΣΘΕΙ; ΑΝ ΝΑΙ

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΣΘΕ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΒΡΕΙΤΕ;ΑΝ ΟΧΙ ΤΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ;

-ΞΕΡΕΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΟΜΜΕΧ;

-ΕΧΕΤΕ ΠΑΕΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟ ΠΡΟ-ΒΛΗΜΑ ΣΑΣ ; ΠΟΤΕ ΠΗΓΑΤΕ;

-ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΣΑΣ ΣΤΟ "ΧΩΡΟ" ΞΕΡΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΜΜΕΧ;

-ΕΧΕΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ο ΕΟΜΜΕΧ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΘΥ ΕΙΣΤΕ;

- ΔΕΝ ΠΗΓΑΤΕ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΘΑ ΧΑΖΕΤΕ ΜΙΑ ΜΕΡΑ;
 - ΠΟΙΟΙ ΑΛΛΟΙ ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ; ΔΕΝ ΕΙΧΑΤΕ ΠΟΤΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΝΑ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΑΣ ΒΟΗΘΗΣΕΙ Ο ΕΟΜΜΕΧ;
 - ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΑΣ ,ΣΑΣ ΕΞΗΓΟΥΝ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ,ΔΗΛ. ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΕΙΣ,ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΟΣΤΟΥΣ,Κ.Λ.Π.
 - ΚΑΝΕΤΕ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΣΑΣ ;ΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ,ΕΙΤΕ ΑΡΓΟΤΕΡΑ ,ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΠΟΥ ΑΝΕΒΗΚΕ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ;
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

M.M.E.

Ορισμός που χρησιμοποιείται γενικά από την Κοινότητα

- λιγότερα από 500 άτομα
- λιγότερο από 1/3 του ενεργητικού ανήκει σε μεγάλες εταιρείες.
- πάγια στοιχεία των 75 εκατομ. ECU.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Συνέλευση εκλεγμένη με καθολική ψηφοφορία, μελετά τις προτάσεις της Επιτροπής, ψηφίζει τον προϋπολογισμό και παίρνει αποφάσεις επί θεμάτων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Πρωτοβουλία του ήταν το ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΤΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ.

Οι ολομέλειες λαμβάνουν χώρα, κατά κανόνα στο Στρασβούργο, οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών στις Βρυξέλλες, ενώ η γραμματεία του είναι στο Λουξεμβούργο:

CENTRE EUROPEEN-PLATEAU DU KIRCHBERG

TEL: (352) 43001

E.E. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων)

- σειρά L : νομοθεσία
- σειρά C : ανακοινώσεις
- σειρά S : κρατικές προμήθειες, αγορές του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Πωλείται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων του Ευρωπαϊκού

Ταμείου Ανάπτυξης.

OFFICE DES PUBLICATIONS OFFICIELLES DES COMMUNAUTES EUROPEENNES L 2985 LUXEMBOURG TEL: 490081 και στα γραφεία πώλησης στην Κοινότητα

Ε.Τ.Ε. (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων)

Διεύθυνση πληροφοριών

100 , BD KONRAD ADENAUER

L- 2950 LUXENBOURG

Τηλ.: 4379 -1

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΑΔΑ : Υπουργείο Εργασίας

Υπηρεσία Σχέσεων με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (ΥΣΕΚ)

Πειραιώς 40

Αθήνα

Διευθύνσεις αρμοδίων διοικητικών αρχών για το ΕΤΠΑ

ΕΛΛΑΔΑ :Υπουργείο (Συντονισμός) Εθνικής Οικονομίας

Πλατεία Συντάγματος

Αθήνα

Κύριοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί που διαχειρίζονται τα συνολικά δάνεια υπέρ των Μ.Μ.Ε.

ΕΛΛΑΣ :

Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΒΑ)

Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΕΒΑ)

Τράπεζα Επενδύσεων

Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Πληροφορίες μπορούν να ζητηθούν :

Γραφείο Ελλάδος:

Οδός Υψηλάντου 13-15

Κολωνάκι

10675 Αθήνα

Τηλ. : 7249811

TELEX: 222 126

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ : Ξενίας 16, 11528 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ ; 7715002-3- (10 γραμμές)

ΤΕΛΕΞ: 218819 ΗΜΙΗ GR

TELEFAX : 7778694

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ : Ξενίας 16, 11528 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ : 7794229

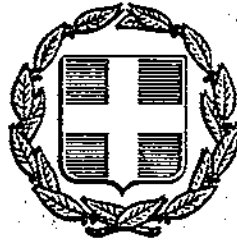
Τ Ε Λ Ε Χ: 218819 ΗΜΙΗ GR

TELEFAX : 7778694

Στο ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. , που σαν σκο-
πό έχει την παροχή κάθε δυνατής πληροφόρησης στις Μ.Μ.Ε.
της χώρας, αλλά και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου, λειτουργούν:

"ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

(ΤΗΛ. 7799972 - 7799974)..

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1990

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
101

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1892

Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 1

Έννοια παραγωγικής επένδυσης

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου παραγωγική επένδυση θεωρείται:

α. Η κατασκευή, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών εγκαταστάσεων, ξενοδοχειακών καθώς και βοηθητικών εγκαταστάσεων των υπαγομένων επιχειρήσεων, που αναφέρονται στο άρθρο 2.

β. Η αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που βρίσκονται μέσα σε ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. και ανήκουν κατά κυριότητα σε αυτές. Επίσης η αγορά μη χρησιμοποιούμενων, αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που η έναρξη κατασκευής τους έγινε πριν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται για παραγωγικούς σκοπούς, τουλάχιστον για μία διετία πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις αυτού του νόμου, εφ' όσον οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις χρησιμοποιηθούν για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων από την περιοχή Α σύμφωνα με την περίπτωση (α) της παραγράφου 4 του άρθρου 9.

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούριων μηχανημάτων και λοιπού μηχανολογικού ή τεχνικού εξοπλισμού παραγωγής.

Η αγορά και εγκατάσταση καινούριων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, όπως συστημάτων πληροφορικής ή τηλεπληροφορικής. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται η αγορά του αναγκαίου για την επένδυση λογισμικού (software): Οι δαπάνες εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασης του όλου συστήματος.

δ. Οι δαπάνες μελετών και επενδύσεων που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, όπως πληροφορικής και τηλεπληροφορικής. Η δαπάνη εγκατάστασης πρότυπης δοκιμαστικής μονάδας. Οι δαπάνες επενδύσεων για εφαρμοσμένη έρευνα και η αγορά οργάνων ή εξοπλισμού εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής έρευνας. Οι δαπάνες μελετών εργονομίας και προστασίας της φυσιολογικής και ψυχολογικής υγείας των εργαζομένων.

ε. Οι δαπάνες μετεγκατάστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 9, υφιστάμενων παραγωγικών μονάδων του εδαφίου (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

Στις δαπάνες μετεγκατάστασης περιλαμβάνονται και οι δαπάνες ανέγερσης των αναγκαίων κτιριακών εγκαταστάσεων στη νέα θέση.

στ. Η κατασκευή καινούριων αποθηκευτικών χώρων, φυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων καθώς και η αγορά καινούριων αυτοκινήτων-φυγείων ή πλοίων-φυγείων.

ζ. Η αγορά καινούριων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών, εμπορευμάτων και μαζικής μεταφοράς εργατοτεχνιτών και υπαλληλικού προσωπικού, καθώς και εξοπλισμού και εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

η. Η ανέγερση καινούριων εργατικών κατοικιών για τη στέγαση προσωπικού της επιχείρησης, βρεφονηπιακών σταθμών καθώς και κτιρίων ή εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού προοριζομένων να χρησιμοποιηθούν για την αναφυχή ή συνεσίαση εργατών και υπαλλήλων και εφ' όσον κατασκευάζονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

θ. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και η αγορά εξοπλισμού τους. Οι δαπάνες για μόνιμες εγκαταστάσεις κατασκηνωτικών κέντρων (campings) και εγκαταστάσεις χειμερινού τουρισμού, ως και για κατασκευή και εξοπλισμό διαμερισμάτων για τουριστική χρήση.

ι. Οι δαπάνες επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών που χαρακτηρίζονται παραδοσιακοί ή διατηρητέοι. Η ανακαίνιση παραδοσιακού χαρακτήρα ξενοδοχειακών μονάδων που κρίνονται διατηρητέες και που προστατεύονται από ειδικό νομικό καθεστώς όρων δόμησης.

Οι δαπάνες ανακαίνισης διατηρητέων παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα με σκοπό τη μετατροπή τους σε αναγκαίους χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ια. Η αγορά υλικού για αναπαραγωγή των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων και του πολλαπλασιαστικού υλικού των γεωργικών, κτηνοτροφικών ή ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων.

ιβ. Οι δαπάνες επενδύσεων που αποσκοπούν στην κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό κεντρικών αγορών, σφαγείων και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιγ. Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών ή σε πολυόροφα βιοτεχνικά κέντρα, που κατασκεύασε ή κατασκεύαζε η Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. μόνη της ή σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. καθώς και σε πολυόροφα βιοτεχνικά κτίρια που η κατασκευή τους έγινε με δανειοδότηση της Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε., ανεξάρτητα από το χρόνο κατασκευής και χρησιμοποιήσής τους.

ιδ. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων και η αγορά εξοπλισμού επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών - ξενοδοχειακών μονάδων.

ιε. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) σε θέσεις και με προδιαγραφές που θα εγκρίνονται κάθε φορά από τον Ε.Ο.Τ., το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.

ιστ. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ. και με βάση τις προδιαγραφές που θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού.

ιζ. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός γηπέδων γκόλφ και των απαραίτητων εγκαταστάσεών τους καθώς και η αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού τους μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ.

2. Δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση η απόκτηση επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων, επιπλων και ακευών γραφείων, οικισμένων γηπέδων και αγροτεμαχίων.

Επίσης, δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση:

α. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση θεωρούνται παραγωγικές επενδύσεις: (α) η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, τις ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης και από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, (β) η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, κατασκευαστικών κέντρων και κέντρων χειμερινού τουρισμού καθώς και επενδύσεων του εδαφίου (ιζ) της παρ. 1 αυτού του άρθρου, επί οικοπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών και (γ) η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών επί αιγιαλού.

β. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων καθώς και ξενοδοχειακών καταλυμάτων κάθε λειτουργικής μορφής κατώτερης της Γ' τάξης.

γ. Ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακής μονάδας κάθε λειτουργικής μορφής προ της παρ. 1 της ισχύος από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ολοκλήρωση επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού ή του ν. 1262/1982 ή του ν. 1116/1981.

3. Το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στο νόμο αυτόν όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου είναι:

α. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (β), (στ), (θ) και (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές.

β. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις λοιπές κατηγορίες επιχειρήσεων του άρθρου 2, εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δραχμές.

γ. Για επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, σύμφωνα με την περίπτωση (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και την περίπτωση (ιε) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δραχμές.

δ. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (ιη) και (ιβ) της παραγρ. 1 του άρθρου 2, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

ε. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (ιη) και (ιβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές.

στ. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού όλων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τις επενδύσεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 9.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα όρια της προηγούμενης παραγράφου καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος επένδυσης για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχές που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Άρθρο 2

Υπαγόμενες επιχειρήσεις

1. Υπάγονται στο νόμο αυτόν οι ακόλουθες επιχειρήσεις:

α. Μεταποιητικές βιομηχανικές, βιοτεχνικές και χειροτεχνικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων.

Περιλαμβάνονται στις παραπάνω επιχειρήσεις και οι βιοτεχνικές επι-

χειρήσεις παραδοσιακών οικοδομικών υλικών, όπως πέτρας, τοιχοποιίας, δαπέδων και στέγης, μαλιτζόπλακας, κεραμιδιών και τούβλων παραδοσιακών τύπων, διαφόρων κεραμικών δαπέδων και ειδικών κωμαμάτων. Επίσης βιοτεχνικές και εργαστήρια παραδοσιακών κατασκευών, όπως ξυλουργεία, επιπλοποιεία, σιδηρουργεία, μαρμαρογλυφεία και άλλα εργαστήρια κατεργασίας οικοδομικού μαρμάρου ή πέτρας. Εργαστήρια χειροτεχνίας, οικιοτεχνίας, κεραμικής, κοσμηματοποιίας, υφαντικής, ταπητουργίας και γουνοποιίας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, καθορίζεται η ένταξη ή μη, στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου, κατηγοριών επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν δυσκολίες κατάταξης τους από τις υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων, τις αρμόδιες γωμοδοτικές επιτροπές ή τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.).

β. Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.

γ. Μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις.

δ. Κέντρα τεχνικής βοήθειας για τη βιομηχανία και βιοτεχνία που ιδρύονται από συνεταιρισμούς, επιμελητήρια, επαγγελματικές οργανώσεις, τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., και το ΕΛ.ΚΕ.ΠΛ., σκοπός των οποίων είναι η παροχή τεχνικών συμβουλών και πληροφόρησης στους επενδυτές, σχετικά με την τεχνολογική κατάσταση του κλάδου, την οργάνωση της παραγωγής, τη διαχείριση της επιχείρησης, τη σύνθεση του προσωπικού, τη μελέτη της αγοράς και του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού.

ε. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αγροτικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων.

στ. Επιχειρήσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών για επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων.

ζ. Επιχειρήσεις που παράγουν για δικό τους λογαριασμό ή για τρίτους ενέργεια σε μορφή αερίου, θερμού νερού, ατμού ή στερεά καύσιμα από βιομάζα.

η. Επιχειρήσεις που έχουν αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή μηχανισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας.

θ. Επιχειρήσεις τυποποίησης και συσκευασίας, συντήρησης, αποξήρανσης, κατάψυξης ή αφυδάτωσης γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυηρών προϊόντων.

1. Επιχειρήσεις παραγωγής βιομάζας από έτησια ή πολυετή φυτά που θα χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη για την παραγωγή ενέργειας.

ια. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς ή διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιωτικές περιοχές, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές έχουν την έδρα τους σε νομούς που υπάγονται στις περιοχές Γ και Δ για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος νόμου.

ιβ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ξενώνες καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών - ξενοδοχειακών μονάδων και ειδικότερα για τη δημιουργία μονάδων εκμετάλλευσης κεντρικών πλυντηρίων και παρασκευαστηρίων ετοιμών ή ημιετοιμών τροφίμων για τις ανάγκες των παραπάνω μονάδων.

ιγ. Κατασκηνωτικά κέντρα (campings), που κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές και με την έγκριση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, μόνο για τις δαπάνες μόνιμων εγκαταστάσεών τους και διαμόρφωσης του χώρου καθώς επίσης και διαμερίσματα για τουριστική χρήση.

ιδ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών και κέντρα χειμερινού τουρισμού.

ιε. Οικίες ή κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, διασκευαζόμενα σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων, με την έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών ή του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος καθώς και του Ε.Ο.Τ. ή του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.

ιστ. Επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμοί, που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και

χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων.

ιζ. Ιερές μονές και ορθόδοξες ακαδημίες για την ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιη. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

ιβ. Εκδοτικές ή εκτυπωτικές επιχειρήσεις ημερήσιου τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης για το σύνολο των εκδόσεών τους, καθώς και επιχειρήσεις ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων, όπως αυτές καθορίζονται από τα άρθρα 1 του ν.δ. 3619/1956 και 1 του ν.δ. 1263/1972 (ΦΕΚ Α 197), όπως ισχύει μετά τη τροποποίησή του από το άρθρο 2 του ν. 1446/1984.

ιχ. Επιχειρήσεις κατασκευής και εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινητών για δημόσια χρήση, χωρητικότητας οχήματα (80) τουλάχιστο θέσεων.

κα. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης λιμένων αναψυχής, συνεδριακών κέντρων και γηπέδων γκολφ.

κβ. Εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής και μεταλλευτικής έρευνας, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη που υποβάλλεται από αυτές για την υπαγωγή των επενδύσεών τους στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Ο χαρακτηρισμός επιχειρήσεων για την υπαγωγή τους στο προηγούμενο εδάφιο γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

κγ. Επιχειρήσεις με αντικείμενο την παραγωγή ηλεκτρισμού από την εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας και ειδικότερα της αιολικής, ηλιακής, υδροηλεκτρικής, γεωθερμικής και βιομάζας.

κδ. Τεχνικές εταιρείες για τον εκσυγχρονισμό τους, την αντικατάσταση των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους.

2. Οι διατάξεις αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η εξαίρεση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρείες καθώς επίσης και εταιρείες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών, εφόσον περιλαμβάνονται σε μία από τις κατηγορίες επενδύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Οι διατάξεις αυτού του νόμου όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου εφαρμόζονται για τις επιχειρήσεις της παραγράφου 1 που τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

Οι διατάξεις αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή για επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινωνίας ή εταιρείας αστικού δικαίου ή κοινοπραξίας.

Άρθρο 3

Περιοχές της Επικράτειας

1. Το άρθρο 3 του ν. 1262/1982 διατηρείται σε ισχύ και συμπληρώνεται ως εξής:

Στην παράγραφο 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, τα όρια της ζώνης Λαυρεωτικής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών».

Στην παράγραφο 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού, που δεν είναι δυνατόν να τροποποιούνται πριν από την παρέλευση διετίας από την έναρξη της ισχύος τους, μπορεί να καθορίζονται ζώνες της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας, στις οποίες δεν έχουν εφαρμογή τα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου ή καθορίζεται ποσοστό επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου άλλων δυσμενέστερων από άποψη κινήτρων περιόδων, ανάλογα με το βαθμό συγκέντρωσης τουριστικής δραστηριότητας και το είδος της επένδυσης».

Στην παράγραφο 4 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στις βιομηχανικές περιοχές της Ε.Τ.Β.Α. ή βιοτεχνικά κέντρα του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή βιοτεχνικά κέντρα και κτίρια επιχειρήσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της περιοχής Δ καθώς και της Θράκης, δίνονται τα κίνητρα των ειδικών ζωνών των περιοχών αυτών, δηλαδή ισχύει το καθεστώς των άρθρων 7 παρ.1 περίπτωση (γ) και 11 παρ.1 αυτού του νόμου.»

«Για τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται μέσα σε τεχνολογικά πάρκα, όπως αυτά θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εφαρμόζονται το καθεστώς ενισχύσεων που ισχύει για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στις ΒΙ.ΠΕ.Ε.Τ.Β.Α.»

2. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται το άρθρο 3 του παρόντος νόμου νοείται το άρθρο 3 του ν.1262/1982.

3. Η προβλεπόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν.1262/1982 προθεσμία παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1994.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 4

Περιεχόμενο της επιχορήγησης

1. Σε επιχειρήσεις του άρθρου 2, που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 και υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου σύμφωνα με το άρθρο 7, παρέχεται επιχορήγηση που συνίσταται σε δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλη πηγή για την ίδια επένδυση.

Η επιχορήγηση αυτή παρέχεται για παραγωγικές επενδύσεις ή για τμήμα τους ύψους μέχρι 2,5 δις δρχ.

2. Σε περίπτωση που η παραγωγική επένδυση υπερβαίνει το ύψος που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει το ελάχιστο ποσοστό ίδιας συμμετοχής στη συνολική παραγωγική επένδυση, όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5.

3. Για τον προσδιορισμό του ορίου των 2,5 δις. δρχ. υπολογίζονται αθροιστικά όλες οι παραγωγικές επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία και υποβάλλονται από τον ίδιο επενδυτή, για υπαγωγή τους στις διατάξεις αυτού του νόμου, μέσα σε διάστημα 5 ετών από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης, που έχει ήδη υπαχθεί στις διατάξεις αυτού του νόμου.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να αναπροσαρμόζεται το όριο της παραγράφου 1 του παρόντος. Το νέο αυτό όριο εφαρμόζεται για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων που θα υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης που εκδίδεται κάθε φορά. Για τις περιπτώσεις επενδύσεων της προηγούμενης παραγράφου 3, το νέο αυτό όριο ισχύει για τις αιτήσεις επενδύσεων που υποβάλλονται μετά τη λήξη της 5ετίας. Με όμοιες επίσης αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις και περιορισμοί για την επιχορήγηση επενδύσεων

1. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στις επιχορηγούμενες επενδύσεις δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% του συνολικού κόστους της παραγωγικής επένδυσης στην περιοχή Β, 35% στην περιοχή Γ, 25% στην περιοχή Δ και 15% στη Θράκη. Στην περιοχή Α και μόνο για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9, το κατώτερο ποσοστό ίδιας συμμετοχής είναι 40%. Το ελάχιστο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή σε επενδύσεις που παίρνουν επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου που αντιστοιχεί σε περιοχή όπου τα κίνητρα αυτά είναι πιο ευνοϊκά από εκείνα της περιοχής όπου πραγματοποιείται η επένδυση, είναι ίσο με το ποσοστό που προβλέπεται για τις επενδύσεις της δυσκολότερης αυτής περιοχής. Ειδικά για τις επενδύσεις της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 9 η ίδια συμμετοχή μειώνεται κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες κατά περιοχή.

2. Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις με ύψος επένδυσης μέχρι 60 εκατομμύρια δρχ. και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές, πλην συνεταιρισμών, επιχειρήσεις. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυθόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του συνεταιρικού τους κεφαλαίου ή ο

οργανισμός ειδικού αποθεματικού ή, κατά περίπτωση, η χρησιμοποίηση αποθεματικών εκτός του τακτικού. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν υφιστάμενες επιχειρήσεις το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε υφιστάμενες επιχειρήσεις το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους ή, κατά περίπτωση, τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση 10ετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση της 10ετίας επιβάλλονται ανάλογα οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή. Ατομικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις μέχρι 60 εκατ. δρχ. και έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού μπορεί να διατηρούν τη μορφή τους. Ιερές μονές για την πραγματοποίηση των επενδύσεων τους σύμφωνα με την περίπτωση (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρείας σύμφωνα με τα παραπάνω.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό πέρα από το οποίο ο φορέας της επένδυσης πρέπει να έχει εταιρική μορφή.

Στην εγκριτική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής. Αν διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 8 ότι δεν πληρούνται οι πιο πάνω αναφερόμενοι όροι και προϋποθέσεις, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής στο νόμο και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπραχτής Δημοσίων Εσόδων.

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση, που έχει εγκριθεί με την αρχική πράξη υπαγωγής, δεν είναι δυνατό να μειωθεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησής της.

3. Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου στην επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως, με βάση την έκθεση των κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 8 οργάνων ελέγχου, έχει αποδειχθεί καταβληθεί και δαπανηθεί για την πραγματοποίηση της επένδυσης η ελάχιστη κατά περιοχή ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας Τράπεζας. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση της επένδυσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η ελάχιστη κατά περιοχή ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπολοίπου, πέραν της υποχρεωτικής ίδιας συμμετοχής, ποσού.

Η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σε δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου, της τελευταίας δόσης καταβαλλομένης μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης. Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών για την επένδυση ορίζεται στην εγκριτική πράξη. Είναι δυνατή η καταβολή κάθε μιας από τις δόσεις της επιχορήγησης, εκτός από την πρώτη και την τελευταία δόση, εφ' όσον προσκομίζεται στην Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων ή στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία, εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης τράπεζας. Το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

4. Για τον έλεγχο των τιμών, οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης να υποβάλουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού που θα εισαχθούν στο Συμβούλιο Έρευνας Τιμών. Το Συμβούλιο Έρευνας Τιμών μπορεί να ζητήσει από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό όμιλο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση του στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών παγίων στοιχείων της επένδυσης θα χρησιμοποιούνται από τις γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως νόρμες κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, που θα αναπροσαρμόζονται ανά εξαμηνιο τουλάχιστον και θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο νόμο αυτόν απορρίπτεται ή τυχόν δοθείσα έγκριση ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής

Οικονομίας, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνονται περιφερειακά όργανα του Συμβουλίου Έρευνας Τιμών.

5. α. Η έναρξη των επενδύσεων του νόμου αυτού μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών στην αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 6 του άρθρου 6. Δαπάνες επενδυτικών έργων που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή δεν συνυπολογίζονται στο κόστος της επένδυσης ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

β. Η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της γνωμοδοτικής επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη της επένδυσης.

γ. Δεν αποτελούν έναρξη και μπορούν να πραγματοποιηθούν και πριν από την υποβολή της αίτησης οι προκαταρκτικές εδαφολογικές εργασίες (διαμόρφωση - περιφράξη), οι προκαταρκτικές εδαφολογικές έρευνες για μεταλλευτικές επιχειρήσεις, οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής άδειας και οικονομοτεχνικής μελέτης, η συνομολόγηση δανείου, η ανάληψη δανείου, το άνοιγμα πίστωσης και η παραγγελία μηχανημάτων, μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπού εξοπλισμού.

Άρθρο 6

Διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων επενδύσεων

1. Η επιχορήγηση και επιδότηση των επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου παρέχεται με την απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 7, περίληψη της οποίας, περιέχουσα τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το παραγωγικό κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό της επιχορήγησης και επιδότησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου για την ολοκλήρωση των επενδύσεων ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου. Μεταβολή, με οποιονδήποτε τρόπο, των όρων της απόφασης επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση του επενδυτή.

Με αποφάσεις του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δύναται να εκχωρεί το δικαίωμα υπογραφής των αποφάσεων υπαγωγής στο νόμο αυτόν, των αποφάσεων ανάκλησης υπαγωγής καθώς και των αποφάσεων μερικής ή ολικής επιστροφής επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου των επενδύσεων του παρόντος νόμου ή του ν. 1262/1982, που εξετάζονται από τις περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές και τις γνωμοδοτικές επιτροπές του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και της Α.Τ.Ε. του άρθρου 8, στους γενικούς γραμματείς περιφερειών ή σε νομάρχες της έδρας των διευθύνσεων περιφερειακής ανάπτυξης ή σε κατά τόπους αρμόδιους νομάρχες, εφ' όσον οι επενδύσεις αυτές πραγματοποιούνται στα διοικητικά όρια των υπηρεσιών ή των νομαρχιών τους ή στον πρόεδρο του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και στο Διοικητή της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, αντίστοιχα, τηρουμένης της διαδικασίας που ορίζεται στο νόμο αυτό.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που θα συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Οι τράπεζες, για τη χορήγηση των απαιτούμενων δανείων προς επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αίτηση υπαγωγής στον παρόντα νόμο, υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη, πέρα από τα δικά τους κριτήρια, και τα αναπτυξιακά κριτήρια, όπως καθορίζονται στο άρθρο 7 αυτού του νόμου και τη σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και να αιτιολογούν την τυχόν απόρριψη μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

5. Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου της παρ. 2 του άρθρου 8, εφ' όσον έχει διαπιστωθεί ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης σε συνδυασμό με την παρ. 3 του άρθρου 5.

Η πιστοποίηση αυτή ολοκληρώνεται εντός τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της εγκρι-

τικής πράξης, αναστέλλεται η πληρωμή των δόσεων και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ανακαλεί την εγκριτική πράξη ή αποφασίζει για τη μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που έχει καταβληθεί. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από τη Δ.Ο.Υ. Για την εισπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζεται αναλογικά και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41 Α), η εφαρμογή της οποίας επεκτείνεται και στους διαχειριστές προσωπικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμών καθώς και στους εκκαθαριστές νομικών προσώπων.

6. α. Οι αιτήσεις επιχειρήσεων για υπαγωγή επενδύσεών τους στον παρόντα νόμο υποβάλλονται, κατά περίπτωση, στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και την Α.Τ.Ε. εις διπλούν, κατά το πρώτο δίμηνο κάθε εξαμήνου του έτους. Η διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των αιτήσεων ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος του εξαμήνου μέσα στο οποίο υποβλήθηκαν.

Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης αυτής, οι αιτήσεις υποβάλλονται μέχρι την 31.10.1990, η δε διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής τους θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 1991.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται:

α) η αναγκαία λειτουργική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών εφαρμογής του παρόντος νόμου και β) η στελέχωση των υπηρεσιών αυτών με το κατάλληλο και αριθμητικά αναγκαίο προσωπικό.

β. Κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου θα καθορισθεί με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης. Από την υποχρέωση αυτήν απαλλάσσονται όσοι έχουν υποβάλει αιτήσεις υπαγωγής πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Παραγωγικές επενδύσεις βιοτεχνίας ύψους μέχρι 120 εκατ. δραχμών εξετάζονται απ' ευθείας από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μετά από γνωμοδότηση της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 8. Το όριο των 120 εκατομμυρίων δραχμών είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση.

Παραγωγικές επενδύσεις ύψους μέχρι 120 εκατ. δραχμών που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (β), (στ) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εξετάζονται απ' ευθείας από την Α.Τ.Ε. και υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 8. Το όριο των 120 εκατομμυρίων δραχμών είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πραγματοποίησης των παραπάνω επενδύσεων, εφ' όσον οι αιτήσεις υπαγωγής υποβλήθηκαν στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή στην Α.Τ.Ε. και εξετάστηκαν από τους φορείς αυτούς, γίνονται από όργανα των φορέων αυτών σύμφωνα με το σχετικό εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η καταβολή των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων του επιτοκίου στις επενδύσεις αυτής της παραγράφου γίνεται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή την Α.Τ.Ε., φορείς, οι οποίοι αντλούν κεφάλαια από λογαριασμούς που δημιουργούνται επ' ονόματί τους από την προβλεπόμενη στην επόμενη παράγραφο δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου.

8. Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων επιτοκίου αυτού του νόμου εγγράφεται στον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων και οι επιδοτήσεις επιτοκίου που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτων.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως. Με την ίδια απόφαση είναι δυνατό να ενισχύονται ορισμένοι τομείς ή κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας. Επίσης με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των οργάνων στα οποία έχει εκχωρηθεί το

δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και προκειμένου για ιδιαίτερα σημαντικές επενδύσεις, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατόν με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει, κατά τη διάρκεια του έτους, το παραπάνω ποσό.

9. Αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 1116/1981 καθώς και των διατάξεων κάθε άλλου αναπτυξιακού νόμου, όπως και αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται βάσει του παρόντος νόμου, είναι δυνατόν να τροποποιούνται με όμοια απόφαση που εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της προβλεπόμενης γνωμοδοτικής επιτροπής, μετά από αίτηση του επενδυτή, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται σε παράταση προθεσμίας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός (1) έτους ή σε αύξομείωση της κινητήριας δύναμης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, εφόσον η αύξομείωση αυτή δεν υπερβαίνει το 1/5 εκείνης που έχει αρχικά εγκριθεί.

10. Αναμόρφωση του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει εγκριθεί μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του επενδυτή και εφόσον έχει υλοποιηθεί το 50% της παραγωγικής επένδυσης. Για τον καθορισμό του ποσού της αύξησης του κόστους της παραγωγικής επένδυσης λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υπολοίπης της. Δεν είναι δυνατή η έγκριση αναμόρφωσης κόστους σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει εγκριθεί.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής απαιτείται αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας Ελέγχου και Εκταμίευσης προς τη γνωμοδοτική επιτροπή.

11. Η προβλεπόμενη στην αρχική εγκριτική πράξη υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται εφάπαξ και για ένα έτος κατ' ανώτατο όριο. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας που αποδεικνύεται επαρκώς, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για ένα ακόμη έτος. Αιτήματα για παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης μπορεί να υποβληθούν μόνο εφόσον μέχρι την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος έχει εκταμιευθεί τουλάχιστον το 50% της εγκριθείσας επιχορήγησης.

Άρθρο 7

Ύψος επιχορήγησης - Διαδικασία έγκρισης

1. Το ύψος της επιχορήγησης των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν επενδύσεις οι οποίες εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ορίζεται ως εξής :

α. Για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων, πλην εκείνων που αναφέρονται στο επόμενο εδάφιο (β):

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης
Β	15%
Γ	25%
Δ	35%
Θράκη	45%

Για την περιοχή Α και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3 και των παραγράφων 2 και 7 του άρθρου 9, δεν παρέχεται επιχορήγηση.

β. Για τις επενδύσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ξενώνων, ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και κατασκηνωτικών κέντρων (campings):

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης
Β	10%
Γ	15%
Δ	25%
Θράκη	35%

Για την περιοχή Α και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 9, δεν παρέχεται επιχορήγηση.

γ. Στις επιχειρήσεις όλων των κατηγοριών που πραγματοποιούν επενδύσεις στις ειδικές ζώνες ή τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. της Δ περιοχής των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον μονάδες επιχορήγησης. Στις επιχειρήσεις όλων των κατηγοριών που

πραγματοποιούν επενδύσεις στις ειδικές ζώνες ή τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. της Θράκης των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3, παρέχονται επί (7) επιπλέον μονάδες επιχορήγησης.

2. Η υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 8 και με βάση τα ακόλουθα κριτήρια από τα οποία τα τρία πρώτα αποτελούν τα κριτήρια για την εκτίμηση της βιωσιμότητας της επένδυσης, εφόσον δε ικανοποιούνται αυτά, ακολουθεί η αξιολόγηση με βάση τα υπόλοιπα κριτήρια:

(1) Τα χαρακτηριστικά του φορέα της επένδυσης και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια ως προς την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των συνολικών χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης (κάλυψη ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης). Για υφιστάμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη και τα οικονομικά τους αποτελέσματα στο πρόσφατο παρελθόν καθώς και η παρούσα οικονομική τους κατάσταση.

(2) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη και το βαθμό κερσομού του κλάδου στον οποίο εντάσσεται.

(3) Η οργάνωση της επιχείρησης που πραγματοποιεί την επένδυση.

(4) Η εκτίμηση της κατάστασης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση και των προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξης του.

(5) Η εκτίμηση της συμβολής του κάθε κλάδου στον οποίο εντάσσονται οι υπό έγκριση επενδύσεις στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(6) Η εκτίμηση της τεχνολογίας και της παραγωγικότητας της επένδυσης, ιδίως για επενδύσεις του ίδιου κλάδου καθώς και του επιπέδου οργάνωσης της επιχείρησης.

(7) Το ύψος της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση της επένδυσης.

(8) Οι προοπτικές ανταγωνιστικών πωλήσεων και πέραν της τοπικής ή και της εθνικής αγοράς για την εκτίμηση της ανταγωνιστικότητας της επένδυσης σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο καθώς και η δυνατότητά της για αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών.

(9) Η συμβολή της επένδυσης στην απασχόληση, στην εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής.

(10) Η τυχόν εξασφάλιση διεθνών εμπορικών ή τεχνικών συνεργασιών.

(11) Η εκτίμηση των οικονομικών δυνατοτήτων του φορέα της επένδυσης για μελλοντική ανάπτυξη των επενδυτικών του πρωτοβουλιών, λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική προοπτική του κλάδου, τις εξελίξεις που διαμορφώνονται στα μεγέθη των επί μέρους μονάδων του και στη διάρθρωσή τους.

Ειδικότερα, για επενδύσεις εκσυγχρονισμού λαμβάνεται υπόψη η έκταση του προτεινόμενου εκσυγχρονισμού, η συμβολή του στην αναβάθμιση της παραγωγικής δομής της μονάδας, η τεχνολογία που ενσωματώνεται με αυτόν και γενικότερα η τεχνική συμμετοχή του στην αναβάθμιση του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται, για την υπαγωγή των επιχειρήσεων στις διατάξεις του παρόντος νόμου, τα στοιχεία αξιολόγησης των επενδύσεων, η λειτουργία, η βαθμολόγηση και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της προηγούμενης παραγράφου καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

4. Αιτήσεις επιχειρήσεων για υπαγωγή επενδύσεων καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων εγκριτικών αποφάσεων, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

Άρθρο 8

Γνωμοδοτικές επιτροπές και όργανα ελέγχου

1. α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, για επενδύσεις του παρόντος νόμου ύψους πέραν ορισμένου ποσού που καθορίζεται με την ίδια απόφαση.

β. Με όμοιες αποφάσεις συνιστώνται περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές στις έδρες των γενικών γραμματειών περιφερειών ή σε έδρες

των διευθύνσεων περιφερειακής ανάπτυξης ή σε έδρες νομαρχιών, οι οποίες γνωμοδοτούν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, για επενδύσεις του παρόντος νόμου ύψους μέχρι ορισμένου ποσού που καθορίζεται με τις ίδιες αποφάσεις.

γ. Με όμοια επίσης απόφαση συνιστάται γνωμοδοτική επιτροπή στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και στην Α.Τ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, για τις επενδύσεις του παρόντος νόμου που εξετάζονται από τους φορείς αυτούς σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6.

δ. Με τις παραπάνω αποφάσεις καθορίζεται η σύνθεση των επιτροπών αυτών.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται κεντρικά και νομαρχιακά όργανα ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα αν βρίσκονται σε εκτέλεση ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και προϋποθέσεις των αναπτυξιακών νόμων αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας καθώς και των σχετικών πράξεων και συμβάσεων υπαγωγής στους νόμους αυτούς. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας του οργάνου ελέγχου, όπου κρίνεται αναγκαίο, και η αποζημίωση των μελών και του γραμματέα των οργάνων ελέγχου, πέραν της ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Όμοια αποζημίωση με την παραπάνω μπορεί να παρασχεθεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και για ελέγχους που έχουν πραγματοποιηθεί ή έχουν αρχίσει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Στα μέλη των γνωμοδοτικών επιτροπών και των οργάνων ελέγχου που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι παρέχεται αποζημίωση εκτός έδρας και οδοιπορικά έξοδα αντίστοιχα με τα χρησιμοποιούμενα στους δημόσιους υπαλλήλους με μισθολόγιο Α' βαθμού.

Τα μέλη των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας από υπαλλήλους των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών και από εκπροσώπους τραπεζών και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η παροχή των υπηρεσιών από τα μέλη των γνωμοδοτικών επιτροπών και των οργάνων ελέγχου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι δύναται να γίνεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 98 του π.δ. 611/1977.

Οι δαπάνες των πάσης φύσεως αποζημιώσεων των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών και οργάνων ελέγχου, κεντρικών και νομαρχιακών, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Ο έλεγχος της προόδου των επενδυτικών έργων των επενδύσεων του άρθρου 6 παρ. 7 αυτού του νόμου, με βάση τις προϋποθέσεις και όρους του νόμου και των εγκριτικών πράξεων, γίνεται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. με όργανα που αυτός καθορίζει σε κάθε περίπτωση. Τα όργανα αυτά λειτουργούν σύμφωνα με τον οργανισμό λειτουργίας του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ..

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατό να ορίζεται ότι η πρόοδος των επενδυτικών έργων θα διαπιστώνεται από την τράπεζα που χρηματοδοτεί την επένδυση κι η εκταμίευση της επιχορήγησης από το Δημόσιο, πλην της τελευταίας δόσης, θα γίνεται με βάση σχετική έκθεση της παραπάνω τράπεζας. Το περιεχόμενο της έκθεσης καθορίζεται με τις ίδιες αποφάσεις.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με αποφάσεις του μπορεί να εκχωρεί στους νομάρχες το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων που αφορούν τη σύσταση ή τη συγκρότηση των νομαρχιακών οργάνων ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικά των επενδύσεων, ανεξάρτητα αν βρίσκονται σε εκτέλεση ή έχουν περατωθεί.

3. Πρόεδρος της κεντρικής γνωμοδοτικής επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Πρόεδρος των περιφερειακών γνωμοδοτικών επιτροπών είναι ο γενικός γραμματέας περιφέρειας ή ο νομάρχης της έδρας της διεύθυνσης περιφερειακής ανάπτυξης ή ο οικείος νομάρχης, στους οποίους έχει εκχωρηθεί από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων υπαγωγής επενδύσεων σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του νόμου αυτού, αναπληρούμενος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από το νόμιμο αναπληρωτή του. Στις περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν να μετέχουν χωρίς ψήφο και οι κατά τόπους αρμόδιοι νομάρχες ή επαρχοί, εφόσον συζητούνται θέματα επενδύσεων που πραγματοποιούνται μέσα στα διοικητικά όρια των νομαρχιών ή επαρχιών τους.

Πρόεδρος της γνωμοδοτικής επιτροπής του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. είναι ο γενικός διευθυντής του οργανισμού αυτού ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με την οικεία απόφαση συγκρότησης της επιτροπής.

Πρόεδρος της γνωμοδοτικής επιτροπής της Α.Τ.Ε. είναι ο υποδιευθυντής της Α.Τ.Ε. ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με την οικεία απόφαση συγκρότησης της επιτροπής.

4. Η συγκρότηση των γνωμοδοτικών επιτροπών του νόμου αυτού γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, με τις οποίες ορίζονται επίσης οι γραμματείς, οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματέων και οι εισηγητές. Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι αποζημιώσεις των προέδρων και των μελών των γνωμοδοτικών επιτροπών, των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων. Οι αποζημιώσεις αυτές μπορεί να ορίζονται κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Μέλη γνωμοδοτικών επιτροπών που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού, δεν μπορούν να μετέχουν σε συνεδριάσεις των γνωμοδοτικών επιτροπών, κατά τις οποίες εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ιδίου ή συναφούς αντικείμενου.

5. Για τη διαδικασία λειτουργίας των επιτροπών και οργάνων, την απαρτία και τη λήψη αποφάσεων, ισχύουν ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του οργανισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Άρθρο 9

Ειδικές επενδύσεις

1. Παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης στις περιοχές Β και Γ και 45 και 55 ποσοστιαίων μονάδων στην περιοχή Δ και στη Θράκη αντίστοιχα για τις πιο κάτω επενδύσεις:

α. Προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλισης ύδατος.

β. Ενεργειακού χαρακτήρα που αφορούν: (α) αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, (β) υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορρίμματα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας και (γ) εξοικονόμηση ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και απ' αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Για τις επενδύσεις της περίπτωσης αυτής λαμβάνεται υπόψη ο περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Για την ένταξη των επενδύσεων της περίπτωσης αυτής στις διατάξεις του παρόντος νόμου γνωμοδοτεί το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας του σχετικού ερωτήματος.

γ. Ίδρυσης ή επέκτασης εγκαταστημένων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής έρευνας, που πραγματοποιούνται από τις παραγωγικές μονάδες του άρθρου 2 παράγραφος 1.

δ. Επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. Για τον χαρακτηρισμό ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας των προϊόντων και υπηρεσιών των επιχειρήσεων της περίπτωσης αυτής, γνωμοδοτεί σχετικά το Υπουργείο Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

Είναι δυνατή η κατάθεση φακέλου επένδυσης της περίπτωσης αυτής στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας απευθείας από τον επενδυτή και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι ο φάκελος συνοδεύεται από βεβαίωση της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας του νόμου αυτού σχετικά με την πληρότητα των στοιχείων του.

ε. Για επενδύσεις ειδικών ιδρυμάτων και εργαστηρίων ταχύρρυθμης αναπροσαρμογής για την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του ν.1648/1986, καθώς και για επενδύσεις επιχειρήσεων των οποίων η κλεισιμότητα των συμφερόντων ανήκει σε άτομα με ειδικές ανάγκες ή αυτών που απασχολούν κατά πλειονότητα άτομα αυτής της κατηγορίας.

Η υπαγωγή στην κατηγορία αυτή των επιχειρήσεων γίνεται μετά από γνωμάτευση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή την Α.Τ.Ε., κατά περίπτωση.

στ. Για επενδύσεις των επιχειρήσεων της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. Στην περιοχή Α παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης, στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (στ) της προηγούμενης παραγράφου.

Επιχορήξεις της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Α, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Β.

Επιχορήξεις της περίπτωσης (κδ) υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Β, ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία εδρεύουν.

Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις για εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Β.

Επιχορήξεις που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων ή παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, σύμφωνα με την περίπτωση (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και την περίπτωση (ιε) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Γ.

Ειδικά στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις του προηγούμενου εδαφίου στις λοιπές περιοχές, παρέχονται 5 επιπλέον μονάδες επιχορήγησης υπό την προϋπόθεση ότι τα παραδοσιακά αυτά κτίρια ή οικίες βρίσκονται μέσα σε αξιόλογους παραδοσιακούς οικισμούς, όπως αυτοί θα καθορισθούν με άπασ εκδιδόμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού.

3. Επενδύσεις των περιπτώσεων β', ε', στ' και ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Δ, εκτός αν πραγματοποιούνται στη Θράκη, οπότε ισχύει το καθεστώς της περιοχής αυτής. Επενδύσεις της περίπτωσης (γ) της αυτής παραγράφου, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, υπάγονται στους όρους της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Γ, εκτός από αυτές που βρίσκονται στην περιοχή Δ καθώς και τη Θράκη, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών.

4. α. Στις επιχειρήσεις που μεταγκαθίστανται από την περιοχή Α (περιλαμβανομένων της ζώνης Λαυρεωτικής, της επαρχίας Λαγκαδά και του τμήματος δυτικά του ποταμού Αξιού) στις περιοχές Β, Γ και Δ καθώς και στη Θράκη ή στις ειδικές ζώνες που προβλέπονται μέσα στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, παρέχεται ποσοστό επιχορήγησης ίσο με το ποσοστό επιχορήγησης των περιοχών αυτών, αυξανόμενο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για την περιοχή Β και κατά 15 ποσοστιαίες μονάδες για τις λοιπές περιοχές και τη Θράκη.

Οι παραπάνω εισχύσεις παρέχονται επίσης για τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την επέκταση της μονάδας μέχρι ποσοστού 30% της δυναμικότητάς της, με την προϋπόθεση ότι πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τη μεταγκατάσταση.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας είναι δυνατό να καθορίζονται ζώνες μέσα στην περιοχή Β, για τις οποίες δεν εφαρμόζεται το κίνητρο της μεταγκατάστασης.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τη μεταγκατάσταση κτηνοτροφικών και πτηνοτροφικών επιχειρήσεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

β. Στις επιχειρήσεις που μεταγκαθίστανται από την περιοχή Α στη ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. του νομού Θεσσαλονίκης παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής Β.

γ. Στις επιχειρήσεις που μεταγκαθίστανται από τις περιοχές Β, Γ και Δ στις ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. της ίδιας ή ευνοϊκότερης από άποψη κινήτρων περιοχής, παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης που ισχύει για τη ΒΙΠΕ

Ε.Τ.Β.Α., στην οποία μετεγκαθίστανται.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας είναι δυνατό να καθορίζονται κλάδοι του μεταποιητικού τομέα υψηλής προτεραιότητας. Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στους κλάδους αυτούς στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση πέντε (5) ποσοστιαίων μονάδων.

6. Επιχειρήσεις της περίπτωσης (ιβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στις περιοχές Α και Β, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου, αφορολόγητων εκπτώσεων και αυξημένων αποσβέσεων του παρόντος νόμου που ισχύουν για την περιοχή Γ.

7. Στις επενδύσεις των επιχειρήσεων του εδαφίου (κ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ανεξάρτητα από την περιοχή που πραγματοποιούνται, παρέχεται μόνο επιχορήγηση που ανέρχεται στο ποσό των 300.000 δραχ. για κάθε νόμιμη θέση στάθμευσης. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής των επενδύσεων αυτών στις διατάξεις του νόμου αυτού.

8. α. Στις επιχειρήσεις της περίπτωσης (κα) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις των περιπτώσεων (ιε), (ιστ) και (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α, παρέχεται επιχορήγηση 25 ποσοστιαίων μονάδων. Το ίδιο ποσοστό επιχορήγησης παρέχεται και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (ιδ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 που πραγματοποιούν επενδύσεις σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α.

Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τις παραπάνω επενδύσεις στη Θράκη παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης που προβλέπεται γι' αυτήν στη (β) περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 7.

β. Οι επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν στις περιοχές Β και Γ επενδύσεις 1) ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων ΑΑ και Α τάξης και 2) ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων που εξυπηρετούν θεραπευτικό ή αθλητικό ή χειμερινό τουρισμό και με προδιαγραφές που θα καθορισθούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου της περιοχής Δ.

Στις επενδύσεις αυτές που πραγματοποιούνται στην περιοχή Δ παρέχονται 5 επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες.

9. Σε περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης από ανώνυμη εταιρεία ή Ε.Π.Ε. που προκύπτει από συγχώνευση επιχειρήσεων που λειτουργούσαν στο αντικείμενό τους τουλάχιστον επί 5ετία, διέθεταν τον ελάχιστο απαιτούμενο παραγωγικό εξοπλισμό και δεν ανήκαν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες επιχορήγησης. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή μόνο για τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (α) και (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

Άρθρο 10

Συμμετοχή του Δημοσίου στις επιχορηγούμενες επιχειρήσεις. Μεταβίβαση των δικαιωμάτων αυτού

Τα δικαιώματα του Δημοσίου από τη συμμετοχή σε επένδυση που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1262/1982 μεταβιβάζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σε τράπεζες επενδύσεων. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι σχέσεις του Δημοσίου με τις τράπεζες αυτές, ο τρόπος συμμετοχής και γενικά όλα τα εκ της συμμετοχής θέματα, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του Εμπορικού Νόμου.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Άρθρο 11

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

1. Για επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των επιχορηγήσεων του νόμου αυτού, παρέχεται επιδότηση του εκάστοτε κατά περίπτωση εφαρμόζομενου επιτοκίου τραπεζικών δανείων, ομολογιακών δανείων εκδιδόμενων σε δημόσια έγγραφη ή δανείων από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον έχουν ληφθεί για την πραγματοποίησή τους. Το ποσοστό επιδότησης είναι ίσο προς το ποσοστό επιχορήγησης που εγκρίθηκε και παρέχεται για τα τρία πρώτα χρόνια εξυπηρέτησης των δανείων που έχουν συναφθεί, εκτός από τις επενδύσεις της πε-

ριοχής Δ, που πραγματοποιούνται στις ειδικές ζώνες του άρθρου 3 παράγραφος 3, και τις επενδύσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 9, που πραγματοποιούνται στις περιοχές Α, Β, Γ και Δ, για τις οποίες η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται για τα έξι (6) πρώτα χρόνια. Για τον υπολογισμό του επιδοτούμενου τραπεζικού δανείου δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία του οικοπέδου. Η επιδότηση του επιτοκίου παρέχεται εφόσον το επιτόκιο δεν επιδοτείται από άλλη πηγή.

Πρακτικέμενοι για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους νομούς Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης, η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται για όλη τη χρονική διάρκεια εξυπηρέτησης του δανείου και μέχρι δέκα (10) έτη κατ' ανώτατο όριο.

2. Για να πραγματοποιηθεί η καταβολή επιδότησης επιτοκίου πρέπει να έχει εκδοθεί η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης και να έχουν τηρηθεί οι όροι της εγκριτικής απόφασης.

3. Το ποσό επιδότησης επιτοκίου, που εισπράττει η επιχείρηση, μειώνεται το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

4. Η επιδότηση επιτοκίου δεν παρέχεται σε περιπτώσεις που η επένδυση υπάγεται στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 12

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

1. Παρέχονται εκπτώσεις από τα υποκείμενα σε φόρο εισοδήματος καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων του άρθρου 2 του νόμου αυτού, που είναι εγκατεστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στις περιοχές Β, Γ και Δ του άρθρου 3 αυτού του νόμου, εφόσον πραγματοποιήσουν νέες παραγωγικές επενδύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος, μέχρι την 31.12.1994.

2. Τα ποσοστά των αφορολόγητων εκπτώσεων επί της αξίας των νέων παραγωγικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται από την 1.7.1990, καθώς και τα ποσοστά των ετήσιων καθαρών κερδών, μέχρι τα οποία μπορεί να φθάσει η αφορολόγητη έκπτωση, κλιμακώνονται κατά περιοχή ως εξής:

α. Για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην επόμενη περίπτωση (β):

Περιοχές	Ποσοστό αφορολ. έκπτωσης επί της αξίας της επένδυσης	Ποσοστό ετήσιων κερδών μέχρι του οποίου μπορεί να φθάσει η αφορολόγ. έκπτωση
Α		
Β	60%	60%
Γ	75%	75%
Δ	90%	90%
Θράκη	100%	100%

β. Για τις επενδύσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ξενώνων, ενοικιαζομένων διαμερισμάτων και κατασκηνωτικών κέντρων (campings):

Περιοχές	Ποσοστό αφορολ. έκπτωσης επί της αξίας της επένδυσης	Ποσοστό ετήσιων κερδών μέχρι του οποίου μπορεί να φθάσει η αφορολόγ. έκπτωση
Α		
Β	40%	60%
Γ	55%	75%
Δ	70%	90%
Θράκη	100%	100%

3. Σε περίπτωση που η επένδυση ή τμήμα αυτής έτυχε επιχορήγησης, η επένδυση αυτή δεν μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

4. Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη βιομηχανική περιοχή Ε.Τ.Β.Α. του νομού Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων, που ισχύει για τις επενδύσεις της περιοχής Β.

5. Για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 αυτού του νόμου, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην πε-

ριοχή Β και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, ισχύει το καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Γ.

Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2, που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ), (δ) και (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 9, καθώς και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Α, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων που ισχύει για την περιοχή Γ. Για τις ίδιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις περιοχές Β και Γ παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων των περιοχών Γ και Δ αντίστοιχα.

Για τις επιχειρήσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (κδ), ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία εδρεύουν, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Β.

Για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (κα) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις των περιπτώσεων (ιε), (ιστ) και (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Γ της περίπτωσης (α) της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Το ίδιο ευεργέτημα παρέχεται επίσης και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (ιδ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις σε οποιαδήποτε περιοχή πλην της Α. Για τις παραπάνω επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη Θράκη παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής αυτής.

Στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων ΑΑ και Α τάξης ή μονάδων εξυπηρέτησης θεραπευτικού ή αθλητικού ή χειμερινού τουρισμού στις περιοχές Β και Γ, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Δ της περίπτωσης (β) της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 13

Προϋποθέσεις πραγματοποίησης αφορολόγητων εκπτώσεων

1. Οι αφορολόγητες εκπτώσεις του προηγούμενου άρθρου γίνονται με τις εξής προϋποθέσεις:

α. Υπολογίζονται με βάση τα καθαρά κέρδη που περιλαμβάνονται στην υποβαλλόμενη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος και τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες των επιχειρήσεων μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία.

β. Πραγματοποιούνται από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή χρήση ή αν αυτά που πραγματοποιούνται δεν επαρκούν, η αφορολόγητη έκπτωση πραγματοποιείται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών χρήσεων, μέχρι να καλυφθούν τα ποσοστά της αξίας των επενδύσεων που ορίζονται από το προηγούμενο άρθρο.

Αν η επιχείρηση σε μια διαχειριστική χρήση παραλείψει, ολικά ή μερικά, για οποιονδήποτε λόγο να ενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις επενδύσεων στις λογιστικές διαφορές που δηλώνονται με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος, δεν στερείται του δικαιώματος διενέργειας αφορολόγητων εκπτώσεων από τα κέρδη των επόμενων διαχειριστικών χρήσεων, για το ποσό επένδυσης που πραγματοποιήθηκε, στο οποίο παρέλειψε να ενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις στη διαχειριστική αυτή χρήση.

γ. Εμφανίζονται με τη μορφή του αφορολόγητου αποθεματικού σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

δ. Η επιχείρηση τηρεί λογιστικά βιβλία Γ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

2. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., οι αφορολόγητες εκπτώσεις πραγματοποιούνται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

3. Όταν η επιχείρηση έχει περισσότερες δραστηριότητες, οι αφορολόγητες εκπτώσεις πραγματοποιούνται από τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από δραστηριότητες της επιχείρησης που υπάγονται στο νόμο αυτόν και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία ασκούνται. Αν δεν είναι δυνατός ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών αυτών, γίνεται διαχωρισμός του συνόλου των κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα κάθε δραστηριότητας.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οι-

κονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή, τα στοιχεία τα απαραίτητα για τον έλεγχο του ύφους της επένδυσης και για το χρόνο πραγματοποίησης της αφορολόγητης έκπτωσης καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που πρέπει να εμφανίσουν οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α', Β' και Γ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται επίσης οι διαδικασίες ελέγχου των επενδύσεων και στατιστικής παρακολούθησης των επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των αφορολόγητων εκπτώσεων του νόμου αυτού.

Άρθρο 14

Φορολογία των εκπτώσεων

1. Η αφορολόγητη έκπτωση, που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

α. Πουλήθηκαν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε χρόνια από τότε που αγοράστηκαν, για το ποσό που η αφορολόγητη έκπτωση αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια στοιχεία που πουλήθηκαν μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της παραγωγικής επένδυσης που ορίζει ο νόμος.

β. Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού της αφορολόγητης έκπτωσης και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

γ. Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρεία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρείας.

2. Επίσης η έκπτωση, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 12 αυτού του νόμου, φορολογείται:

α. Στο περίπτωσης αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησής του και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

β. Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

γ. Σε περίπτωση ανάληψης της έκπτωσης από εταίρο ή τους κληρονόμους του στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται απ' αυτόν.

δ. Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρεία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρεία.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και στις αφορολόγητες κρατήσεις όλων των μέχρι σήμερα αναπτυξιακών νόμων και σε υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν στις φορολογικές αρχές.

ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Άρθρο 15

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

1. Οι αυξημένες αποσβέσεις του παρόντος νόμου ισχύουν για παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 που θα πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις του άρθρου 2 μέχρι 31.12.1994.

2. Οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων του άρθρου 2, που ισχύουν κάθε φορά, αυξάνονται, όταν πρόκειται για πάγια περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, ανάλογα με τις περιοχές των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 3 αυτού του νόμου, στην οποία εγκαθίστανται και ανάλογα με τις βάρδιες εργασίας, κατά τα πιο κάτω ποσοστά :

Περιοχή	α' βάρδια	β' βάρδια	γ' βάρδια
Α		20%	40%
Β	20%	40%	80%
Γ	35%	70%	120%
Δ	50%	100%	150%

Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 εδ. γ αυτού του νόμου και με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, εκτός των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιοχών Α και Δ, στις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών, ισχύει το καθεστώς της

περιοχής Γ, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης.

Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, τα κατασκηνωτικά κέντρα (campings) και τα κέντρα χειμερινού τουρισμού ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές α' βάρδιας.

3. Για την εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου απαιτείται απασχόληση στη δεύτερη βάρδια αριθμού εργατών που αναλογεί σε μέσο ετήσιο ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς το ήμισυ (50%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια και εφόσον απασχολεί και τρίτη βάρδια απασχόλησης αριθμού εργατών που αναλογεί σε μέσο ετήσιο ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς τα τέσσερα πέμπτα (80%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια.

4. Δαπάνες κατασκευής και βελτίωσης κτιρίων και εγκαταστάσεων χρησιμοποιούμενων για την αναφυχή και τη συνεισίσταση των εργατών και υπαλλήλων των επιχειρήσεων, καθώς και δαπάνες για μελέτες εργονομίας και για μέτρα προστασίας των εργαζομένων, πραγματοποιούμενες στα χρονικά πλαίσια της παραγράφου 1 του παρόντος, τυγχάνουν απόσβεσης 100% κατά το πρώτο έτος της επένδυσης ανεξαρτήτως περιοχής.

5. Δαπάνες για έργα τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών, τα οποία φιλοτεχνούνται, κατασκευάζονται ή αγοράζονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος και ενσωματώνονται ή τοποθετούνται στα κτίρια των επιχειρήσεων (π.χ. αγάλματα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες, κ.λπ.), τυγχάνουν απόσβεσης 100% κατά το πρώτο έτος της επένδυσης ανεξάρτητα από την περιοχή, εάν η αξία τους δεν υπερβαίνει το 3% της αξίας του κτιρίου στο οποίο ενσωματώνονται ή τοποθετούνται μόνιμα. Το τυχόν επιπλέον του 3% ποσό υπόκειται σε απόσβεση με τους συνήθεις κανόνες. Τα ενσωματωμένα στο κτίριο έργα τέχνης δεν μπορούν να αφαιρεθούν πριν από την παρέλευση 10ετίας ή την κατεδάφιση του κτιρίου.

6. Για τον υπολογισμό των τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων, αφαιρείται από την αξία κτήσης των πάγιων στοιχείων το ποσό των δωρεάν επιχορηγήσεων που λαμβάνει η επιχείρηση από το Δημόσιο.

Άρθρο 16

Φορολογική μεταχείριση των αυξημένων αποσβέσεων

Στην περίπτωση που τα βιβλία της επιχείρησης κριθούν ανεπιληρή, γίνεται εξωλογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών της χρήσης και οι πρόσθετες αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέσα στη χρήση μειώνουν τα εξωλογιστικά προσδιοριζόμενα κέρδη.

Άρθρο 17

Αύση διαφορών

Για σοβαρές, κατά την εκτίμηση της κεντρικής γνωμοδοτικής επιτροπής, επενδύσεις, μπορεί η εγκριτική απόφαση να ορίζει, ότι διαφορές οι οποίες αναφέρονται στην ερμηνεία ή σε ενδεχόμενα κενά της εγκριτικής πράξης λύνονται με τριμελή διαίτησία εσωτερικού, όπως ορίζεται στην εγκριτική πράξη.

Άρθρο 18

Επιστροφή επιχορήγησης που έχει καταβληθεί

1. Επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στο νόμο αυτόν και οι οποίες πριν παρέλθει 10ετία από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης θα παύσουν να λειτουργούν ή χωρίς προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θα μεταβιβάσουν ή θα μεταβάλουν τη νομική μορφή της εταιρείας μειώνοντας το εταιρικό της κεφάλαιο ή θα μειώσουν το εταιρικό της κεφάλαιο χωρίς η μείωση να επιβάλλεται από την κείμενη νομοθεσία ή θα μεταβιβάσουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που είχαν συμπεριληφθεί στην επένδυση, χωρίς να τα αντικαταστήσουν σε 6 μήνες, υποχρεούνται σε μερική ή ολική επιστροφή της επιχορήγησης και επιδότησης με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται μετά γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του νόμου αυτού.

Την ίδια υποχρέωση επιστροφής έχουν οι επιχειρήσεις που λόγω της ιδιότητας του φορέα της επένδυσης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2ε', και του άρθρου 9 παρ. 1στ', του νόμου αυτού πήραν επιπλέον επιχορήγηση και οι οποίες, χωρίς έγκριση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, αυτές ή οι εταίροι ή οι μέτοχοί τους θα μεταβιβάσουν εταιρικά ή μετοχικά δικαιώματα. Την ίδια υποχρέωση επιστροφής έχει η επιχείρηση που θα εκμισθώσει επένδυση, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται η

διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και της πράξης υπαγωγής στις διατάξεις του τών επιχειρήσεων που έχουν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο ενισχυθεί, βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Αφορολόγητες εκπτώσεις για χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού

1. Οι διατάξεις των άρθρων 12, 13 και 14 του παρόντος καθώς και του άρθρου 22 του ν. 1828/1989, όπως τροποποιείται με το άρθρο 20 του παρόντος, προκειμένου για επενδύσεις που υπάγονται στον παρόντα νόμο εφαρμόζονται και επί της αξίας του εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται με χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1665/1986, όταν :

α) Η διάρκεια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι άνω των δέκα (10) ετών ή β) στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης διάρκειας μέχρι δέκα (10) ετών ορίζεται ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή.

Στην περίπτωση που ο μισθωτής μετά τη λήξη της μίσθωσης δεν αποκτήσει την κυριότητα του εξοπλισμού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 14 παράγραφος 1 περίπτωση α' του παρόντος.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 6 του ν. 1665/1986, όπως ισχύει, καταργούνται.

Άρθρο 20

Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού επενδύσεων

1. Τα ποσοστά των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2Α), αυξάνονται από 25% και 35%, στην μεν περιοχή Α σε 30% και 40% αντίστοιχα, στις δε λοιπές, εκτός της Α περιοχές, σε 40% και 50% αντίστοιχα. Τα αυξημένα ποσοστά, δηλαδή 40% για την περιοχή Α και 50% για τις λοιπές περιοχές, εφαρμόζονται: α) για τις επενδύσεις του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1, β) για τις επενδύσεις της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και γ) για τις επενδύσεις που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

Ειδικά για τις επιχειρήσεις που εισάγονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τα ποσοστά αυτά αυξάνονται κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες και ισχύουν από το έτος εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο.

Τα νέα αυτά ποσοστά εφαρμόζονται για τις χρήσεις 1990 έως 1993 (οικονομικά έτη 1991 έως 1994) για το σχηματισμό ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σε παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ύψους μεγαλύτερου τουλάχιστον κατά 30% του σχηματιζόμενου αποθεματικού, οι οποίες θα αρχίσουν μέσα στα έτη 1991 έως 1994 αντίστοιχα και θα ολοκληρωθούν εντός τριετίας από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού.

Ως αδιανέμητα καθαρά κέρδη για τον υπολογισμό των απαλλασσόμενων του φόρου εισοδήματος κερδών, λαμβάνονται για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, των κερδών που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους των προσωπικών εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή του επιχειρηματία που ασκεί ατομικά την επιχείρησή του.

Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν και άλλο κλάδο εκμετάλλευσης που δεν αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου (μικτές επιχειρήσεις), για τον υπολογισμό της αφορολόγητης έκπτωσης λαμβάνονται τα αδιανέμητα κέρδη που προέρχονται και από τον άλλο κλάδο.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 1828/1989, όπως αυτό συμπληρώνεται με την επόμενη παράγραφο 2.

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 22 του ν. 1828/1989, όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Προκειμένου για Ανώνυμη Εταιρεία, εάν πριν από την πάροδο δέκα

(10) ετών από την κεφαλαιοποίηση των παραπάνω αποθεματικών διαλυθεί η εταιρεία ή μειωθεί το μετοχικό της κεφάλαιο, με σκοπό την επιστροφή των αποθεματικών στους μετόχους, τα κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά δεν λογίζονται φορολογικά ως καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας ή της μείωσης του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται αν η εταιρεία διαλυθεί με σκοπό τη συγχώνευσή της με άλλη επιχείρηση και την ίδρυση νέας ανώνυμης εταιρείας ή σε περίπτωση εξαγοράς ή απαρρόφησης της από άλλη ανώνυμη εταιρεία.

Προκειμένου για προσωπική εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, αν πριν από την πάροδο δέκα (10) ετών από την κεφαλαιοποίηση των πιο πάνω αποθεματικών διαλυθεί η εταιρεία ή μειωθεί το εταιρικό της κεφάλαιο, με σκοπό την επιστροφή των αποθεματικών στους εταίρους, τα κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά προστίθενται στα κέρδη της εταιρείας που πραγματοποιούνται στο χρόνο της διάλυσης ή μείωσης του κεφαλαίου της και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας ή της μείωσης του εταιρικού της κεφαλαίου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται αν η εταιρεία διαλυθεί με σκοπό τη μετατροπή ή συγχώνευσή της με άλλη επιχείρηση και την ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ή άλλης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή σε περίπτωση εξαγοράς ή απαρρόφησης της από ανώνυμη εταιρεία.

Άρθρο 21

Φορολογικά κίνητρα εμπορικών επιχειρήσεων

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 της απόφασης 1055503/10177/Β0012/ΠΟΑ. 1119/10.5.89 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 388/Β/89), που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του ν.1882/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαλλάσσεται της φορολογίας εισοδήματος ποσό μέχρι και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών των εμπορικών επιχειρήσεων των χρήσεων 1990 έως 1993 (οικονομικά έτη 1991 έως 1994), που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, για το σχηματισμό ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση επενδύσεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 της παρούσας, διπλάσιας αξίας από το ποσό του σχηματιζόμενου αφορολόγητου αποθεματικού και οι οποίες θα αρχίσουν μέσα στα έτη 1991 έως 1994 αντίστοιχα και θα ολοκληρωθούν εντός τριετίας από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που εισάγονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το πιο πάνω ποσοστό των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών ορίζεται στο τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) και ισχύει από το έτος εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο.»

2. Για τις εμπορικές γενικά επιχειρήσεις, που θα πραγματοποιήσουν παραγωγικές επενδύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος νόμου στο μεταποιητικό τομέα, απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος αδιανέμητα κέρδη με βάση τα ποσοστά που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά, οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8 του άρθρου 22 του ν.1828/1989 εφαρμόζονται ανάλογα και στις επιχειρήσεις της παραγράφου αυτής που θα σχηματίσουν ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό για παραγωγικές επενδύσεις.

3. Στην παράγραφο 3 της απόφασης 1055503/10177/Β0012/ΠΟΑ.1119/10.5.89 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 388/Β/89), που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του ν.1882/1990, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του ν.1828/1989 εφαρμόζονται ανάλογα και στις επιχειρήσεις της παρούσας απόφασης.»

Άρθρο 22

Μέριμνα για την έκδοση αδειών εγκατάστασης

1. Όλες οι άδειες εγκατάστασης, που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία για την εγκατάσταση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό βιομηχανικών, βιοτεχνικών και κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών, χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Η υπηρεσία αυτή μεριμνά για την εξασφάλιση όλων των ειδικών αδειών ή εγκρίσεων ή για τη διατύπωση γνώμης από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1, 2, 3, και 4 του ν. 1360/1983.

2. Κάθε διάταξη, που αντίκειται στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταργείται.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Πολιτισμού και Τουρισμού μπορεί να ρυθμιστεί λεπτομερέστερα η εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Επενδύσεις, που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1262/1982 ή έχουν εγκριθεί, αλλά η εγκριτική πράξη υπαγωγής τους δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και εκείνες για τις οποίες έχει γνωμοδοτήσει η αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή του άρθρου 8 του νόμου αυτού πριν την 16.2.1990 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, διέπονται από τις διατάξεις του ν.1262/1982.

2. Επενδύσεις, εκτός των περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου, που υποβλήθηκαν για υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 1262/1982 μέχρι 31.12.1989 και έχουν, μέχρι την 25.6.1990, πραγματοποιήσει επενδυτικά έργα που αντιστοιχούν στο 30% τουλάχιστον του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει υποβληθεί με την αίτηση υπαγωγής, εξετάζονται για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου, με βάση τα παρεχόμενα από το ν. 1262/1982 ποσοστά επιχορήγησης και, αν εγκριθούν, ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους στο ν. 1262/1982. Για τις επενδύσεις αυτές δεν ισχύει το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στο νόμο που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1.

Οι επενδυτές, που έχουν πραγματοποιήσει το ελάχιστο ύψος επενδυτικών έργων σύμφωνα με τα παραπάνω, υποχρεούνται να υποβάλουν στην υπηρεσία που έχουν καταθέσει την αίτηση υπαγωγής της επένδυσής τους και μέσα σε 30 ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σχετική προς τούτο υπεύθυνη δήλωση, η οποία θα συνοδεύεται με τα επικυρωμένα αντίγραφα των παραστατικών πραγματοποίησης των αντιστοιχών δαπανών. Ταυτόχρονα υποβάλλονται και όλα τα πρόσθετα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υπαγωγή της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Σε περίπτωση διαπίστωσης, κατά τη διενέργεια των ελέγχων προόδου των επενδυτικών έργων που προβλέπονται από την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί τα παραπάνω επενδυτικά έργα μέχρι την 25.6.1990, όπως δηλώθηκε, ανακαλείται η έγκριση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση.

Επενδύσεις, που υποβλήθηκαν για υπαγωγή τους στο ν. 1262/1982 μετά την 31.12.1989 καθώς και επενδύσεις που υποβλήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτήν αλλά δεν έχουν πραγματοποιήσει εμπρόθεσμα τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια επενδυτικά έργα, επανυποβάλλονται μέχρι 31.10.1990 και εξετάζονται για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου και, αν εγκριθούν, ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησής τους. Επανυποβολή της αίτησης απαιτείται επίσης στην περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης και των πρόσθετων στοιχείων που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια.

Επενδύσεις που δεν θα επανυποβληθούν μέχρι 31.10.1990 θεωρούνται ότι ουδέποτε υποβλήθηκαν.

Οι διαδικασίες υπαγωγής των επενδύσεων της παραγράφου αυτής στις διατάξεις του παρόντος νόμου θα ολοκληρωθούν οπωσδήποτε μέχρι την 31.3.1991.

3. Κατ'εξαιρεση, οι επενδύσεις της προηγούμενης παραγράφου 2, που δεν θα επανυποβληθούν, μπορεί να υπαχθούν στο καθεστώς των φορολογικών κινήτρων των άρθρων 12,13 και 14, η εφαρμογή των οποίων ανατρέχει στην ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των επενδύσεων αυτών στις διατάξεις του ν.1262/1982.

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής πρέπει ο επενδυτής, με δήλωσή του, που υποβάλλεται στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία μέχρι 31.10.1990, να παραιτηθεί από την αίτηση υπαγωγής της επένδυσής του στα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου.

Μετά την υποβολή της παραπάνω δήλωσης, η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να εκδώσει σχετική βεβαίωση για την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του ν.1262/1982 και για τα λοιπά αναγκαία στοιχεία αυτής. Η βεβαίωση αυτή υποβάλλεται από τον επενδυτή στην αρμόδια για τη φορολογία του Δ.Ο.Υ. το αργότερο μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, κατά την οποία αρχίζει ο σχηματισμός του αποθεματικού της αφορολόγητης έκπτωσης.

4. Αιτήσεις επενδύσεων που, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν.1262/1982 σύμφωνα με τις περιπτώσεις (ι) και (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, θα εξετασθούν για υπαγωγή τους στα κίνητρα των αποφάσεων που θα εκδοθούν σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.1880/1990 (ΦΕΚ 39Α) και, αν εγκριθούν, ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους στις διατάξεις του ν.1262/1982.

5. Αναμόρφωση του κόστους των παραγωγικών επενδύσεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, είναι δυνατή μέχρι ποσοστού 40% εκείνου που έχει αρχικά εγκριθεί ή καθοριστεί από την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Σε περιπτώσεις επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1262/1982 και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχει εκδοθεί γι' αυτές τροποποιητική απόφαση αναμόρφωσης κόστους, μπορεί να εγκριθεί συμπληρωματικά αναμόρφωση κόστους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, μέχρι ποσοστού 40% της παραγωγικής επένδυσης που έχει αρχικά εγκριθεί. Εάν το ποσοστό αναμόρφωσης που έχει ήδη εγκριθεί είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της παραγωγικής επένδυσης που έχει αρχικά εγκριθεί, η επιχείρηση δεν δικαιούται περαιτέρω αναμόρφωση του κόστους της επένδυσής της.

Αιτήματα για αναμόρφωση κόστους επενδύσεων, που έχουν υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, αλλά δεν έχουν εξεταστεί ή δεν έχει εκδοθεί και δημοσιευθεί η σχετική τροποποιητική απόφαση, θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθέντα και μπορούν να επανυποβληθούν μετά την υλοποίηση του 50% της παραγωγικής επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παραγράφου αυτής.

6. Η ρύθμιση της παραγράφου 11 του άρθρου 6 εφαρμόζεται και για τις επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Κατ'εξαιρέση, η προθεσμία ολοκλήρωσης επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1262/1982 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και έχουν τύχει παράτασης, μπορεί να παρατείνεται εφάπαξ και για ένα έτος κατ' ανώτατο όριο, ανεξάρτητα των παρατάσεων που έχουν ήδη εγκριθεί γι' αυτές.

7. Για τις πρόσθετες αποσβέσεις και τις αφορολόγητες εκπτώσεις επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1262/1982, εξακολουθεί να ισχύει το καθεστώς του νόμου αυτού για δαπάνες επενδύσεων που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή μέχρι 30.6.1990 προκειμένου για αφορολόγητες εκπτώσεις.

8. Στην παράγραφο 19 του άρθρου 3 του ν.1682/1987 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μετά την 31η Δεκεμβρίου 1988 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1991, είναι δυνατή η τροποποίηση εγκριτικών πράξεων κατά την έκδοση της απόφασης οριστικοποίησης επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στους παραπάνω νόμους, μόνο στις περιπτώσεις που αποδειχθέντα και μετά από σχετική γνωμοδότηση της γνωμοδοτικής επιτροπής υπαίτιος της καθυστέρησης της ολοκλήρωσης δεν είναι ο επενδυτής.»

9. Η παράγραφος 21 του άρθρου 3 του ν.1682/1987 συμπληρώνεται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η αναμόρφωση κόστους επενδύσεων στις περιπτώσεις που η αίτηση ελέγχου είχε υποβληθεί ή η εντολή διενέργειας ελέγχου είχε δοθεί προ της 31.12.1983 και οι επενδύσεις είχαν ολοκληρωθεί πριν από αυτόν το χρόνο.»

10. Από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου, όπου σε διατάξεις άλλων νόμων γίνεται αναφορά σε διατάξεις του ν.1262/1982, νοούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

11. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, των τελευταίων εδαφίων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 5, του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 6, των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου 8, της παραγράφου 7 του άρθρου 9, του άρθρου 10, της παραγράφου 4 του άρθρου 13 και του τελευταίου εδαφίου της παρα-

γράφου 1 καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν.1262/1982, διατηρούνται σε ισχύ ως την κατάργησή τους από τις κανονιστικές αποφάσεις του παρόντος νόμου που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

12. Για τον προσδιορισμό του ορίου των 2,5 δισ. δρχ., που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται αθροιστικά και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τον ίδιο επενδυτή, αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία και έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1262/1982. Για τις περιπτώσεις αυτές η πενταετία που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο αρχίζει από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1262/1982.

13. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι διατάξεις του ν.1262/1982 καταργούνται στην ίδια παράγραφο αρχίζει από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1262/1982.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Δικαιοπραξίες στις παραμεθόριες περιοχές

Άρθρο 24

Ένιαια παραμεθόριων περιοχών

1. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού παραμεθόριες περιοχές ορίζονται οι εξής:

α. Οι νομοί Φλώρινας, Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Σάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Σάμου, Χίου, Λέσβου, Δωδεκανήσου και Κιλίκης.

β. Οι επαρχίες Πωγωνίου και Κόνιτσας του νομού Ιωαννίνων, Αλμωπίας και Έδεσσας του νομού Πέλλης, Σιντικής του νομού Σερρών και Νευροκοπίου του νομού Δράμας.

γ. Τα νησιά Σκύρος και Θήρα με τις νησίδες που διοικητικά υπάγονται σ' αυτήν.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας, μπορεί να αρθεί ο χαρακτηρισμός κάποιας από τις ανωτέρω περιοχές ως παραμεθόριας. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να χαρακτηρίζονται και άλλες περιοχές ως παραμεθόριες.

Άρθρο 25

Απαγόρευση δικαιοπραξιών

1. Απαγορεύεται κάθε δικαιοπραξία εν ζώη με την οποία συνιστάται υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων οποιοδήποτε εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα, που αφορά ακίνητα, κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή η μεταβολή του προσώπου εταιρειών οποιασδήποτε μορφής που έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα στις περιοχές αυτές. Από την απαγόρευση αυτήν εξαιρούνται οι συμβάσεις γονικής παροχής, μισθώσεις μέχρι έξι έτη, κανονισμού ορίων, διανομής κοινού και οι συμβάσεις μεταβίβασης ποσοστού εξ' αδιαίρετου μεταξύ συγγενών.

2. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει, όταν αποκτούν τα πιο πάνω δικαιώματα το Ελληνικό Δημόσιο, οι δήμοι και κοινότητες, τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα και αυτοί που αποκαθίστανται κατά τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας.

Άρθρο 26

Διαδικασία άρσης απαγορεύσεων

1. α. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ελληνικής ιθαγένειας και ομογενείς, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι Κύπριοι, καθώς και φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια ενός των κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, μπορούν να ζητήσουν την άρση της απαγόρευσης της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου με αίτησή τους, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο.

β. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται σε επιτροπή που συνιστάται με θητεία πέντε ετών σε κάθε νομό με απόφαση του νομάρχη και απαρτίζεται από το νομάρχη ως πρόεδρο και από έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας, Δημόσιας Τάξης και Γεωργίας, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από τα οικεία υπουργεία.

γ. Η απαγόρευση αίρεται με απόφαση της επιτροπής, που λαμβάνει-

ται με πλειοψηφία του συνόλου του αριθμού των μελών της και με θετική οπωσδήποτε ψήφο του εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

2. Για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια τρίτων χωρών, είναι δυνατή η απόκτηση των δικαιωμάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 25, στις περιοχές του άρθρου 24, καθώς και στις περιοχές του ν.δ. της 22.6.1927 (ΦΕΚ 125) με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που παρέχεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 27

Άρση απαγορεύσεων

Με απόφαση της επιτροπής του άρθρου 26, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, επιτρέπεται η άρση των απαγορεύσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 25, για ορισμένες κατηγορίες δικαιωπραξιών, οι οποίες θα προδιορίζονται από τη νομική τους μορφή, τη χρηματική τους αξία ή από την τοποθεσία και αξία του ακινήτου στο οποίο αναφέρονται. Την απόφασή του μπορεί να ανακαλέσει για το μέλλον ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.

Άρθρο 28

Απόκτηση εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων

Για την απόκτηση με δικαιοπραξία εν ζωή εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ιδιωτικές νήσους ή νησίδες, της Ελλάδος, καθώς και σε ακίνητα ιδιωτικών νήσων ή νησίδων, οπουδήποτε και εάν βρίσκονται αυτές, απαιτείται άδεια του Υπουργού Γεωργίας, που παρέχεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας - ΓΕΣ, ΓΕΝ ή ΓΕΑ - ανάλογα με την περιοχή.

Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας υποβάλλεται από αυτόν που ενδιαφέρεται να αποκτήσει το δικαίωμα στον Υπουργό Γεωργίας και πρέπει να συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση, στην οποία θα αναφέρονται τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητάς του, ο τόπος κατοικίας ή διαμονής του, καθώς και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο.

Άρθρο 29

Απόκτηση εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων

Για την απόκτηση με δικαιοπραξία εν ζωή οποιαδήποτε εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων, για τη διάνοξη δρόμων ή την εκτέλεση οποιαδήποτε μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε ακίνητα των περιοχών που καλύπτουν τους ορεινούς όγκους Καμβουνίων, Περίων, Ολύμπου, Βερμίου, Δυσσόρου, Βερτίσκου, Κερδυλλίων, Μενικίου, Παγγαίου και Ορίων Λεκάνης καθώς και σε περιοχές της Κρήτης που αναφέρονται στο άρθρο 32, απαιτείται σχετική άδεια του νομάρχη, που παρέχεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας στρατιωτικής υπηρεσίας - Διοικητής της Στρατιωτικής, Ναυτικής ή Αεροπορικής μονάδας, στη ζώνη ευθύνης του οποίου ευρίσκεται η συγκεκριμένη περιοχή.

Άρθρο 30

Ακυρότητες

Δικαιοπραξίες που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού είναι απολύτως άκυρες. Οι συμβολαιογράφοι που συντάσσουν συμβολαιογραφικά έγγραφα και οι συμβαλλόμενοι σ' αυτά τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή. Οι συμβολαιογράφοι υπέχουν και πειθαρχική ευθύνη σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

Άρθρο 31

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την ισχύ του νόμου αυτού καταργείται ο α.ν. 1366/1938 (ΦΕΚ 310).

2. Διατηρούνται σε ισχύ α) οι διατάξεις του ν.δ. της 22-6-1927, καθώς και τα διατάγματα που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται μόνο σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια τρίτων χωρών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 26, β) οι διατάξεις του ν.376/1936 (ΦΕΚ 546).

Άρθρο 32

Οριοθέτηση περιοχών

Για την εφαρμογή του άρθρου 29 οι περιοχές της Κρήτης ορίζονται από τις γραμμές των τοπωνυμίων του κατωτέρω πίνακα ως εξής:

Τοπωνύμια περιοχών					Δήμος ή Κοινότης	Επαρχία	Νομός
(1)					(2)	(3)	(4)
α) ΑΦΡΑΤΑ	35οφ	34,3	23ολ	48,7	Αφράτων	Κισσάμου	Χανίων
ΡΟΔΟΠΟΥ	35	33,8	23	45,5	Ροδοπού	"	"
ΚΑΡΕΣ	35	27,7	23	45,8	Καρών	"	"
ΑΛΙΚΙΑΝΟΣ	35	27,4	23	54,7	Αλικιανού	Κυδωνίας	"
ΚΑΤΩΧΩΡΙ	35	26,4	24	4,1	Κοντοπούλων	"	"
ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ	35	25,4	24	8,5	Νέου Χωριού	"	"
ΒΑΜΟΣ	35	24,6	24	12,0	Βάμου	Αποκορώνου	"
ΒΡΥΣΕΣ	35	22,9	24	12,2	Βρυσών	"	"
ΑΛΙΚΑΜΠΟΣ	35	20,8	24	12,6	Αλικάμπου	"	"
ΚΟΥΡΝΑΣ	35	18,9	24	17,8	Κουρνά	"	"
ΑΓ.ΑΝΔΡΕΑΣ	35	19,0	24	24,9	Γωνιάς	Ρεθύμνης	Ρεθύμνης
ΚΑΤΩ ΜΑΛΑΚΙΩΝ	35	17,2	24	24,9	Μαλακίων	"	"
ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	35	21,1	24	38,4	Σκουλουφίων	Μυλοποτάμου	"
ΛΑΥΡΙΣ	35ο	25,0	24	38,9	Πανόρμου	"	"
από την παραπάνω περιοχή εξαιρείται η πόλη Ρεθύμνου.							
β) ΜΥΡΘΙΟΣ	35ο	17,9	24	31,9	Μυρθίου	Αγ.Βασιλείου	Ρεθύμνης
ΚΑΡΙΝΕΣ	35	14,8	24	31,4	Καρινών	"	"
ΚΟΞΑΡΕΣ	35	13,7	24	28,2	Κοξαρές	"	"
ΔΡΙΜΙΣΚΟΣ	35	10,6	24	30,8	Δριμίσκου	"	"
ΑΚΟΥΜΙΑ	35	10,0	24	34,9	Ακουμίων	"	"
ΓΕΡΑΚΑΡΙΟ	35	13,0	24	36,6	Γερακαρίου	Αμαρίου	"
ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ	35	15,5	24	38,9	Καλογέρου	"	"
ΜΟΝΗ ΑΡΚΑΔΙΟΥ	35	18,7	24	37,9	Αμνάτου	Ρεθύμνης	"
ΜΥΡΘΙΟΣ	35ο	17,9	24	31,9	Μυρθίου	Αγ. Βασιλείου	"
γ) ΜΕΛΑΜΠΕΣ	35ο	7,8	24ο	39,2	Μελαμπών	"	"

Τοπωνύμια περιοχών					Δήμος ή Κοινότητα	Επορχία	Νομός
(1)					(2)	(3)	(4)
ΜΑΓΑΡΙΚΑΡΙΩΝ	35	7,9	24	49,4	Μαγαρικαρίου	Πυργιωτίσσης	Ηρακλείου
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	35	4,6	24	49,8	Φανερωμένης	Πυργιωτίσσης	"
ΓΑΛΙΑ	35	4,8	24	52,2	Γαλιάς	Καινουργίου	"
ΠΟΜΠΙΑ	35	0,7	24	52,0	Πόμπιας	"	"
ΜΑΤΑΛΑ	34	59,8	24	45,1	Πιτσιδίων	Πυργιωτίσσης	"
ΑΓΙΑ ΓΑΛΗΝΗ	35	5,9	24	41,3	Αγίας Γαλήνης	Αγ. Βασιλείου	Ρεθύμνης
ΜΕΛΑΜΠΕΣ	35ο	7,8	24	39,2	Μελαμπών	"	"
δ) ΚΑΤΩ ΑΣΙΤΕΣ	35ο	12,2	24ο	59,8	Κάτω Ασιτών	Μαλεβιζίου	Ηρακλείου
ΠΑΝΟΡΑΜΑ	35	8,9	25	12,0	Πανοράματος	Μονοφατοίου	"
ΛΙΓΟΡΤΥΝΟΣ	35	4,5	25	10,8	Λιγόρτυνου	"	"
ΒΟΥΡΒΟΥΛΙΤΗΣ	35	4,9	24	58,9	Αγίων Δέκα	Καινουργίου	"
ΓΕΡΓΕΡΗ	35	8,1	24	58,9	Γέργερης	"	"
ΚΑΤΩ ΑΣΙΤΕΣ	35ο	12,2	24ο	59,8	Κάτω Ασιτών	Μαλεβιζίου	"
ε) ΕΞΩΚΚΛΗΣΙ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ	35ο	21,3	25ο	2,5	Ροδιάς	"	"
ΡΟΔΙΑ	35	21,9	25	1,3	"	"	"
ΤΥΛΙΣΟΣ	35	17,8	25	1,0	Τυλίσου	"	"
ΑΓ. ΣΥΛΛΑΣ	35	14,5	25	6,9	Αγ. Σύλλα	Τεμένους	"
ΣΚΑΛΑΝΙΟΝ	35	17,0	25	11,5	Σκαλανίου	Πεδιάδος	"
ΑΝΩΠΟΛΙΣ	35	18,3	25	15,6	Ανωπόλεως	"	"
ΧΑΝΙΑ ΚΟΚΚΙΝΗ	35	20,0	25	18,0	"	"	"
ΕΞΩΚΚΛΗΣΙ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ	35ο	21,3	25ο	2,5	Ροδιάς	Μαλεβιζίου	"
πλην πόλεως Ηρακλείου							
στ) ΣΜΑΡΙΟ	35ο	14,9	25ο	18,5	Σμαρίου	Πεδιάδος	Ηρακλείου
ΠΟΤΑΜΙΑ	35	15,4	25	23,5	Ποταμιών	"	"
ΜΕΣΑ ΠΟΤΑΜΟΙ	35	12,8	25	31,7	Εξω Ποταμών	Λασιθίου	Λασιθίου
ΚΟΠΡΑΚΙ	35	9,3	25	32,7	Κριτσάς	Μιραμπέλου	Ηρακλείου
ΝΙΠΙΔΙΤΟΣ	35	8,6	25	19,9	Νιπιδιτού	Πεδιάδος	"
ΘΡΑΨΑΝΟ	35	11,4	25	17,0	Θραψανού	"	"
ΣΜΑΡΙΟ	35ο	14,9	25ο	18,5	Σμαρίου	"	"
ζ) ΕΛΛΗΝΙΚΑ	35ο	13,9	25ο	43,4	Αγ.Νικολάου	Μιραμπέλου	Λασιθίου
ΔΡΑΚΟΣ	35	13,8	25	41,0	Λιμνών	"	"
ΣΧΙΣΜΑ	35	11,5	25	40,8	Μέσα Λακωνίων	"	"
ΧΩΡΑΦΑΚΙΑ ΡΕΜΑ	35	10,1	25	42,7	Κριτσάς	"	"
ΕΛΛΗΝΙΚΑ	35ο	13,9	25ο	43,4	Αγ.Νικολάου	"	"
η) ΓΡΑ-ΛΥΓΙΑ	35ο	0,9	25ο	41,8	Ιεράπετρας	Ιεράπετρας	"
ΜΑΚΡΥΛΙΑ	35	3,7	25	43,4	Μακρυλιάς	"	"
ΚΑΤΩ ΧΩΡΙΟ	35	3,4	25	47,8	Κάτω Χωριού	"	"
ΤΑΠΕΙΝΟ ΜΕΧΡΙ							
ΘΑΛΑΣΣΑ	35	0,4	25	48,3	Αγίου Ιωάννη	"	"
ΓΡΑ-ΛΥΓΙΑ	35ο	0,9	25ο	41,8	Ιεράπετρας	"	"
θ) ΙΣΤΡΟΝ	35ο	7,7	25ο	44,0	Καλού Χωριού	Μιραμπέλου	"
ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	35	7,0	25	43,6	"	"	"
ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ	35	5,0	25	49,7	Παχειάς Αμμου	Ιεράπετρας	"
ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ							
ΒΟΛΟΥ	35	9,2	25	51,8	Καβουσιού	"	"
ΙΣΤΡΟΝ	35ο	7,7	25ο	44,0	Καλού Χωριού	Μιραμπέλου	"

ο Χάρτες: Τοπογραφικοί χάρτες Γενικής Χρήσεως ΓΥΣ, εκδόσεως 1978, 1:100.000 Νήσος Κρήτη
όπου φ = γεωγραφικό πλάτος
όπου λ = γεωγραφικό μήκος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Εργασιακές σχέσεις

Άρθρο 33

Προστασία μισθωτών προβληματικών επιχειρήσεων

1. Μισθωτοί επιχειρήσεων, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο «Όργανισμός Ανασυγκροτήσεως Επιχειρήσεων Α.Ε.» (Ο.Α.Ε.), εφ' όσον καταγγέλθει η σχέση εργασίας τους, ανεξάρτητα από την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης, δικαιούνται να επιλέξουν, με έγγραφη δήλωση του ν. 1599/1986, που υποβάλλεται στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε 10 ημέρες από την κοινοποίηση της καταγγελίας της σχέσης εργασίας τους:

α) την επιδότησή τους από τον Ο.Α.Ε.Δ., ως ανέργων ή β) την ένταξή τους στα ειδικά προγράμματα του ΟΑΕΔ για την επαγγελματική επανακατάρτισή τους ή γ) την αυτοαπασχόλησή τους.

Σε περίπτωση μη υποβολής της ανωτέρω δηλώσεως θεωρούνται ότι αποδέχθηκαν την επιδότησή τους, ως ανέργων.

2. Όσοι επιλέξουν την υπό στοιχείο β' περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου:

α. δικαιούνται να λαμβάνουν υπό μορφή ειδικού επιδόματος για ένα δωδεκάμηνο από τη λύση της εργασιακής τους σχέσης στο τέλος κάθε μήνα ποσό ίσο με το μέσο όρο των τακτικών αποδοχών τους του προηγούμενου έτους, όχι όμως μεγαλύτερο των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών:

β. συνεχίζεται για όλο το δωδεκάμηνο η ασφάλισή τους στους οικείους οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, βαρυνόμενοι οι ίδιοι με τις προς αυτούς εργατικές εισφορές:

γ. υποχρεούνται να παρακολουθήσουν προγράμματα επαγγελματικής επανακατάρτισής τους κατ'επιλογή τους μεταξύ των επαγγελματιών και ειδικοτήτων που ανταποκρίνονται στα προσόντα τους και θα θεθούν υπόψη τους ως εμφανίζοντα ζήτηση εργασίας:

δ. υποχρεούνται να αποδεχθούν υποδεικνυόμενη μέσα στο 12μηνο νέα θέση εργασίας, που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του ν.δ. 2961/1954.

3. Σε όσους επιλέξουν την υπό στοιχ. γ' περίπτωση προκαταβάλλεται εφ' άπαξ το σύνολο των δώδεκα μηνιαίων ειδικών επιδομάτων, αφού εκπεσθεί το ποσό που αντιστοιχεί στον προεξοφλητικό τόκο που ισχύει κάθε φορά για τα ετήσια ομολογιακά δάνεια του Δημοσίου.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Όσοι παραβαίνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει η υπουργική απόφαση υποχρεούνται να επιστρέψουν το σύνολο του εφ' άπαξ κτηθέντος ποσού.

4. Άρνηση συμμετοχής στα προγράμματα, πλημμελής παρακολούθηση τούτων καθώς και άρνηση αποδοχής υποδεικνυόμενης κατά τα ανωτέρω θέσης εργασίας συνεπάγονται διακοπή της περαιτέρω καταβολής του ειδικού μηνιαίου επιδόματος.

Άρθρο 34

Επιδότηση απασχόλησης

1. Εργοδότης, που δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας προλαμβάνει, ως μισθωτούς, δικαιούχους του ειδικού επιδόματος, δικαιούται επιδότησης για το σύνολο των εργοδοτικών εισφορών υπέρ του ασφαλιστικού οργανισμού, στους οποίους υποχρεωτικώς ασφαλίζονται οι μισθωτοί.

2. Η διάρκεια της επιδότησης φθάνει στο διπλάσιο των μηνών κατά τους οποίους οι εν λόγω μισθωτοί δεν πρόκειται να εισπράξουν το ειδικό επίδομα.

3. Τα ποσά της επιδότησης του δικαιούχου εργοδότη αποδίδονται κάθε φορά μέσα σε 10 ημέρες, αφ' ότου πιστοποιηθεί η καταβολή τους, στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπως λεπτομερέστερα θα ορίσει κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εργασίας.

Άρθρο 35

Σύσταση ειδικού λογαριασμού

1. Συνιστάται στον Ο.Α.Ε.Δ. ειδικός λογαριασμός με τον τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός Χρηματοδότησης Προγραμμάτων Επαγγελματικής

Επανακατάρτισης και Απασχόλησης Μισθωτών Προβληματικών Επιχειρήσεων».

2. Σκοποί του ειδικού λογαριασμού είναι :

α. Η κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής επανακατάρτισης των μισθωτών του άρθρου 33.

β. Η μέριμνα για την τοποθέτηση σε εργασία των αυτών μισθωτών.

γ. Η καταβολή σ' αυτούς των ειδικών επιδομάτων του άρθρου 33 και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών του άρθρου 34.

3. Τα απαιτούμενα για την εκπλήρωση των σκοπών του ειδικού λογαριασμού ποσά βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

4. Για τη διοίκηση, τη διαχείριση, τη λειτουργία και τον έλεγχο του ειδικού λογαριασμού εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες για το ΔΛΟΕΜ διατάξεις.

Άρθρο 36

Έκταση εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του άρθρου 33 εφαρμόζονται και στους εκ των ανωτέρω μισθωτούς, των οποίων η σχέση εργασίας καταγγέλθηκε μετά την 11η Απριλίου 1990, για τους οποίους η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 33 αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

2. Εφαρμόζονται επίσης και

α. Στους εκ των ανωτέρω μισθωτούς, των οποίων η σχέση εργασίας θα καταγγέλθει, σε περίπτωση πώλησης της επιχειρήσεως, από το νέο εργοδότη μέσα στο πρώτο 12μηνο από την πώληση.

β. Στους μισθωτούς των αυτών επιχειρήσεων, οι οποίες θα θεθούν υπό εκκαθάριση ή ευρίσκονται ήδη υπό εκκαθάριση και απολύθηκαν μετά τις 11.4.1990 ή θ' απολυθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

γ. Στους μισθωτούς των εταιρειών που έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1989 στις διατάξεις του ν. 1386/1983 και των οποίων η υπουργική απόφαση υπαγωγής δεν έχει προσβληθεί δικαστικά μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

Άρθρο 37

Επιμήκυνση χρόνου επιδότησης ανέργων

1. Η διάρκεια της καταβολής του επιδόματος ανεργίας επιμηκύνεται κατά έναν ακόμη μήνα σε όλες τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του ν.1545/1985, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 του ν. 1874/1990.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.1545/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.1874/1990, προστίθενται οι ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

«δ) για 220 ημέρες εργασίας επίδομα δέκα (10) μηνών ε) για 250 ημέρες εργασίας επίδομα δώδεκα (12) μηνών».

3. Η διάρκεια της καταβολής του επιδόματος ανεργίας επιμηκύνεται επίσης σε δώδεκα (12) μήνες:

α) για τους άνω των 49 ετών ανέργους της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν.1545/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν.1874/1990 και β) για όσους έχουν πραγματοποιήσει συνολικά 4050 ημέρες εργασίας και εμπιπτουν σ' οποιαδήποτε περίπτωση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν.1545/1985, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

4. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.9.1990.

Άρθρο 38

Μερική απασχόληση

1. Με έγγραφη ατομική συμφωνία ο εργοδότης και ο μισθωτός κατά τη σύσταση της σχέσης εργασίας ή κατά τη διάρκεια της μπορεί να συμφωνήσουν για ορισμένο ή αόριστο χρόνο διάρκεια ημερησίας ή εβδομαδιαίας εργασίας μικρότερη της κανονικής (μερική απασχόληση).

2. Καταγγελία της σχέσης εργασίας λόγω μη αποδοχής από το μισθωτό εργοδοτικής πρότασης για μερική απασχόληση είναι άκυρη.

3. Οι αποδοχές των μερικώς απασχολούμενων μισθωτών δεν μπορεί να είναι κατώτερες απ' αυτές που προβλέπονται από τις κείμενες κάθε φορά διατάξεις για τους απασχολούμενους κατά το κανονικό ωράριο για την ίδια εργασία συναδέλφους τους και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης.

4. Οι μερικώς απασχολούμενοι μισθωτοί δικαιούνται κατ'έτος ετήσιες άδειες με αποδοχές και επίδομα αδείας, με βάση τις αποδοχές που

θα ελάμβαναν, εάν εργάζονταν κατά το χρόνο της άδειάς τους, για τη διάρκεια της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 549/1945, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 1 του ν. 1346/1983.

5. Αξίωση για παροχή εργασίας πέρα από τη συμφωνημένη (άρθρο 659 Α.Κ.) από μερικώς απασχολούμενο δεν παρέχεται στον εργοδότη, όταν ο μισθωτός έχει και άλλη απασχόληση ή βαρύνεται με οικογενειακές υποχρεώσεις.

6. Ο μερικώς απασχολούμενος επί ίσους όρους έχει προτεραιότητα προσλήψεως σε θέση εργασίας πλήρους απασχόλησεως στην αυτή επιχείρηση.

7. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται για τους μερικώς απασχολούμενους όλες οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

8. Καταργείται η παρ. 6 του άρθρου 1 της Π.Υ.Σ. 10/1988, που κυρώθηκε με το ν. 1788/1988, καθώς και κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη.

Άρθρο 39

Κοινωνική ασφάλιση μερικώς απασχολούμενων

1. Η υποχρεωτική ασφάλιση των μερικώς απασχολούμενων στους οικείους οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, καθώς και στον Ο.Α.Ε.Δ. και τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας χωρεί με βάση τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Κατ' εξαίρεση, στην ασφάλιση του μερικώς απασχολούμενου, ανεξαρτήτως του αν αμείβεται με μισθό ή ημερομίσθιο, αναγνωρίζονται όλες οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιεί σε κάθε μισθολογική περίοδο, εφαρμοζομένων αναλόγως και των διατάξεων για την αναγνώριση περισσότερων ημερών εργασίας επί πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας.

3. Από της ισχύος του παρόντος θεσπίζεται για τους μερικώς απασχολούμενους ειδική 1η ασφαλιστική κλάση στην παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.3.1982 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το ν. 1305/1982 ως εξής:

Ημερήσιος μισθός σε δραχμές Από 0-900	Ασφαλιστική κλάση Ειδική 1η	Τεκμαρτό ημερομίσθιο 900
---	-----------------------------------	--------------------------------

4. Οι εισφορές υπολογίζονται στις καταβαλλόμενες αποδοχές, σε καμιά όμως περίπτωση, για τον υπολογισμό των εισφορών για κάθε ημέρα εργασίας που αναγνωρίζεται στην ασφάλιση κατά τους ορισμούς της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να ληφθούν υπόψη αποδοχές μικρότερες των αντιστοιχουσών στο εκάστοτε τεκμαρτό ημερομίσθιο της ειδικής ασφαλιστικής κλάσης του Ι.Κ.Α.

5. Οι κείμενες περί πολλαπλής ασφάλισης διατάξεις δεν θίγονται από το παρόν.

6. Αφόσον στον μερικώς απασχολούμενο καταβάλλονται αποδοχές μειωμένες σε σχέση με εκείνες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τον κανονικώς απασχολούμενο, τα κατώτατα όρια των εισπραχθέντων χρημάτων και του επιδόματος ανεργίας χορηγούνται μειωμένα ανάλογα προς τη μείωση που υπάρχει κάθε φορά μεταξύ των αποδοχών τούτων.

β. Με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα καθορισθεί το ύψος του βασικού ποσού συντάξεως των μερικώς απασχολούμενων, με βάση τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων επί των οποίων έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται για τους μερικώς απασχολούμενους κατ'οίκον του εργοδότη, καθώς και για τους συγγενείς του εργοδότη, για τους οποίους προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1759/1988 και για τους οποίους ισχύουν οι κείμενες κάθε φορά ασφαλιστικές διατάξεις.

Άρθρο 40

Πρόσθετες ομάδες εργασίας

1. Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, μπορούν να λειτουργούν συνεχώς στο σύνολό τους ή κατά τμήματα, με σύστημα λειτουργίας τεσσάρων εναλλασσόμενων ομάδων εργασίας, εφ' όσον συγκατατίθεται ο εργαζόμενος που μετέχει σ' αυτές.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου μπορούν επίσης

να λειτουργήσουν συνεχώς, στο σύνολό τους ή κατά τμήματα, εφ' όσον για τη λειτουργία τους, κατά το Σάββατο και την Κυριακή ή την Κυριακή και Δευτέρα, προσλάβουν ιδιαίτερο επί πλέον προσωπικό για να απασχολείται κατ' εναλλαγή σε δύο ομάδες επί δώδεκα ώρες την ημέρα.

3. Η συνολική αμοιβή που οφείλεται για εργασία είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, συμπεριλαμβανομένης και εκείνης που προβλέπεται για υπερωριακή εργασία ή εργασία κατά Κυριακές, αργίες και νυκτερινές ώρες, είναι ίση με την αμοιβή που αντιστοιχεί σε απασχόληση σαράντα (40) ωρών, εκτός εάν εφαρμόζεται βραχύτερο ωράριο εβδομαδιαίας εργασίας.

4. Σ' αυτές τις ομάδες εργασίας πρόσωπα που έχουν ενεργό ασφαλιστικό δεσμό με ταμείο κύριας ασφάλισης δεν μπορούν ν' απασχοληθούν για περισσότερες ώρες από όσες υπολείπονται για να συμπληρωθούν για τη συγκεκριμένη εβδομάδα 48 συνολικά ώρες εργασίας.

5. Κάθε παράβαση της προηγούμενης παραγράφου διώκεται και τιμωρείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του π.δ/τος της 27.6/4.7.32 «περί κωδικοποίησης και συμπληρώσεως των περιθωρίων εργασίας διατάξεων», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν.δ/τος 515/1970.

6α. Κάθε εργαζόμενος, που απασχολείται, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του παρόντος, επί 24 ώρες, ασφαρίζεται για έξι (6) ημέρες εργασίας.

β. Τυχόν χωρήσασα ασφάλιση των εργαζομένων αυτών, προ της ισχύος του παρόντος, για περισσότερες του πραγματικού ημέρες απασχόλησεως παραμένει ισχυρή.

7. Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις της παραγράφου 1 του παρόντος μπορούν να λειτουργούν στο σύνολό τους ή κατά τμήματα 6 ημέρες την εβδομάδα. Οφείλουν όμως να χορηγούν τις ημέρες της καθ' εβδομάδα αναπαύσεως μία φορά τουλάχιστο συνεχόμενη με Κυριακή ανά περίοδο τριών εβδομάδων.

Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μισθωτού κατά τα ανωτέρω χωρίς τη συγκατάθεσή του.

8. Στο άρθρο 2 ν. 1876/1990 προστίθεται στοιχείο 10, που έχει ως εξής:

«10. Με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ζητήματα σχετικά με την επαναρρύθμιση ή συμπλήρωση των διατάξεων των παραγράφων 1-6 του άρθρου 38 για τη μερική απασχόληση» καθώς και των παραγράφων 1, 2, 3 και 7 του άρθρου 40 για τις πρόσθετες ομάδες εργασίας του νόμου «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη».

Άρθρο 41

Διευθέτηση χρόνου εργασίας

α. Με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή συμφωνίες του εργοδότη και του συμβουλίου εργαζομένων επιτρέπεται να καθορίζεται, για διάστημα έως τρεις μήνες, αυξημένος αριθμός ωρών εργασίας, έως 9 ώρες την ημέρα και έως 48 την εβδομάδα, και μειωμένος αριθμός ωρών εργασίας κατά το επόμενο αντίστοιχο διάστημα. Ο μέσος όρος των ωρών εργασίας για το συνολικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 μήνες, θα είναι 40 ώρες την εβδομάδα, η δε αμοιβή για όλο το διάστημα δεν θα αυξομειώνεται, αλλά θα είναι ίση με την αντίστοιχη αμοιβή για εργασία 8 ωρών την ημέρα και 40 ωρών την εβδομάδα.

β. Στο ν. 1483/1984 προστίθεται στο άρθρο 22 παράγραφος 5η.

«5. Από τις ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου, όσον αφορά τα χρονικά όρια λειτουργίας των φαρμακείων, εξαιρούνται τα φαρμακεία που βρίσκονται στους διεθνείς κρατικούς αερολιμένες, τα οποία μπορούν να λειτουργούν συνεχώς, χωρίς περιορισμό, όλο το 24ωρο και καθ' όλο το έτος».

Άρθρο 42

Ώρες λειτουργίας των καταστημάτων και εργασίας του προσωπικού τους

1. Η λειτουργία των κατά τα άρθρα 1 και 2 παράγραφος 4 του ν.δ/τος 1037/1971 καταστημάτων δεν μπορεί να αρχίζει προ της 06.00 ώρας ούτε να συνεχίζεται μετά την 20.00 ώρα κάθε εργάσιμης ημέρας, τα δε Σάββατα μετά τη 15.00 ώρα.

Μία φορά την εβδομάδα η λειτουργία του καταστήματος μπορεί να παρατείνεται μέχρι την 22.00 ώρα.

2. Η λειτουργία του καταστήματος σ' όλες τις ανωτέρω ώρες δεν εί-

να υποχρεωτική.

3. Σε κάθε κατάσταση πρέπει να υπάρχουν σε εμφανή μέρη πινακίδες που να αναγράφουν τις ώρες λειτουργίας του καταστήματος.

4. Καθιερώνεται 5νθήμερη εβδομαδιαία εργασία για τους μισθωτούς των καταστημάτων. Από την επαύριση των ωρών της ημερήσιας εργασίας για την εφαρμογή της 5νθήμερης εβδομάδας εργασίας ως τη συμπλήρωση του συμβατικού χρόνου της 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας δεν οφείλεται πρόσθετη αμοιβή.

5. Στους μισθωτούς των καταστημάτων πρέπει να εξασφαλίζεται, ανά περίοδο τριών εβδομάδων, δύο τουλάχιστο συνεχόμενες με Κυριακή ημέρες αναπαύσεως.

6. Οι μισθωτοί των καταστημάτων που λειτουργούν με διακεκομμένο ωράριο για όλες ή μερικές ημέρες της εβδομάδας δικαιούνται μεσημβρινής αναπαύσεως, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρεις ώρες.

7. Κάθε παράβαση των δύο προηγούμενων άρθρων τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 3 του ν. 1788/1988.

8. Από τις ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α. από το ν.δ. 1037/1971 οι υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' περιπτώσεις του άρθρου 1, παράγραφος 2 του άρθρου 2, τα άρθρα 4, 5, 6 και η παρ. 1 του άρθρου 10. Οι διατάξεις του άρθρου 3 διατηρούνται σε ισχύ μόνο για την εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 1 του αυτού ν.δ/τος:

β. από το άρθρο 1 της Π.Υ.Σ. 10/1988, που κυρώθηκε με το ν. 1788/1988, οι παράγραφοι 1,2,3 και 4 και γ. από το ν. 1788/1988 τα άρθρα δεύτερο και τέταρτο.

9. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από 1.9.1990.

Άρθρο 43

Σύνδεση αμοιβής με την παραγωγικότητα

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.1731/1987 (ΦΕΚ Α' 161) προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Επίσης για το ποσό του εισοδήματος αυτού δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σε οργανισμούς και ταμεία κύριας ή επικουρικής ασφάλισης».

2. Στο τέλος της περίπτωσης α' του άρθρου 4 του ν.δ. 3843/1958 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Για το ποσό του εισοδήματος αυτού δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σε οργανισμούς και ταμεία κύριας ή επικουρικής ασφάλισης».

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για τα διανεμόμενα κέρδη που προέρχονται από ισολογισμούς που κλείνουν μετά την 30ή Δεκεμβρίου 1989 και εφεξής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 44

Συμφωνίες πιστωτών και επιχείρησης

1. Συμφωνίες πιστωτών και επιχείρησης, περιλαμβανομένης σε μια από τις περιπτώσεις α, β, γ ή δ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 1386/1983, που ρυθμίζουν ή περιορίζουν χρέη αυτής, δεσμεύουν και τους μη συμβεβλημένους πιστωτές, το Δημόσιο, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, τις τράπεζες και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, δανειστές της επιχείρησης, εφόσον:

α. οι συμβεβλημένοι πιστωτές εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο πρέπει να περιλαμβάνεται το σράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ασφαλισμένων, όπως οι απαιτήσεις αυτές εμφανίζονται στα τηρούμενα από την επιχείρηση βιβλία και τον ισολογισμό της τελευταίας πριν από τη σχετική συμφωνία εταιρικής χρήσης,

β. συναινούν γραπτά εταίροι ή μέτοχοι, στους οποίους ανήκει κατά πλειοψηφία το καταβεβλημένο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης,

γ. επικυρωθούν από το εφετείο της έδρας της επιχείρησης, με απόφαση εκδιδόμενη κατά τη διαδικασία των άρθρων 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση της επιχείρησης ή ενός τουλάχιστον από τους συμβεβλημένους πιστωτές ή το Δημόσιο, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, τις τράπεζες

και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, δανειστές της επιχείρησης. Η απόφαση του εφετείου εκδίδεται μέσα σε είκοσι ημέρες και δεν υπόκειται στο ένδικο μέσο της αναίρεσης.

2. Υφιστάμενες εγγυήσεις, υποθήκες, ενέχυρα ή άλλα παρεπόμενα δικαιώματα που ασφαλίζουν την απαίτηση, καθώς και προνόμια συνδεόμενα με τη φύση της απαίτησης ή της εγγύησης κατά την αναγκαστική εκτέλεση ή την πτώχευση, διατηρούνται υπέρ της νέας απαίτησης, όπως αυτή διαμορφώθηκε με την κατά την πρώτη παράγραφο συμφωνία, αν ο εξασφαλιζόμενος με αυτά πιστωτής δεν συμφώνησε διαφορετικά.

3. Απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος και οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων οι κατά την παράγραφο 1 συμφωνίες, τα δικαιολογητικά αυτών έγγραφα, οι εγγραφές στα τηρούμενα από τους πιστωτές και την επιχείρηση βιβλία, η εγγραφή, απόσβεση και εξαίρεση υποθηκών και λοιπών εμπράγματων βαρών, η σύσταση, περιορισμός ή απόσβεση συμβάσεων εγγυήσεων ή άλλων παρεπόμενων δικαιωμάτων και γενικά κάθε πράξη που γίνεται για την ολοκλήρωση ή την εκτέλεση των προαναφερόμενων στην παράγραφο 1 συμφωνιών.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να εφαρμοστούν και στις επιχειρήσεις που έχουν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1386/1983, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 45

Έκταση εφαρμογής

Οι κατά την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου συμφωνίες επιτρέπεται να συναφθούν και επικυρωθούν, επ' όσον δεν έχει διενεργηθεί πλειστηριασμός βασικών και σχετιζόμενων με την παραγωγική διαδικασία περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Άρθρο 46

Επιχειρήσεις υπαγόμενες στις διατάξεις του ν. 1386/1983

1. Επιχείρηση που εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις α', β', γ' ή δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν.1386/1983 υποβάλλεται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 9 του νόμου αυτού ειδική εκκαθάριση ύστερα από απόφαση του εφετείου της έδρας της επιχείρησης, εκδιδόμενη με βάση τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 9 του ν. 1386/1983 και έπειτα από αίτηση πιστωτή ή πιστωτών εκπροσωπούμενων το 20% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ή του Δημοσίου ή οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης κύριας ή επικουρικής ή τράπεζας ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος, δανειστή της επιχείρησης.

2. Ο εκκαθαριστής έχει δικαίωμα αμοιβής καθοριζόμενης από το εφετείο της έδρας της επιχείρησης. Είναι δυνατή η λήψη προκαταβολής.

3. Κατά τη διανομή των προϊόντων της εκκαθάρισης της επιχείρησης προτιμώνται οι απαιτήσεις του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) και των τραπεζών, που δημιουργήθηκαν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν.1386/1983, όπως ισχύει, κατατάσσονται δε στην Ε τάξη των γενικών προνομίων του άρθρου 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 47

Έκταση εφαρμογής των διατάξεων του ν.1386/1983

Οι διατάξεις του ν. 1386/1983, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή και ο συνεστημένος με το νόμο αυτόν Ο.Α.Ε. εξακολουθεί να λειτουργεί και ν'ασκεί τις αρμοδιότητές του μόνο ως προς τις επιχειρήσεις που έχουν ή είχαν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου νόμου.

Άρθρο 48

Σύσταση Επιτροπής Κώδικα Πτωχευτικού Δικαίου

1. Συνιστάται πενταμελής ειδική επιτροπή για να συντάξει κώδικα πτωχευτικού δικαίου, αποτελούμενη από:

α. έναν ανώτατο ή ανώτερο δικαστικό λειτουργό,
β. δύο καθηγητές του εμπορικού δικαίου σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

γ. δύο δικηγόρους που έχουν ειδικές σπουδές ή δημοσιεύσεις ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο στο γνωστικό αντικείμενο του πτωχευτικού δικαίου και γενικότερα της αναγκαστικής εκτέλεσης (ατομικής και συλλογικής).

Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Εμπορίου.

2. Η επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου. Κατά την πρώτη συνεδρίαση εκλέγει από τα μέλη της τον πρόεδρό της. Οι εργασίες της επιτροπής πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που τη συγκροτεί. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για έξι (6) ακόμη μήνες από τη λήξη της με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, και Εμπορίου θα καθοριστεί, μετά την ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής, η κατά αποκλήση αποζημίωση των μελών της και του γραμματέα.

Άρθρο 49

Φορολογικές ρυθμίσεις

Στις περιπτώσεις πώλησης ή κάθε άλλου είδους μεταβίβασης επιχειρήσεων ή της πλειοψηφίας των μετοχών των επιχειρήσεων αυτών, που ανήκουν στα κάθε είδους νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τις ισχύουσες μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος διατάξεις του ν. 1256/1982, οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι και κάθε άλλη σχετική επιβάρυνση, που βεβαιώνονται μετά την πώληση ή μεταβίβαση, αλλά ανάγονται σε προηγούμενο αυτής χρονικό διάστημα, βαρύνουν αποκλειστικά τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και την πωλήτρια τράπεζα του δημόσιου τομέα. Η επιβάρυνση της πωλήτριας τράπεζας από την εν λόγω αιτία δεν μπορεί να υπερβεί το τίμημα που εισέπραξε από την πώληση των μετοχών της στην οικεία εταιρεία. Οι κατά το πρώτο εδάφιο φόροι και άλλες σχετικές επιβαρύνσεις κατανέμονται μεταξύ του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και της πωλήτριας τράπεζας του δημόσιου τομέα ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο κατά το χρόνο της πώλησης ή μεταβίβασης. Αν μετά την κατανομή αυτή δεν καλύπτεται πλήρως το ποσό των οφειλόμενων φόρων, το υπόλοιπο διαγράφεται εις βάρος του Δημοσίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Ρυθμίσεις για το δημόσιο τομέα

Άρθρο 50

Κατάργηση διατάξεων

Οι διατάξεις των άρθρων 1 - 5 του ν. 1436/1984 «Σύσταση Εμπορικού Παραμβατικού Οργανισμού και άλλες διατάξεις» καταργούνται.

Άρθρο 51

Επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα

1. Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο:

α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάρχουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.

β. Τα κάθε είδους ν.π.δ.δ., εξαιρουμένων των Χρηματοπιστωτικών Λεξιών, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.

γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς.

δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολο τους είτε κατά πλειοψηφία και

ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

2. Η κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα δεν θίγει την έκταση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 1882/1990, οι οποίες κατισχύουν των γενικών ή ειδικών καταστατικών διατάξεων φορέων του κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα που προβλέπουν ένταξη στο μόνιμο προσωπικό υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί ως έκτακτοι.

Στις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1882/1990 υπάγονται και οι υπάλληλοι των φορέων του κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν.

1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι έχουν προσληφθεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Άρθρο 52

Ρύθμιση θεμάτων εταιρειών της Α.Τ.Ε.

1. Επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο όλων ή μέρους των μετοχών της οποιασδήποτε μορφής και είδους εταιρείας μετοχικού της ενδιαφέροντος. Η διάταξη εφαρμόζεται και για όσες εταιρείες υπάρχει οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη ή περιορισμός στο ισχύον καταστατικό της.

Επίσης επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο του μεριδίου της στις κοινοπραξίες, που ιδρύθηκαν μεταξύ της και με γεωργικές συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού ή με άλλους οργανισμούς ή οργανώσεις, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου Β του ν.δ. 3874/1958. Το ίδιο δικαίωμα διαθέτει και ο συγχωνοπρακτών εταίρος.

2. Ο ν. 1194/1981 «περί αυτάρκτους ανωνύμου εταιρίας υπό της Αγροτικής Τραπέζης και συνεταιριστικών οργανώσεων γαλακτοπαραγωγών, ως κεντρικού οργάνου συνεταιριστικών γαλακτοβιομηχανιών» καταργείται.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας, είναι δυνατό να δημιουργηθεί θέση δεύτερου υποδιοικητή στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, του οποίου οι αρμοδιότητες καθορίζονται με το ίδιο διάταγμα, τα δε προσόντα για το διορισμό του και οι αποδοχές του είναι, όπως αυτά ορίζονται για τον υπάρχοντα υποδιοικητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο 53

Ιδιωτικές κλινικές

1. Επιτρέπεται εφεξής η ίδρυση, η επέκταση σε δύναμη κρεβατιών και η μετατροπή ιδιωτικών κλινικών κατά αντικείμενο ή νομική μορφή της επιχειρήσεως.

Επίσης επιτρέπεται η μεταβίβαση ιδιωτικών κλινικών ως επιχειρήσεων, μεριδίων συμμετοχής, εταιρικών μεριδίων και ονομαστικών μετοχών των κλινικών αυτών που λειτουργούν με εταιρική μορφή.

2. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση των ιδιωτικών κλινικών καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται σε προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι προδιαγραφές λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών, τα των απαραίτητων χώρων και του προσωπικού τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Οι ιδιωτικές κλινικές που ήδη λειτουργούν υποχρεούνται να προσαρμοθούν στις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που θα εκδοθούν, εντός προθεσμίας ενός έτους από τη δημοσίευσή τους, της προθεσμίας αυτής δυναμένης να παραταθεί επί ένα εισέτι έτος, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 54

Διασφάλιση της ετοιμότητας της λειτουργίας του Ε.Σ.Υ.

1. Στους γιατρούς του Ε.Σ.Υ. των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας (Κ.Υ.) χορηγείται πάγια μηνιαία αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας:

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

	0-3	3-6	6-9
α. Διευθυντής	54.720	63.360	74.880
β. Επιμελητής Α'	43.200	46.080	48.960
γ. Επιμελητής Β'	34.560	37.440	40.320
δ. Επιμελητής Γ'	20.160	23.040	25.960

2. Η πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας καταβάλλεται δε-

δουλειμήναι με τη μισθολογική κατάσταση του πρώτου δεκαπενθήμερου του επόμενου μηνός, ύστερα από βεβαίωση του αρμόδιου οργάνου του νοσηλείου ή του κέντρου υγείας για την πραγματοποίησή τους.

3. Οι γιατροί, οι οποίοι λαμβάνουν την πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας, υποχρεούνται σε τέσσερις (4) ολόημερες εφημερίες ετοιμότητας δεκαέξι (16) ωρών κάθε μίας.

4. Οι ειδικευόμενοι γιατροί δικαιούνται δύο (2) ολόημερες εφημερίες ετοιμότητας δεκαέξι (16) ωρών κάθε μίας. Το ύψος της πάγιας μηνιαίας αποζημίωσης των ειδικευόμενων γιατρών ανέρχεται σε 11.000 δραχ. και καταβάλλεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

5. Της πάγιας αποζημίωσης εφημεριών ετοιμότητας, υπό τους ανωτέρους όρους, δικαιούνται επίσης οι γιατροί του Ι.Κ.Α. πλήρους και αποκλειστικής απασχολήσεως που είναι τοποθετημένοι και υπηρετούν σε σχηματισμούς που λειτουργούν σε 24ωρη βάση (νοσοκομεία-ΣΑΒ) και συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών, καθώς και οι πανεπιστημιακοί γιατροί που υπηρετούν στα νοσοκομεία.

6. Της πάγιας αποζημίωσης εφημεριών ετοιμότητας δεν δικαιούνται οι υπάλληλοι υπηρεσίας υποίθρου γιατροί.

7. Οι γιατροί, οι οποίοι λαμβάνουν την πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας, εφόσον κληθούν στο νοσοκομείο ή κέντρο υγείας κατά το χρονικό διάστημα της ετοιμότητάς τους, δεν δικαιούνται πρόσθετης αποζημίωσης, υπό μορφή ενεργού εφημερίας, τροποποιημένης αναλόγως της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν.1397/1983.

8. Οι υποχρεώσεις των γιατρών κατά τη διάρκεια της εφημερίας ετοιμότητας, οι συνέπειες μη τήρησής αυτών καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

9. Τα διαμορφούμενα ως άνω όρια αποδοχών ισχύουν από 1.2.90 για τους γιατρούς εκείνους που τυχόν πραγματοποίησαν ενεργείες εφημερίες περισσότερες των οκτώ (8) κατά μήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

Τροποποίηση της νομοθεσίας για τα Χρηματιστήρια Αξιών

Άρθρο 55

Ναυτικές εταιρείες

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.959/1979 (ΦΕΚ Α' 192) αντικαθίσταται ως εξής :

«1. Ναυτική εταιρεία είναι η εταιρεία που συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την κυριότητα ελληνικών εμπορικών πλοίων, την εκμετάλλευσή ή διαχείρισή ελληνικών ή ξένων σημαίας εμπορικών πλοίων, καθώς και την απόκτηση μετοχών άλλων ναυτικών εταιρειών».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν.959/1979 αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«4. Οι μετοχές ναυτικών εταιρειών μπορεί να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο μόνο μετά από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εφόσον συντρέχουν οι υπόλοιποι όροι και προϋποθέσεις για την εισαγωγή μετοχών ανώνυμων εταιρειών στο Χρηματιστήριο. Ειδικότεροι όροι για την εισαγωγή και διαπραγμάτευση των μετοχών αυτών στο Χρηματιστήριο θα καθορισθούν με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτίας. Στην περίπτωση αυτή η ναυτική εταιρεία υπέχει όλες τις υποχρεώσεις για έλεγχο από ορκωτούς λογιστές και δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων και άλλων στοιχείων, τις οποίες υπέχουν οι ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

5. Με την ίδια απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να ορισθεί ότι η διαπραγμάτευση των μετοχών ναυτικής εταιρείας στο Χρηματιστήριο γίνεται με αποκλειστικά και μόνο σε ξένο νόμισμα.

α. Στο πλαίσιο των μετοχών της ναυτικής εταιρείας αναγράφεται ότι η διαπραγμάτευσή τους στο Χρηματιστήριο γίνεται αποκλειστικά και μόνο σε ξένο νόμισμα.

β. Η δημόσια έγγραφη στις αυξητικές κεφαλαιών της ναυτικής εταιρείας τόσο κατά την αρχική εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο όσο και κατά μεταγενέστερη της εισαγωγής στο Χρηματιστήριο νέων μετοχών της ίδιας κατηγορίας, γίνεται απευθείας σε ελεύθερο συναλλάγμα μη υποχρεωτικά εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος, το οποίο και αναλαμβάνεται αυτούσιο από την εταιρεία.

γ. Η διαπραγμάτευση και αγοραπωλησία των μετοχών στο Χρηματιστήριο γίνεται σε ελεύθερο συναλλάγμα μη υποχρεωτικά εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος, το οποίο θα καταβάλλεται απευθείας από τον αγοραστή στον πωλητή.

δ. Όλα τα έξοδα και προμήθεια τόσο για την εισαγωγή όσο και τη διαπραγμάτευση των μετοχών ναυτικής εταιρείας στο Χρηματιστήριο εξοφλούνται με την εισαγωγή ελεύθερου συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος».

Άρθρο 56

Αποθετήρια

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' του ν. 1806/1988, το οποίο περιλαμβάνει το άρθρο 33 του ίδιου νόμου, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Αποθετήρια - Εταιρεία Αποθετηρίων

Άρθρο 33

1. Η εν ζωή μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών με χρηματιστηριακή συναλλαγή οποιασδήποτε μορφής στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών γίνεται μόνο αφού προηγηθεί κατάθεση των τίτλων των μετοχών στην Εταιρεία Αποθετηρίων, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 33α και η οποία εκδίδει έγγραφη απόδειξη για την κατάθεση των τίτλων στο όνομα εκείνου που αποκτά τις μετοχές (αποθετήριο).

2. Για κάθε εν ζωή μεταβίβαση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ονομαστικών μετοχών, για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί αποθετήριο, εκδίδεται από την Εταιρεία Αποθετηρίων νέο αποθετήριο στο όνομα του νέου δικαιούχου και ακυρώνεται το παλιό ή γίνεται από τον κατά νόμο αρμόδιο για τη συντέλεση της μεταβίβασης επίσημηση στο υφιστάμενο αποθετήριο, το οποίο και παραδίδεται στο νέο δικαιούχο.

3. Στις μεταβιβάσεις μετοχών που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους δεν χωρεί παράδοση και δεν γίνεται οποιαδήποτε επίσημηση ή έγγραφη επί των μετοχικών τίτλων ούτε αντικατάστασή τους.

4. Οι εταιρείες, των οποίων οι μετοχές μεταβιβάζονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ενημερώνουν τα βιβλία μετόχων με βάση τα στοιχεία τα οποία τους παρέχει αμελλητί η Εταιρεία Αποθετηρίων.

5. Όπου κατά το νόμο απαιτείται κατάθεση ή επίδειξη τίτλων μετοχών αρκεί η κατάθεση ή επίδειξη του αντίστοιχου αποθετηρίου.

6. Όταν μεταβιβάζεται αριθμός μετοχών μικρότερος από αυτόν που αναγράφεται στο αποθετήριο, εκδίδονται νέα αποθετήρια ανά ένα για κάθε έναν από τους συναλλασσόμενους. Όταν η ανωτέρω μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, όπου αυτό επιτρέπεται, ο συμβολαιογράφος προβαίνει στη δέουσα επίσημηση επί του αποθετηρίου και το αποστέλλει μαζί με αντίγραφο του μεταβιβαστικού συμβολαίου στην Εταιρεία Αποθετηρίων, η οποία και εκδίδει τα νέα αποθετήρια.

7. Επί ενεχυρίασης ονομαστικών μετοχών, για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο, απαιτείται και παράδοση του αποθετηρίου στον ενεχυρούχο δανειστή ή σε τρίτον και αναγγελία της συμβάσεως ενεχυρίασης στην Εταιρεία Αποθετηρίων.

8. Εάν μετοχές για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο αποκτηθούν αιτία θανάτου, η εκδότρια των μετοχών ανώνυμη εταιρεία, ύστερα από αίτηση των νέων δικαιούχων, γνωστοποιεί στην Εταιρεία Αποθετηρίων τα ονόματά τους και τον αριθμό μετοχών που αντιστοιχούν σ' αυτούς και η Εταιρεία Αποθετηρίων εκδίδει νέα αποθετήρια.

9. Αν η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από τη μετοχική ιδιότητα εξαρτάται από την κατοχή ή την κατάθεση μερισματοποδείξεων που είναι προσαρτημένες σε μετοχές για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο, η Εταιρεία Αποθετηρίων παραδίδει στο μέτοχο τις μερισματοποδείξεις για τις οποίες πρόκειται.

10. Αν ανώνυμη εταιρεία εκδώσει νέους τίτλους μετοχών σε αντικατάσταση τίτλων για τους οποίους έχει εκδοθεί αποθετήριο, η Εταιρεία Αποθετηρίων παραδίδει στην ανώνυμη εταιρεία τους παλαιούς τίτλους και παραλαμβάνει τους νέους. Ύστερα από αίτηση του μετόχου, εκδίδεται νέο αποθετήριο.

11. Οι τίτλοι των ονομαστικών μετοχών για τις οποίες εκδόθηκε αποθετήριο δεν αναλαμβάνονται από το μέτοχο και όλα τα δικαιώματα από και πάνω στη μετοχή αποδίδονται από το αποθετήριο και ασκούνται μέσω αυτού κατά τους ορισμούς των παραπάνω διατάξεων.

12. Επιτρέπεται στην Εταιρεία Αποθετηρίων να εκδίδει αποθετήριο στο όνομα και ύστερα από αίτηση όποιου αποκτά με χρηματιστηριακή συναλλαγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ανώνυμες μετοχές ή άλλες αξίες. Για τα αποθετήρια αυτά και τις μετοχές οι οποίες τους αντιστοιχούν επιρριζώνονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων πα-

πραγμάτων, εκτός του ότι, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 11, οι τίτλοι των ανώνυμων μετοχών μπορεί να αναλαμβάνονται από το μέτοχο.

13. Μέχρι την ίδρυση και λειτουργία της Εταιρείας Αποθετηρίων οι αρμοδιότητες και οι δραστηριότητες της ασκούνται από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Με την έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας Αποθετηρίων το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών της παραδίδει όλα τα έγγραφα, στοιχεία και τίτλους που αφορούν την έκδοση αποθετηρίων από την έναρξη ισχύος του άρθρου 33 του ν. 1806/1988, το οποίο αντικαθίσταται με το παρόν.

Άρθρο 33α

1. Η Εταιρεία Αποθετηρίων θα συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας και σκοπό το έργο της εκκαθαρίσεως των χρηματιστηριακών συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, την έκδοση, τροποποίηση, ακύρωση ή αντικατάσταση αποθετηρίων, τη φύλαξη των τίτλων για τους οποίους εκδίδονται αποθετήρια, καθώς και κάθε συναφή προς τις ανωτέρω εργασίες δραστηριότητα (η «Εταιρεία Αποθετηρίων»).

2. Κατά την ίδρυση της Εταιρείας Αποθετηρίων μοναδικός μέτοχος θα είναι το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το μετοχικό κεφάλαιο ύψους δραχμών ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) θα καταβληθεί ολοσχερώς από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, το οποίο προς το σκοπό αυτό θα δανειοδοτηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με το ίδιο ποσό. Το δάνειο θα είναι άτοκο και θα εξοφλείται σταδιακά από το προϊόν πώλησεως των μετοχών της Εταιρείας Αποθετηρίων από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η πώληση των ανωτέρω μετοχών θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

3. Οι μετοχές της Εταιρείας Αποθετηρίων είναι ονομαστικές και επιτρέπεται να πωληθούν μόνο προς τράπεζες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, προς εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, προς εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλαχίου και προς τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Ποσοστό 25% του μετοχικού κεφαλαίου θα παραμείνει στην κυριότητα του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Η περαιτέρω μεταβίβαση των μετοχών επιτρέπεται μόνο μεταξύ των κατηγοριών προσώπων που αναφέρονται ανωτέρω. Δεν επιτρέπεται μέτοχος, εκτός από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, να έχει ποσοστό ανώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας Αποθετηρίων.

4. Το ποσό του δανείου από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο αναλογεί στη συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Αποθετηρίων, θα εξοφληθεί σε ετήσιες δόσεις από τους κατά νόμο πόρους του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, σύμφωνα με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

5. Η Εταιρεία Αποθετηρίων δεν ανήκει στο δημόσιο τομέα και δεν υπάγεται στις διατάξεις που προβλέπουν οποιουδήποτε περιορισμούς για τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα.

6. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας Αποθετηρίων θα είναι ο εκάστοτε πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

7. Το σχέδιο του καταστατικού της Εταιρείας Αποθετηρίων θα καταρτισθεί από το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις και με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες, θα εγκριθεί με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και θα υπογραφεί από το μοναδικό αρχικό μέτοχο ενώπιον συμβολαιογράφου. Κατά τα λοιπά θα ισχύουν ως προς την ίδρυση της Εταιρείας Αποθετηρίων οι διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες.

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1, 3 και 6, το καταστατικό της Εταιρείας Αποθετηρίων τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες χωρίς να απαιτείται καμία πρόσθετη διαδικασία ή διατύπωση.

9. Ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος της Εταιρείας Αποθετηρίων, ο οποίος προβλέπεται από τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, ασκείται από ορκωτό λογιστή.

10. Οι καταχωρίσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες γίνονται στο μητρώο που γίνονται οι καταχωρίσεις των εταιρειών, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

11. Από την έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας Αποθετηρίων οι πόροι του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, που προέρχονται από την εκκαθάριση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, περιέρχονται στην Εταιρεία Αποθετηρίων.

12. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1806/1988 εφαρμόζονται και για τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας Αποθετηρίων.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να αποσπώνται στην Εταιρεία Αποθετηρίων υπάλληλοι του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών ειδικευμένοι στο έργο της εκκαθαρίσεως, χωρίς να επηρεάζεται από το γεγονός της αποσπάσεως η βαθμολογική τους εξέλιξη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Την οποιαδήποτε δαπάνη μισθοδοσίας και συναφών επιβαρύνσεων φέρει η Εταιρεία Αποθετηρίων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται:

α) τα δικαιώματα της Εταιρείας Αποθετηρίων για τη φύλαξη των τίτλων των αξιών, για την έκδοση των αποθετηρίων και γενικά για κάθε υπηρεσία που παρέχει η Εταιρεία Αποθετηρίων στους κατόχους αποθετηρίων και β) τα δικαιώματα του Χρηματιστηρίου, των μελών του Χρηματιστηρίου και της Εταιρείας Αποθετηρίων επί μεταβιβάσεως ονομαστικών μετοχών.

Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα άλλα ειδικά θέματα και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Οι αποφάσεις του υπουργού που αναφέρονται σε αυτήν την παράγραφο δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 57

Όργανα διοικήσεως

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 12 του ν. 1806/1988 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το Χρηματιστήριο διοικείται από εννέαμελές διοικητικό συμβούλιο.

2. Δύο από τα μέλη προτείνονται με απόφαση των μελών του Χρηματιστηρίου. Από αυτά το ένα τουλάχιστον είναι χρηματιστηριακός εκπρόσωπος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας, εφ' όσον έχει τεθεί υποψηφιότητα, και το άλλο είναι είτε χρηματιστής είτε χρηματιστηριακός εκπρόσωπος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας. Άλλα τέσσερα μέλη προτείνονται, ανά ένα, από τις εταιρείες των οποίων τα χρεώγραφα έχουν εισαχθεί στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου, από τους εργαζόμενους στο Χρηματιστήριο, από τους ελληνικούς οργανισμούς που έχουν αποκλειστικό σκοπό τις συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες και από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα υπόλοιπα τρία μέλη επιλέγονται από τον υπουργό μεταξύ προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις, πείρα και κύρος».

2. Μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διορίζεται με απόφαση του υπουργού νέο διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών προτείνουν δύο μέλη σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Ένα μέλος ορίζεται από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, ένα μέλος προτείνεται από τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελληνικών Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλαχίου και Εταιρειών Διαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, ένα μέλος προτείνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και ένα μέλος προτείνεται από τους εργαζόμενους στο Χρηματιστήριο αυτό με καθολική και άμεση ψηφοφορία. Τα υπόλοιπα τρία μέλη επιλέγονται από τον υπουργό μεταξύ των προσώπων που έχουν ειδική πείρα και κύρος. Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των εδαφίων 2 και 3 της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 1806/1988.

Άρθρο 58

Δηλώσεις

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται με εκφώνηση και αντιφώνηση αντίστοιχα ή με άλλον τρόπο, που θα εξασφαλίζει τη δημοσιότητα των δηλώσεων ως προς εκείνους που συμμετέχουν στη συνεδρίαση, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγο-

ράς, εν όψει των τεχνικών εξελίξεων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 59

Έγγραφα - Χρηματοιστηριακές συμβάσεις

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του ν.1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως έγγραφο νοείται και το τηλετυπικό μήνυμα, καθώς και κάθε άλλο μέσο επικοινωνίας με το οποίο εξασφαλίζεται η ασφαλής πληροφόρηση του Χρηματοιστηρίου, σύμφωνα με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματοιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς».

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 23 του ν. 1806/1988 προστίθενται τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφια, που έχουν ως εξής:

«Η σύναψη χρηματοιστηριακής σύμβασης εκτός κύκλου απεικονίζεται, αμέσως μετά την αναγγελία της, στο χώρο των συνεδριάσεων του Χρηματοιστηρίου με τρόπο που εξασφαλίζει τη δημοσιότητα ως προς εκείνους που συμμετέχουν στη συνεδρίαση. Με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματοιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ορίζεται ο τρόπος και το ακριβές περιεχόμενο της παραπάνω απεικόνισης και ρυθμίζονται κάθε ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια. Οι αποφάσεις του υπουργού, που προβλέπονται στα εδάφια 2 και 5, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 60

Δικαίωμα εγγραφής

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματοιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται τα ποσά που καταβάλλουν τα μέλη του Χρηματοιστηρίου ως δικαίωμα εγγραφής και ως συνδρομή τους στο Χρηματοιστήριο».

2. Προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του ν.1806/1988, το οποίο έχει ως εξής:

«Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 61

Χρηματοιστηριακός εκπρόσωπος

1. Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν.1806/1988, η έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το πρόσωπο του χρηματοιστηριακού εκπροσώπου μπορεί να ζητηθεί και να χορηγηθεί είτε εν όψει συστάσεως ανώνυμης χρηματοιστηριακής εταιρείας είτε, εάν η εταιρεία έχει συσταθεί, πριν από το διορισμό του χρηματοιστηριακού εκπροσώπου κατά τις διατάξεις του κ.ν.2190/1920 ή και μετά από αυτόν.

2. Στο άρθρο 6 του ν.1806/1988 προστίθενται παράγραφοι 10 και 11 ως εξής:

«10. Εάν κενωθεί η θέση χρηματοιστηριακού εκπροσώπου ανώνυμης χρηματοιστηριακής εταιρείας η οποία δεν έχει άλλο χρηματοιστηριακό εκπρόσωπο, τους δύο πρώτους μήνες αφότου κενωθεί η θέση η εταιρεία επιτρέπεται να εκπροσωπείται για τις χρηματοιστηριακές συναλλαγές από αντικρουστή της ή από άλλο πρόσωπο που ορίζεται με απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία παρέχεται εάν αυτή κρίνει ότι το πρόσωπο που προτείνεται διαθέτει επαγγελματική ευσυνειδησία και επαρκή γνώση των θεμάτων της κεφαλαιαγοράς».

11. Ύστερα από αίτηση του διοικητικού συμβουλίου της ανώνυμης χρηματοιστηριακής εταιρείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιτρέπει την παράταση της εκπροσώπησης της εταιρείας από αντικρουστή της ή άλλο πρόσωπο που προτείνει το διοικητικό της συμβούλιο το πολύ επί έξι μήνες μετά το πέρας της χρονικής περιόδου της παραγράφου 10, εάν κρί-

νει ότι το πρόσωπο που προτείνεται διαθέτει επαγγελματική ευσυνειδησία και επαρκή γνώση θεμάτων της κεφαλαιαγοράς».

Άρθρο 62

Ρυθμίσεις για τους χρηματιστές

Στο άρθρο 4 του ν.1806/1988 (ΦΕΚ 207) προστίθενται παράγραφοι 6 και 7 ως εξής:

«6. Ο χρηματιστής επιτρέπεται κατά τη σύσταση ανώνυμης χρηματοιστηριακής εταιρείας να εισφέρει σ' αυτήν την ατομική του μερίδα επί της περιουσίας του Συνεγγυητικού, υπό την προϋπόθεση ότι εξέρχεται από το επάγγελμα του χρηματιστή ή ότι θα διορισθεί χρηματοιστηριακός εκπρόσωπος της εταιρείας που ιδρύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3. Η αξία της μερίδας που εισφέρεται εκτιμάται κατά τη διαδικασία του άρθρου 16 παράγραφου 2 του ν.δ. 3078/1954 (ΦΕΚ 245). Το διοικητικό συμβούλιο του Συνεγγυητικού συντάσσει έκθεση εκτιμήσεως, η οποία αναπληρώνει την έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920 και υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπει η παρ. 6 του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920. Η ανώνυμη χρηματοιστηριακή εταιρεία, στο κεφάλαιο της οποίας εισφέρθηκε η ατομική μερίδα χρηματιστή, θεωρείται ότι εκπλήρωσε κατά την ημέρα της συστάσεώς της την υποχρέωση καταβολής στο Συνεγγυητικό σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.δ. 3078/1954 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του ν. 1806/1988 υπό την προϋπόθεση ότι το μετοχικό της κεφάλαιο είναι κατώτερο από το ποσό που προβλέπει η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν.1806/1988. Εάν η ανώνυμη χρηματοιστηριακή εταιρεία που ιδρύεται έχει μετοχικό κεφάλαιο ανώτερο του παραπάνω ποσού, υποχρεούται να καταθέσει στο Συνεγγυητικό το ποσό που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ύψους της εισφοράς της σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 5 του ν.1806/1988».

Για την εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν.δ. 3078/1954, η παραπάνω εισφορά λογίζεται ως ανάληψη της μερίδας από το χρηματιστή κατά την ημέρα συστάσεως της εταιρείας με βάση τον υπολογισμό της αξίας της μερίδας που προσδιορίζεται στην παραπάνω έκθεση εκτιμήσεως. Από τη σύσταση της εταιρείας ο χρηματιστής παύει να είναι μέλος του Συνεγγυητικού».

7. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η υποχρέωση καταθέσεως σε ειδικό λογαριασμό που προβλέπεται στο εδάφιο 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ισχύει για το ποσό των μετρητών που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που ο νόμος προβλέπει για το είδος της εταιρείας που ιδρύεται».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

Άρθρο 63

Μέτρα για το δημογραφικό πρόβλημα

1. Στη μητέρα που αποκατά τρίτο παιδί καταβάλλεται επί τριετία μηνιαίο επίδομα ύψους 34.000 δραχμών.

2. Στις μητέρες, που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη αποκτήσει τρίτο παιδί, το επίδομα που ορίζουν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται έως ότου συμπληρωθεί η τριετία από την ημερομηνία γέννησης του τρίτου παιδιού.

3. Στη μητέρα που θεωρείται πολύτεκνη κατά το ν.1910/1944, όπως τροποποιήθηκε, καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα ίσο προς ενάμισι ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, όπως κάθε φορά ισχύει, πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των άγαμων μέχρι ηλικίας 25 ετών παιδιών της, το οποίο όμως ουδέποτε δύναται να είναι κατώτερο του τετραπλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται έως ότου παύσει να έχει άγαμα παιδιά ηλικίας μέχρι 25 ετών.

4. Στη μητέρα που δεν δικαιούται πλέον το επίδομα της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται ισόβια σύνταξη ίση προς το τετραπλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.

5. Τα επιδόματα των προηγούμενων παραγράφων καταβάλλονται στη μητέρα ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση κ.λπ.

6. Σε περίπτωση οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης των παιδιών με τη μητέρα λόγω υπαιτιού εγκαταλείψεώς τους από αυτήν ή λόγω θανάτου της, τα επιδόματα των παρ. 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου κα-

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.Σ. Γούτσος " Προγραμματισμός Δράσης των επιχειρήσεων " Πάτρα 1988.(Σημειώσεις παραδόσεων).
- 2.Α.Ν. Σταθόπουλος"Πρόβλεψη - Προγραμματισμός - Έλεγχος στην οικονομική και διοικητική των επιχειρήσεων", Αθήνα 1977.
- 3.Π.Γ. Πεχλιβανίδης "Εισαγωγή στον Προγραμματισμό Δράσης των επιχειρήσεων".

Πηγές

- 1.Ελληνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων (ΕΟΜΜΕΧ).
Προϊστάμενος Οργανισμός κ. Παπαναγιώτου και υπεύθυνος με τα γενικά θέματα για τις Μ.Μ.Ε. κ. Κατής.
- 2.Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πατρών και Αθηνών.
- 3.ΠΡΟΣPECTUS και φωτοτυπίες από το Κέντρο Καινοτομιών Αθήνας , από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πληροφοριών για Επιχειρήσεις και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
- 4.Οδηγός επενδύσεων της Ε.Τ.Β.Α.
- 5.Αποσπάσματα κειμένων από διάφορα οικονομικά περιοδικά όπως :

"Κέρδος" (Ιανουάριος 1989)

"Οικονομικός Ταχυδρόμος" (27 Απριλίου 1989 σελ. 85-86).

"Λογιστής", "Στελέχη", "Ναυτεμπορική", "Ημερησία",
"ΕΞΠΡΕΣ", "HELLENEWS Στελέχη", και "Επιτροπή των
Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων" (Μάρτιος 1989).

6. Φυλλάδια και ενημερωτικά βιβλία από τον ΕΟΜΜΕΧ και
το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο .

7. Συνεντεύξεις με συγκεκριμένες Μ.Μ.Ε.

